דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

יום רביעי, ט' בסיון תשמ"ח, 25 במאי 1988 ● גליון 19426

היום 12 עמודים ● המחיר 1.30 ש"ח (כולל מע"מ), באילת 1.13 ש"ח

היום בדבר
- ● אליפות פיקוד המרכז/ עליזה ולך
- ● סמלים שחוקים וגידולי פרא/ שלמה גינוסר
- ● על מספרים ואנשים/ יצחק רועה
- ● החמצה בדכאו/ יעל פישביין

הדבר האחר

מזג האויר

הטמפרטורות יעלו הערב, ומחר יהיה שרב בשעות הבקר. בצהריים יוחזר אויר קריר ולח יותר.
הטמפרטורות החזויות: ירושלים: 20־29, רמת־הגולן: 19־29, נהריה: 19־28, צפת: 17־25, חיפה: 21־29, טבריה: 22־35, נצרת: 21־30, עפולה: 20־31, השומרון: 20־30, תל־אביב: 23־28, לוד: 22־31, יריחו: 22־37, עזה: 21־28, באר־שבע: 22־35, אילת: 26־41.

גיוס כללי בסיעת המערך לקראת ההצבעה על הפרדת הבחירות

הליכוד עשוי להציע בחירות בספטמבר ובכך תתאפשר הפרדה כדרישת ה„עבודה'

שמיר ביקנעם: כדאי לקצר

שמיר בוחן תותח 155 מ"מ במפעל „סולתם", במהלך סיור ביקנעם, שבו התבטא בין השאר בזכות הקדמת הבחירות ו„חיסכון בעצבים". (צילום: מגי איילון)

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

מתרבים הסימנים שהליכוד יציע למפלגת העבודה להקדים את הבחירות לכנסת לחודש ספטמבר. מפלגת העבודה תיענה, ככל הנראה, להצעה.

אם יוקדמו הבחירות לתחילת ספטמבר, תשיג מפלגת העבודה את מבוקשה להפריד בין הבחירות לכנסת ובין הבחירות לרשויות המקומיות. יתרונו הנוסף של המהלך הזה הוא, שהבחירות יתקיימו לפני החגים, בעוד שעל־פי לוח־הזמנים הנוכחי יקטעו החגים את מערכת הבחירות בעיצומה.

הדיבורים על ניסיון להגיע להסכמה בין הליכוד ל„עבודה", ביוזמת הליכוד, מתנהלים בדרגים גבוהים בשתי המפלגות, ויש להניח שכשובו מחו"ל, היום, יהיה גם ממלא־מקום ראש הממשלה, שמעון פרס, מעורב בהם, יחד עם ראש הממשלה, יצחק שמיר.

אתמול אמר שמיר, כי הוא רואה טעם בהקדמת הבחירות, כדי שלא למרוט את עצבי הציבור תקופה ארוכה יותר מדי. הוא גם הדגיש, שיצדד בהקדמת הבחירות רק בהסכמה עם „העבודה". כידוע, מתנגדת מפלגת העבודה לקיומן של הבחירות בקיץ, אך הסתיו יאה להן.

יו"ר סיעת „העבודה", ח"כ רפי אדרי, יעלה היום, בכל מקרה, את הצעת־החוק של מפלגתו להפרדת הבחירות, ועל־פי חישובים פרלמנטריים היא תזכה ברוב.

(המשך בעמוד 2)

שמעון פרס ועמיתו המערב־גרמני האנס דיטריך גנשר לוחצים ידיים במהלך פגישת מועצת השוק המשותף אתמול בבריסל. ראה עמ' 2 (צילום: אי.פי)

מאת שלמה גינוסר, סופר „דבר" בכנסת

סיעת המערך הכריזה על גיוס כללי של כל חבריה לקראת ההצבעה היום על הצעת החוק שלה להפרדת הבחירות לרשויות המקומיות מהבחירות לכנסת. לאחר סיבוב שיחות והתייעצויות בין המערך לבין ראשי סיעות שונות בקואליציה ובאופוזיציה באתה שררה אמש „אופטימיות זהירה" בחוגי המערך לגבי הסיכוי להעביר את הצעת החוק בקריאה טרומית.

אתמול קיימו ראשי סיעת המערך שיחות עם סיעות ש"ס, מפד"ל, חד"ש, שינוי, ר"צ, הרשימה המתקדמת ואגו"י. נציגי המערך ביקשו לשכנע את בני שיחם שאין לערב את ההצבעה על הסוגיות הלאומיות העומדות על סדר היום בבחירות הכלליות לכנסת עם הסוגיות המקומיות שיעמדו במרכז הבחירות לרשויות המקומיות.

הרושם שהתקבל אמש בסיעת המערך לאחר ההתייעצויות עם הסיעות השונות הוא כי ש"ס תעניק היום חופש הצבעה לחבריה וכי שניים מחברי הסיעה עשויים להצביע בעד הפרדת הבחירות ושניים יצביעו נגד. מפד"ל תתמוך בהצעת החוק להפריד את הבחירות על סמך החלטת מרכז המפלגה בנושא זה. סיעות ר"צ, חד"ש, שינוי והמתקדמת יתמכו כנראה בהצעת החוק של המערך. מתוך שני חברי סיעת אגו"י, אחד שוהה בחו"ל (ח"כ אברהם שפירא), ועמדתו של ח"כ

(המשך בעמוד 2)

עיקרן תחילה

- ● שהל קורא לבדוק הסגרת טרוריסט שרצח ישראלי לפני 20 שנה / עמ' 2
- ● פסטיבל ישראל – דיווחים וביקורות / עמ' 3
- ● מו"מ על פיטורי 500 שכירים – תובעת ההסתדרות מ„אגד" / עמ' 3
- ● שיא חדש בנשירה של יהודי ברה"מ / עמ' 3
- ● אחרי הסגנה קולנית – מתחדש המו"מ עם עובדי מנועי בית־שמש / עמ' 6
- ● אמין טריף זיהה את המכתב המזויף / עמ' 6
- ● מים תבל: מלכת היופי של תאילנד / „אנשים", עמ' 8
- ● ספורטאית השנה של „דבר": רוויטל שרון / עמ' 11

הצתות בגולן ובגליל

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

שורה ארוכה של דליקות ושריפות בשטחי מרעה ושטחים חקלאיים בגולן ובגליל העליון פרצו אתמול אחר־הצהריים, והן התפשטו במשך שעות הערב והלילה וכילו אלפי דונאמים בחבלי הגולן והגליל.

כבר עתה ברור כי מדובר בהצתות ומשטרת מרחב הגליל יחד עם מכבי־האש פתחו בחקירה נמרצת לגילוי מבצעי ההצתות. אין מוציאים מכלל אפשרות שההצתות פרצו על רקע לאומני. עיקר הדליקות התמקדו באיזור שבין צומת ווסט וקיבוץ גונן ועד לאיזור בית המכס הדרומה ממנו במרכז הגולן. נזקים כבדים נגרמו לשטחים חקלאיים של היישובים באיזור. עשרות כבאיות מתחנות מכבי־האש באיזור פתחו במבצע לכיבוי הדליקות הרבות וכבאים ותיקים סיפרו כי אין הם זוכרים „מכה" כזו של דליקות בתוך שעות אחדות על פני שטח של כ־30 קמ"ר. בשעת לילה מאוחרת נמסר כי במהלך נסיונות כיבוי האש נתגלו לא פחות מ־8 מוקדים שבהם הוצתו שטחי המרעה החקלאיים.

רוחות חזקות שנשבו באיזור היקשו על הכבאים את מלאכת הכיבוי.

חברות הדלק ובתי הזיקוק במאמץ להגיע להסכם

מאת יוסף מיכלסקי סופר „דבר"

בלשכת שר האנרגיה והתשתית התחילה אמש ישיבה נוספת של ראשי חברות הדלק ובתי הזיקוק במאמץ להגיע להסכם על המעלה המיושמת במשק הדלק בהסכמת כל הצדדים.

שלשום דנו הצדדים עם ראש מינהל הדלק, כדי לעדכן את הפראמטרים של מרווח השיווק של חברות הדלק ונהלי העדכון בענף, במגמה להכין את כל החומר לישיבה המסכמת אצל השר שתימשך במשך שעות הלילה. בשעת מסירת הידיעה נמשך הדיון. נמסר שכל הצדדים מעוניינים לסכם את הנושא ולמנוע בכך דיון בבית הדין הגבוה לצדק, שנקבע לתחילת חודש יוני.

ביקור הרמטכ"ל בארה"ב נדחה: „טעות אנוש"

מאת גלי זליגר, הכתבת הצבאית של „דבר"

ביקורו המתוכנן של הרמטכ"ל, רא"ל דן שומרון, בארה"ב, שנועד לחודש יוני, נדחה. עדיין לא נקבע מועד חדש.

נודע, כי לאחר שתוכנן ביקור ראשון של הרמטכ"ל בארה"ב ובארץ כבר החלו בהכנות לביצועו, הוברר פתאום כי חל שיבוש בצד האמריקאי, וכי הם מבקשים לדחות את הביקור.

גורמים בטחוניים בישראל מסרו, כי השיבוש נבע מחוסר תיאום, שמקורו בטעות אנוש אצל הגורמים האמריקאיים, שהיו אמורים לתאם את הביקור בתאריך שכבר נקבע לו ואולם לא מן הנמנע כי לדחיית הביקור היו סיבות נוספות.

נראה, כי על דעת כל הצדדים יתבצע ביקור הרמטכ"ל בארה"ב במועד מאוחר יותר, ועל בסיס תיאום מדוקדק יותר.

האדמו"ר מגור בחתונת נכדו אתמול בירושלים
(צילום: יצחק הררי)

השרב לשיאו – הלילה

מחרתיים ובשבת יהיה נעים

מאת אריה ארד, סופר „דבר"

השרב, שהתחיל להתפתח היום אחר־הצהריים, יגיע לשיאו הלילה ויש סיכוי טוב, שכבר מחר בבוקר יתחיל להישבר – כך אמר אמש החזאי דוברים אליענקר. בכל מקרה, מחרתיים ובשבת יהיה מזג־האוויר נעים.

השרב הקרוב נגרם משקע, המגיע לארץ מאיזור לוב. כבר היום אחר־הצהריים יתחילו הטמפרטורות לעלות והלחות תרד, ככל שהשקע יתקרב לארץ. הלילה יהיה חם בהרבה מהרגיל ויורגש יובש קשה.

שליטת חזבאללה על הפרבר הדרומי בביירות כמעט מלאה

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

ארגון ה„חזבאללה" הרחיב אתמול את שליטתו במרבר הדרומי של ביירות לאחר שעלה בידו לדחוק את לוחמי „אמל" בקרבות שנמשכו שש שעות החל משעות הבוקר המוקדמות, מעמדותיו בשכונת גוביירי. עתה נותרה בידי „אמל" השליטה רק בשכונת שיאח בשוליים הצפוניים של הפרבר הדרומי (לפי גרסה אחרת נותרו עדיין בידי „אמל" כמה עמדות גם בשכונת גוביירי).

דובר „אמל" האשים את „חזבאללה" בעשיית יד אחת עם מחבלים מארגון ה„פתח" במתקפה על שכונת גוביירי. דובר פתח הכחיש זאת, אך דומה כי לאחרונה מסייעים אנשי ערפאת בהספקת תחמושת ללוחמי „חזבאללה". המתקפה על שכונת גוביירי נעשתה תחת ריכוך של אש ארטילרית מאסיבית והיא גרמה למותם של 17 איש, לפציעתם של יותר מ־100 ולנפילת עשרות שבויים בידי „חזבאללה", על פי הודעתו.

הישג נוסף זה שבו זכו לוחמי „חזבאללה" עלול, לדעת משקיפים, לדרבן את הסורים להכניס כוחות צבא לפרבר הדרומי, כדי להשליט בו סדר. משקיפים אחרים סבורים כי הסורים לא ינקטו בצעד זה ללא תיאום עם האיראנים, חרף הקשיים במגעים ביניהם, ומבלי שיקבלו תמורה כלכלית מהסעודים ותמורה מדינית מהאמריקאים עבור הצרת צעדי הקבוצות השיעיות הפרו־איראניות בפרברי ביירות.

אתמול פרסם חזבאללה, תחת שם הכיסוי „הג'יהאד האיסלאמי", הודעה שבה נאמר כי על המדינות שאזרחיהן מוחזקים על־ידיו כבני ערובה – למהר לנהל מו"מ.

שני חיילים סורים נהרגו

ביירות (ע"ג) – שני חיילים סורים נהרגו ושניים נפצעו ביום ג', כאשר פצצת מרגמה פגעה בעמדתם בקצה פרבריה הדרומיים של ביירות, ששם ניהלו הארגונים השיעיים היריבים קרבות דמים.

ממקורות בטחוניים נמסר כי הפגז פגע בעמדת ביקורת סורית בכביש שאתילה, החוצץ בין הפרברים הדרומיים ובין מערב־ביירות המוסלמית.

מקור בטחוני סורי מסר מאוחר יותר כי מספר פגזים פגעו באיזור כביש שאתילה ובאיזור קאסקאס, ששם מוצבים חיילים סורים.

ברה"מ מאשימה את ישראל בניסיון להפעיל שגרירותה „בדלת אחורית"

מנמקת עיכוב מתן אשרות הכניסה למשלחת הקונסולארית בהפרת סיכומים והבנות ובהעלאת „תביעות מופרזות"

מאת יוסי מלמן, סופר המדיני של „דבר"

ברה"מ מאשימה את ישראל בהפרה של סיכומים והבנות בקשר לחילופי המשלחות הקונסולאריות, בהעלאת „תביעות מופרזות" ובניסיון להפעיל „בדלת אחורית" את שגרירותה הישנה במוסקווה. טענות בנושא זה העבירו פקידים סובייטיים באחרונה למשרד החוץ בירושלים בעילה לעיכוב מתן אשרות כניסה למשלחת קונסולארית מישראל.

פקידים סובייטיים הבהירו באחרונה לפקידים מישראל, כי רק אם תחזור ישראל לכבד את ההבנות הקודמות ותסתפק ב„פעילות מוגבלת", תקבל משלחת מטעמה אשרות כניסה למוסקווה. בין השאר טוענים הסובייטים, כי ישראל חורגת בתביעותיה מהסיכום שנקבע עוד לפני שנה בפגישה בין דיפלומאטים של שתי המדינות בהלסינקי.

באותו המפגש סוכם, כי המשלחות הקונסולאריות יעסקו בענייני הנוגעים לאזרחים שיש לכל מדינה אצל רעותה. על סמך סיכום זה שהה בארץ זה כשנה משלחת קונסולארית מברה"מ.

ישראל מבקשת כי משלחת מטעמה תורשה לא רק לבדוק את מצבו של מבנה השגרירות שלה במוסקווה אלא אף לפעול מתוכו. שלטונות הקרמלין מתנגדים לתביעה זו וטוענים, כי על המשלחת הישראלית לפעול מתוך בניין שגרירות הולנד, המייצגת את האינטרסים של ישראל בברה"מ.

כמו כן תובעת ישראל, כי יורשה למשלחתה להנפיק אשרות ליהודים המבקשים לעלות לארץ. גם לכך מתנגדת ברה"מ ובתוקף. בפגישה אחרונה שהיתה לנמרוד נוביק, יועצו המדיני של שר החוץ, עם פקיד סובייטי בציריך הודיע לו הצד הסובייטי, כי אם ישראל מעלה תביעות חדשות בניגוד לסיכום הראשוני, „יש להחזיר את הנושא לדיון בפורום שהחליט על כך במקור".

בעוד שלושה שבועות יפוג תוקפן של אשרות השהייה של חברי המשלחת הסובייטית, וישראל רמזה כבר, כי אם לא תקבל אשרות למשלחתה, היא לא תאריך אותן יותר, והדיפלומאטים הסובייטיים יאלצו לעזוב את ישראל. נראה כי ראש הממשלה וממלא מקומו יצטרכו להחליט בקרוב בנושא הזה ולקבוע, אם ישראל תיסוג בה מתביעותיה ותסכים לנוכחות בפרופיל נמוך של משלחתה או להיקלע לעימות מדיני עם ברה"מ.

היערכות מוגברת להפרות סדר ביום ה־40 לרצח אבו־ג'יהאד

מאת גלי זליגר, דני רובינשטיין, דני צוקני ויורם לוי

צה"ל נערך היום בכוננות מתוגברת לאפשרות של גל הפרות סדר בשטחים ביום ה־40 לרצח אבו־ג'יהאד בביתו בתוניסיה, על־ידי כוח ישראלי, על־פי השמועה.

לאחר חיסולו של אבו־ג'יהאד, סגנו של מנהיג אש"ף וראש הזרוע הצבאית של הארגון, בשל הקשרים ההדוקים שהיו לו עם הפלסטינים בשטחים, גבר המתח בקרב זרועות הבטחון, מחשש להפרות סדר המוניות שם ולפיגועים חבלניים רצחניים בארץ ובחו"ל, כנקמה על מעשה החיסול.

אתמול הופץ בשטחים כרוז מספר 17, ובו נקראים תושבי השטחים לקיים ביום ה־40 למותו של אבו־ג'יהאד שביתה כללית, להגביר את ההתנגדות לתשלום המסים ולשבש את פעילות המינהל האזרחי על־ידי התפטרות המנויים. הכרוז קורא גם להגברת ההתנגשויות עם המתנחלים.

בחשש לעונשי עוצר וסגר, שיוטלו על התושבים לנוכח התפרעויות המוניות, נקראים התושבים להתחיל לגדל תוצרת חקלאית ליד בתיהם.

אתמול נפצע צעיר מהכפר בית פוריק ליד שכם מידי של חיילי צה"ל בעת פיזור מפגינים בכפר. מרמאללה נמסר על כמה תקריות של ידוי אבנים ועל כך שאתמול נעשה נסיון להצית את ביתו של אחד מפקידי המס המקומיים. האיש הוא עובד המינהל האזרחי ו„כרוזי ההתקוממות" דרשו ממנו להתפטר מתפקידו.

בכפר מזרעה אל־שרקייה בנפת רמאללה היתה אתמול פעולה יזומה של צה"ל. נעשו סריקות ובוצעו מעצרים.

מקורות ערבים מחברון מסרו אמש כי כוחות הבטחון הרסו שישה בתים בעיירה דורא ובכפר בית־כחל. לדברי המקורות הערבים הדבר ארע בעקבות מעצר של חשודים בהטלת בקבוקי תבערה. לידיעה אין אישור ממקור

(המשך בעמוד 2)

תושב עזה נורה למוות; צה"ל חוקר

(ע).– צה"ל חוקר את נסיבות מותו של תושב במחנה הפליטים אל־בוריג' ברצועת עזה, שנורה למוות אתמול בלילה.

סמוך לשעה 22.00 בלילה הביא אמבולנס של הצלב האדום גופת אדם לבית החולים „אל אהלי" בעזה.

נציג דובר צה"ל בעזה אישר, שאכן היתה תקרית בין חיילי צה"ל לבין תושבים במחנה הפליטים אל־בוריג'. לדבריו, סמוך לכניסת עוצר הלילה התקהלה קבוצה מתושבי המחנה סביב כוח קטן של חיילי צה"ל שעבר במקום. חיילי הכוח נחלצו מתוך החבורה שהקיפה אותם, וככל הנראה גם ירו בתוך כך לעבר תוקפיהם, או באוויר.

בוועידה הכ"ז של הסתדרות המורים

מורים יהודים וערבים התכתשו וצעקו זה לזה „רוצחי ילדים" ו„שונאי ישראל"

בטקס החגיגי שנערך בערב, בנוכחות נשיא המדינה, קרא מזכ"ל הסתדרות המורים „להגביר את קול השפיות"

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר" לענייני חינוך

חילופי דברים קולניים, דחיפות והדיפות בין מורים יהודים לערבים איפיינו את הדיונים בוועידה הכ"ז של הסתדרות המורים שנפתחה אתמול בבית הסתדרות המורים בתל־אביב.

במת הדיונים הפכה לזירת התגוששות לאחר שמנהל בית ספר ערבי, זכריה חרדן מפאורדיס, טען שאסור להסתדרות המורים להתעלם מהמציאות הפוליטית, מההתעללויות וגילויי הסאדיזם בשטחים. מורים דתיים קראו להשתיק את הדובר והאשימוהו בהסתה ל„שנאת ישראל". חלקם עלו על הבמה, גרמו לניתוק המיקרופון והפריעו למנהל הערבי לדבר כשחבריהם באולם קוראים קריאות גנאי ושרים „עם ישראל חי".

אחד המורים הדתיים צעק „הדעת אינה סובלת שאנשים שיונקים את לשד המדינה יקטלו נגדה". הסערה הגיעה לשיאה לאחר שבוה אחד זה עלו מורים ערביים „מהתנועה המתקדמת לשלום" וקראו מעל הבמה להקים מדינה פלסטינית בהנהגת אש"ף לצד מדינת ישראל. המורים הדתיים צעקו לעבר הערבים „רוצחי ילדים, רוצחי תלמידי בתי ספר" ואחד מהם, מורה בקרית־ארבע, יוסף גראבר, צעק „לא יתכן שתתנו לאידיוטים האלה לדבר" ואיים ש„יטפל במורים הערביים לאחר הוועידה".

כשקם מורה דתי וניסה לשאת דברים קמה קבוצת מורים ערביים והפריעו לו לעלות על הבמה „חבורה שלך מתכננים עלינו טרנספר" החלה התכתשות מלווה דחיפות, הדיפות כתף והרמת קול, עד שחברי הנהלת הסתדרות המורים נאלצו להפריד בין שתי הקבוצות. בני כצנלסון מקיבוץ שפיים קרא לשתי הקבוצות להאזין זו לזו. מורה מ„הליכוד" שמואל ואגימר, קרא לשמור על יהדותה של ארץ ישראל, ללמד שורשים ואת נושא ארץ ישראל השלמה ומולו קראה נציגת רע"ת, ציפורה שרוני, ללמד כי מדובר במולדת של שני העמים.

יחיאל שרמן, מפקח החינוך הדתי עלה לבמה, הניף את דגל ישראל וקרא למזכ"ל הסתדרות המורים להזעיק את המשטרה ולגרום למעצרם של המורים הערביים באולם. יצחק ולבר מזכ"ל הסתדרות המורים קרא לשמור על זכות המורים משני הצדדים לדבר „בחירות על מדינת ישראל".

במושב החגיגי, שנערך בערב בנוכחות נשיא המדינה חיים הרצוג, שר החינוך יצחק נבון ומזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר נרגעו הרוחות. מזכ"ל ההסתדרות קרא לשמור על עדיפותו של החינוך בסולם הקצאת המשאבים וטען שהחינוך והבריאות קובעים את דמות המדינה. מזכ"ל הסתדרות המורים קרא שוב לפעול להגברת קולה של השפיות.

אלמוזלינו: לא דוחה מתן „שירות רפואי נוסף" בבתיה"ח הציבוריים

ועדת טריינין עיבדה תפיסה המבוססת על דרקום של רפואה שוויונית ושירות רפואי נוסף – פרטי – במערכת הציבורית

מאת רבקה הרניק, סופרת „דבר" לענייני בריאות

ועדת טריינין עיבדה תפיסה, המבוססת על דרקום של רפואה שוויונית ושירות רפואי נוסף (שר"ן), פרטי ומבוקר, בתוך מערכת האשפוז הציבורית – כך מתברר מהדברים שהשמיעו אתמול חברי הוועדה במסיבת עיתונאים, שנערכה בבית סוקולוב בתל־אביב, בהשתתפות שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו.

המלצות הוועדה כוללות הקמת רשות אשפוז ושינויים במבנה ובתפקידים של משרד הבריאות, הנהגת חוק ביטוח בריאות ממלכתי יחד עם קביעת סל שירותי בריאות שוויוניים לכל, ביטוח משלים גמיש ושר"ן. ההמלצות מהוות מקשה אחת ומתוות את הדרך להצלת מערכת הבריאות הציבורית, לדעת חברי הוועדה. שרת הבריאות הודיעה כי תעלה את ממצאי הוועדה לדיון בישיבת הממשלה ביום א' הקרוב בבקשה אותה.

ההמלצות נתקבלו פה אחד על־ידי כל חברי הוועדה – היו"ר פרופ' נתן טריינין, מ"מ פרופ' יוחנן דודי, והחברים: פרופ' אפרים צדקה, פרופ' חיים נגן, ד"ר תמר קרליק, פרופ' אליעזר רוזנבליט ופרופ' דן סנים.

„הדו"ח הוא סופי ולא פתוח לדיונים נוספים" – ציין פרופ' טריינין. לדעת הוועדה „מן הראוי שהממשלה תדון בהמלצות אלה מתוך ראייה כוללת והתייחסות אליהן כאל מקשה אחת ותקבע את עמדתה, תוך קבלת החלטה ברורה על היערכות מחדש של מערכת הבריאות בישראל". הוועדה סבורה, כי „יהיה בקבלת ההחלטה וביצוע ההמלצות תמתמיד את מצבה של מערכת הבריאות, תוך עלות

(המשך בעמוד 2)

מתיחות ב„עבודה" יום לפני הבחירות הפנימיות

המרכז יקבע: מוסלמי במקום 35; 16 מועמדים – ב„דיל"

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

יום לפני הבחירות הפנימיות במרכז מפלגת העבודה גוברת בה המתיחות על רקע „הדיל" הגדול שהגיעו אליו ראשי המחוזות הגדולים וראשי כמה חוגים, הכולל רשימה של 16 מועמדים, נציגי הגושים המתפלגים לעסקה.

במישור הארגוני תכנים מחר מפלגת העבודה שינוי בחוקתה היא תגדיר את המקום ה־35 כמשוריין למוסלמי ולא לערבי. על התיקון סוכם בפגישה של כמה פעילים נוצריים עם שמעון פרס ועוזי ברעם במוצאי חג השבועות, והוא נועד להסיר מנלי כרכבי, המועמדת הנוצריה, את „הסטיגמה" שהיא עומדת לתפוס את מקומו של המועמד המוסלמי. עתה יהיה ברור לכל שהיא מתמודדת במסגרת השריון לחברות, וחברים רבים במפלגת העבודה, שמעוניינים לתמוך בה, הביעו אתמול סיפוק מ„תיקון נלי".

אמש השתררה מבוכה רבה בקרב מועמדים רבים המתמודדים על הכללתם בין 29 מועמדי המרכז לרשימה לכנסת משנודע, שכמה שהוגדרו עד כה כהסכמות דו־צדדיות בין קבוצות שונות, תורגם ל„דיל" גדול, ולפחות כך מתייחסים אליו מחוזות חיפה, ירושלים, תל־אביב והתק"ם. ראשי המחוזות הללו הטילו על פעיליהם להודיע בטלפון לחברי המרכז מבין חברי המחוזות את רשימת המועמדים הכלולים ב„דיל". יש מחוזות שהתחיל חושש הצבעה גדול בהרווח שבין ה־16 עד ה־29, ואחרים שהפיצו גם את רשימת המומלצים לכל המכסה.

תגובה רבה עוררה בחוגים שונים

(המשך בעמוד 2)

هكذا من الأصل

مكامن الأمل

צה"ל וצד"ל גירשו 15 תושבי עיירה סונית ברצועת הבטחון

ראשיה (עיר ועיט). – צד"ל הצה"ל גירשו אתמול ללבנון את 15 הנכבדים העיקריים של העיירה הסונית שבעא שברצועת הבטחון – מסרו מקורות בטחוניים לבנוניים ומקורות במשטרה הלבנונית.

דובר צה"ל הכחיש באוזני כתב עת"ם, כי צה"ל גירש אנשים מרצועת הבטחון, אך ציין שקיימת אפשרות שאנשי צד"ל עשו זאת, ולמעשה אין מדובר בגירוש אלא בהעברה ממקום אחד בלבנון למקום אחר.

כתב סוכנות הידיעות הצרפתית מסר, כי שני המוכתרים של הכפר, עבדול לאטיף נטיים, 75, ומוחמד זוהיירי, 70, וכן המורים של בית־הספר בשבעא זומנו אתמול בבוקר והועברו על־ידי צד"ל למעבר זמראיה שבין רצועת הבטחון ללבנון.

15 הנכבדים סיפרו כי זומנו בבוקר למטה צד"ל בחצביה, שם הודיעו למפקדי צד"ל ו„לשרותי המודיעין הישראליים" כי 20,000 התושבים של כפר זה, הנמצא מצפון לחרמון, מסרבים לשתף פעולה עם „המינהל האזרחי", שאותו הקימה ישראל ברצועת הבטחון.

האימאם של שבעא, שייח' חאסן דאללה, כבר גורש בשבוע שעבר מרצועת הבטחון, לאחר שקרא בדרשתו לתושבי העיירה להתנגד למינהל האזרחי.

מוחמד סאלים אל־זוהיירי, אחד מ־15 המגורשים לראשיה, בבקשת לבנון שבשליטת הסורים, אמר, כי הצעד ננקט מכיוון שהם סירבו לשתף פעולה עם צד"ל.

עוד טענו המקורות הבטחוניים, כי צד"ל רצה להציב יחידה בשבעא ובאזור עירקוב שברצועת הבטחון.

אזור עירקוב נמצא על מדרונות הר חרמון, מרחק 25 ק"מ מגבול ישראל. לפחות 2,000 חיילי צד"ל, בסיוע חיילים ישראליים, מפטרלים באזור זה.

ממקורות בטחוניים נמסר, כי בעקבות הגירוש נערכה הפגנה בעיירה, שבמהלכה נפצע אדם אחד מירי חיילי צה"ל. לדבריהם, ירו חיילי צה"ל באוויר, אלא שכאמור, נפגע אחד המפגינים.

לדברי המקורות, הציבו אחר כך חיילי צה"ל מכוניות צבאיות במבואות העיירה ואסרו על תושביה לצאת מתחומה.

שריד מבקש מהיועץ המשפטי להעמידו לדין יחד עם קינן

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

חה"כ יוסי שריד (רצ) פנה אתמול ליועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש בבקשה שיפנה לוועדת הכנסת לשם הסרת חסינותו ויעמידו לדין יחד עם העתונאי עמוס קינן בעבירה של „זילות בית־המשפט".

שריד, שכתב אף הוא מאמר ביקורת חריף בעניין פסק דינו של השופט אורי שטרוזמן למתנחל שהרג ילד ערבי, תובע, שהיועץ המשפטי לממשלה ינהג בו מנהג של שוויון בפני החוק. הוא טוען, כי אין שום סיבה לאפליה לטובתו בעניין הנחשב מאד בעיניו של היועץ המשפטי לממשלה.

שריד כתב במאמרו בעתון „הארץ", כי שלטון החוק בישראל מת, ומקום קבורתו בכפר ביתא. בין השאר כותב שריד: „ואל הפוליטיקאים ואנשי הדת והשוטרים מצטרפים בעזותינו גם שופטים... הם שחורצים עכשיו את דינו של שלטון החוק לאבדון". עוד כותב שריד: „לשופט שטרוזמן אין חוש צדק, אבל יש לו חוש הומור מאקברי. צחוק כזה אני לא אוהב".

חריש החליט בשבוע שעבר לפתוח בחקירה נגד העתונאי עמוס קינן בחשד לעבירה על „זילות ביהמ"ש". הוא סבור, כי כתבה שלו, שהופיעה בעתון „ידיעות אחרונות" ושבה כלולים דברי ביקורת על השופט אורי שטרוזמן, נעשו בכוונה לפגוע במעמדו של השופט ולבזות את דרכי השפיטה.

תרעומת במערך על העברת חוק השפיטה בוועדת השרים לחקיקה

שחל: אם תתקבל, תגרום ההחלטה זעזוע למערכת המשפט, שממנה לא תתאושש

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

השר משה שחל הגיש אתמול למליאת הממשלה ערעור על החלטת ועדת השרים לחקיקה בראשות שר המשפטים אברהם שריר, אשר קיבלה את הצעת חוק השפיטה, בעניין הרפורמה במבנה בתי־המשפט, שתאומץ בבמוף לוח זמנים למימושה.

שחל אמר אתמול ל„דבר", כי בקרב שרי מפלגת העבודה יש תרעומת על התמרון שבו העביר השר שריר את החלטתו, אשר אם תתקבל, תגרום למערכת המשפט זעזועים שמהם לא תתאושש. לדברי שחל, קבלת ההחלטה אתמול על־ידי ועדת השרים נעשתה ברוב זעום, בלי תאום מספיק עם נשיא ביהמ"ש העליון, בניגוד לדעתו, שיש להחילה בשלבים, ובנגוד לדעת שופטי בתי המשפט המחוזיים. שחל הגדיר את קבלת הצעת החוק כ„פעולת ראווה".

סופרת „דבר" מציינת, כי ההחלטה בוועדת השרים התקבלה על אף התנגדות השרים משה נסים, חיים בר־לב, משה שחל ומוטה גור. שחל רמז אתמול, כי נסים התנגד לקבלת הצעתו לא מנימוקים עניניים, אלא מ„שיקולים אחרים".

שריר אמר, כי הרפורמה, שבמסגרתה יוקמו מחלקות ערעורים ליד בתי־המשפט המחוזיים, מטרתה להציל את שלטון החוק המתמוטט. לדבריו, אם לא תשופר מערכת בתי־המשפט, שלטון החוק יקרוס. הוא הזהיר, שאם לא תבוצע הרפורמה בבתי המשפט, תוקם ברבות השנים ועדת חקירה לבדוק את המתרחש.

לשמור בחיים את יוזמת השלום קרא פרס לשרי החוץ של השוק

בריסל (רויטר). – שר החוץ שמעון פרס קרא אתמול לשרי החוץ של מדינות הקהילה האירופית לעשות לשמירת יוזמת השלום למזה"ת־התיכון בחיים ולעודד את מוסקווה למלא תפקיד קונסטרוקטיבי באיזור. „כל תרומה אפשרית לקידום השלום במזה"ת, מן הראוי שתיעשה מיד עתה", הוא אמר במסיבת עתונאים שכינס לאחר פגישתו עם השרים. „אירופה יכולה ואף צריכה למלא תפקיד בהתוויית עתיד שונה למזהית, עתיד של שלום ושל רווחה כלכלית".

יו"ר המועצה של מועצת הקהילה האירופית, שר החוץ המערב־גרמני האנס דיטריך גנשר, אמר במהלך מסיבת העתונאים, כי שרי השוק שבו והדגישו את דאגתם מן הדרך שבה מטפלת ישראל בהתקוממות בגדה המערבית וברצועת עזה. „המצב בשטחים הכבושים היה במוקד דיונינו", אמר. „הדגשנו את הצורך במציאת פתרון מדיני לבעיה. הסטטוס קוו אינו אפשרי לאורך זמן".

להלן הדגיש גנשר את תמיכתה המוצהרת של מועצת הקהילה בריעיון הוועידה הבין־לאומית. „על כל המדינות האחראיות לקיים את התאוצה של תהליך השלום בלא להתחשב בבחירות הקרובות בארה"ב ובישראל", אמר. פרס עצמו המעיט מחשיבותם של השיקולים האלקטוראליים. „הדרך לשלום ארוכה ורצופה מכשולים, קשיים ואכזבות", אמר. „איני יכול להבטיח פריצת דרך בתוך שבוע, חודש או פסגה אחת".

הליכוד עשוי להציע בחירות בספטמבר

(המשך מעמוד 1)

מנחם פרוש עדיין לא ידועה.

סיעת הליכוד הודיעה, כי היא תתנגד להצעת החוק להפרדת הבחירות לרשויות המקומיות מהבחירות לכנסת והגדירה את הצעת החוק של המערך כ„פגיעה בהסכם הקואליציוני". השר חיים קורפו הודיע כי ועדת השרים לענייני חקיקה סירבה לאשר אתמול את הצעת החוק של המערך. אולם בתוך כך נסוגה סיעת הליכוד, כמצופה, מכוונתה להעלות היום הצעת חוק לפיזור הכנסת ולהקדמת הבחירות לחודש אוגוסט. בשיחות פרטיות הסכימו אנשי הליכוד, שההודעה על הכוונה ליזום הקדמת בחירות היתה תפוחה ובלתי שקולה וכי מלכתחילה לא היה סיכוי רציני ליוזמה זאת. רשמית נמסר אתמול מסיעת הליכוד, כי הצעת החוק של דוד מגן לפיזור הכנסת ולהקדמת הבחירות לא תועלה היום אלא תעוכב עד לשובו של מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס מחו"ל. מה עניין שמיטה להר סיני? התשובה טמונה במשפט הבא בהודעת סיעת הליכוד: „בליכוד מקווים, שגם המערך ינהג באותה מידה של לויאליות ולא יעלה הצעת חוק הפוגעת בהסכם הקואליציוני". ועוד: „בליכוד מקווים שראש הממשלה שמיר ושר החוץ פרס יתאמו מועד להקדמת הבחירות ועריכתן באוגוסט".

הצעת החוק להפרדת הבחירות לרשויות המקומיות מהבחירות לכנסת תועלה היום על־ידי יו"ר הסיעה ח"כ רפי אדרי. מבחינת ההליכים הפרלמנטריים, זוהי הצעת חוק פרטית, והיא מובאת היום לדיון במליאה בקריאה טרומית (שלב שהצעת חוק ממשלתית פטורה ממנו). אם תאושר היום הצעת חוק זאת, היא חייבת לעבור לאחת מוועדות הכנסת, כדי שזו תתקין אותה לקריאה ראשונה, ואם תעבור גם בקריאה ראשונה, היא תוחזר לוועדה שתתבקש להתקין אותה לקריאה שנייה ושלישית. לכאורה זהו הליך חקיקה מסורבל למדי, אבל אפשר להאיץ אותו, אם התומכים בו נהנים מרוב בוועדה המטפלת בנושא.

מחוגי סיעת הליכוד כבר רמזו אתמול, כי „הליכוד ינקוט את כל האמצעים הפרלמנטריים העומדים לרשותו, כדי למנוע את אישור הצעת החוק הזאת בקריאה סופית". מאחורי ניסוח מעורפל זה מסתתרת הכוונה „לקבור" את הצעת החוק של המערך באחת מוועדות הכנסת. במבט ראשון נראה, כי שתי הוועדות הרלבנטיות לטיפול בנושא זה הן ועדת החוקה ועדת הפנים. יושבי הראש של שתי ועדות אלה הם אנשי הליכוד (חוקה: אלי קולס, פנים: דב שילנסקי). גם אם תתבקש ועדת הכנסת, כנוהג במקרים של מחלוקת, להחליט איזו ועדה תטפל בהצעת החוק של המערך – יופקד על הדיון איש ליכוד: יו"ר ועדת הכנסת מיכה רייסר. אולם, מצד שני, אם הרוב בכנסת יאשר היום בקריאה טרומית את ההצעה להפריד בין הבחירות לכנסת לבין הבחירות לרשויות המקומיות, הרי ממילא יתערער הרוב של הליכוד בוועדות הללו.

יצחק מרידור, סופר „דבר" בעמק מוסר כי במסיבת עיתונאים במהלך ביקור שערך אתמול ביקנעם, אמר רה"מ יצחק שמיר: „אני חושב שכדאי להקדים את הבחירות לכנסת, כי הרבה דברים אינם מוכרעים מכיוון שהם מצוים כבר באוירה של ערב בחירות...הכל כבר ברור בציבור, הכל כבר ברור בתוך המפלגות: נשארו עוד ארבעה חודשים עד הבחירות ואם אפשר יהיה, כדאי לקצר, על מנת להרוויח זמן ולהחסך את עצבי הציבור. אבל, היה רצוי להחליט על הדבר הזה, תוך אחדות דעים, לפחות בין שני הגושים הגדולים".

ארה"ב וישראל חותמות היום על שיתוף פעולה בסיוע למדינות מתפתחות

מאת אמנון דנקנר, סופר „דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – ארה"ב וישראל חותמות היום על הסכם לשיתוף פעולה בסיוע למדינות מתפתחות. מסעם שגרירות ישראל בוואשינגטון נמסר, כי זהו הסכם ראשון מסוגו, שבא למסד שיתוף פעולה שנעשה עד כה באופן ספוראדי.

תכנית הפעולה המשותפת לשנת התקציב האמריקאית 1988 תהיה בהיקף של 5.6 מיליון דולאר, מהם תממן ארה"ב 75 אחוז, והיתרה תמומן על־ידי ישראל.

המדובר בעיקר בשיתוף פעולה בתחום החקלאי למדינות העולם השלישי.

כתבי אישום יוגשו היום נגד אדיב ובן־אפרת מ„דרך הניצוץ"

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

לביהמ"ש המחוזי בירושלים יוגשו הבוקר עוד שני כתבי אישום נגד חברי ארגון „הניצוץ" – יעקב בן־אפרת ואסף אדיב.

הגשת כתבי האישום תיעשה בדרך של צירוף השניים לכתבי האישום שהוגשו בראשית השבוע נגד מיכל שוורץ ורוני בן־אפרת.

האישומים בהם יואשמו אדיב ובן־אפרת יהיו דומים לאלו שכבר הוגשו: מגע עם סוכן זר, חברות בארגון טירור, חברות בהתאגדות בלתי מותרת ועשיית שרות עבור התאגדות בלתי־מותרת.

כבר בבד תוגש גם בקשה להארכת מעצרם של השניים עד תום ההליכים.

אלמוזלינו

(המשך מעמוד 1)

גוברת לכלל וסבל מיותר לאזרחים". הדו"ח מכיל חומר רב למחשבה גם להסתדרות הרפואית ולכלל ציבור הרופאים מתוך הכרה שמערכת הבריאות הציבורית הגיעה לשעה גורלית – אמר פרופ' טריינין.

נקודת המוצא בתפיסת הוועדה, כפי שהגדירה פרופ' דן שניט, היא כי אין תחליף לרפואה ציבורית־שוויונית בישראל בזמן הנראה לעין. אולם „כל עוד אין שוויון בהכנסות – לא יכול להיות שוויון מוחלט במערכת הבריאות" – טענת פרופ' אפרים צדקה. היום כל נסיון לקנות שירות רפואי נוסף נגמר ברפואה שחורה או ברפואה פרטית שנעשית על חשבון הרפואה הציבורית. לדבריו של פרופ' יחזקאל דרור, בתנאי מינהל תקין בבתי החולים הציבוריים לא תהיה פגיעה וגם לא תחרות, אם הרופאים יעבדו בפרקטיקה פרטית ברשות ובצורה מבוקרת. הרופאים יספקו במסגרת זו את צרכי החולים לשירותים נוספים והכנסה נוספת לעצמם. „כל הנסיבות השתנו: ציפיות הציבור, הטכנולוגיה הרפואית וגם המפה הפוליטית. אנחנו מציגים קונספט שיאפשר דו־קיום של הרפואה השוויונית ורפואה נוספת. אין כל סיכוי ברבקות בעבר" – טען פרופ' דרור.

חברי הוועדה ציינו את יוזמת שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו בהקמת הוועדה והביעו הוקרה לאמון ולחופש הפעולה שהוענק לוועדה. עבודת הוועדה, שנמשכה כשנה, התרכזה במערכת הבריאות הממשלתית בלבד, כי קופת־חולים לא נכללה בכתב המינוי שניתן לוועדה על־ידי שרת הבריאות.

בהתייחסה לסוגיית שירות רפואי נוסף (שר"ן) אמרה שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו: „אני לא מוציאה מכלל אפשרות מתן שירותים נוספים בבתי החולים הציבוריים לאחר שעות עבודה רגילות. נושא שר"ן טעון בירור וליבון נוסף עם גורמים שונים, כי ההסדר חייב להיות אחיד בכל בתי החולים הממשלתיים ושל קופת־חולים הכללית".

ההסתדרות עשויה לתמוך

הדו"ח המלא של ועדת טריינין נדון אתמול בהתייעצות צמרת ההסתדרות בקריאה ראשונה. הנוגעים בדבר מסרו, ש„ההסתדרות עשויה לתמוך בעיקר בהמלצות ובמסקנות הדו"ח, שביסודן תואמות את התחייתה של שרת הבריאות, לפיה כל פתרון למערכת הבריאות בישראל חייב להיות מושתת על שירותי בריאות ורפואה ציבוריים־שוויוניים".

עמדתו של יו"ר האגף לבטחון סוציאלי, לאחר העיון בדו"ח ועדת טריינין, היא כי „אין בדו"ח כל אחיזה או תמיכה במדיניות של שר האוצר להגביל את הבראת המערכת בתקציב־חנק של מערכת הבריאות וקופת־חולים הכללית במרכזה". הדו"ח קובע באורח חד־משמעי, שאין להטיל תשלומים על חולים בעת קבלת טיפול רפואי וכי תשלומים אינם מקטינים כהוראה את ביקוש הציבור לשירותים רפואיים, אלא בהטלת תשלומים יש כדי לסכן את בריאות הציבור החלש כלכלית". מסקנה זו של דו"ח טריינין סותרת תביעות חוזרות ונשנות של משרד האוצר להטלת תשלומים על חולים, בניגוד לעמדת ההסתדרות וקופת־חולים – ציין דב פלג.

דו"ח ועדת טריינין בנוי על הפרדה בין מערכת רפואה ציבורית־שוויונית לבין שירותים רפואיים פרטיים, החייבים לכסות את מלוא עלותם – וגם בכך תומכת ההסתדרות. עם זאת, בקטע אחד סוטה הדו"ח מהעקרונות החיוניים, הבהיר יו"ר האגף לבטחון סוציאלי. „הכנסת שר"ן בבתי חולים ממשלתיים עלולה לערב שירות ציבורי בפרטי, ולכן שיטה זו פסולה לדעת ההסתדרות".

פלג הודיע, שההסתדרות תובעת לתת פתרון תקציבי לאלתר למערכת הבריאות ולקופת־חולים, כשלב ביניים, ולגשת מייד להגשמת המלצות ועדת טריינין.

עיקר ההמלצות

הנהגת חוק ביטוח בריאות ממלכתי, יחד עם קביעת סל שירותי בריאות שוויוניים לכל, כולל זמני המתנה מירביים. זאת, מתוך שמירה על אופייה הפלוראליסטי של מערכת הבריאות.

הנהגת ביטוחים משלימים גמישים, לפי רצון האזרח. זאת, על חשבון הצריכה הפרטית, וללא הטלת מעמסה על עלות העבודה.

הנהגת שירות רפואי נוסף בבתי החולים הממשלתיים בצורה מבוקרת ותוך קביעת מכסות מירביות, בצורה שהדבר יוסיף לשירותי הבריאות בהם האזרח יכול לבחור ולא יגרע מסל שירותי הבריאות השוויוניים. עם הנהגת שירות רפואי נוסף זה יוקפד על איסור רפואה שחורה והרופאים עובדי מדינה לא יעבדו במסגרת שמחוץ לשירות המדינה.

עיצומים המורים

מהבוקר נסגרים חדרי הניתוחים בבתי החולים הממשלתיים „אסף הרופא", „וולפסון", „ברזילי", „שערי צדק", „הלל יפה", „פוריה", „רוטשילד" ובבתי החולים בנהריה ובצפת. בתשעה בתי החולים הללו יבוצעו עד סוף השבוע ניתוחים להצלת חיים בלבד. בכל בתי החולים הממשלתיים והעירוניים סגורים עד סוף השבוע כל המכונים, ובבתי החולים „שיבא", „רמב"ם" ובשלושת בתי החולים של המרכז הרפואי בתל־אביב גם מרפאות החוץ. המצב בבתי החולים של קופת חולים ללא שינוי – הרופאים ממשיכים להשבית את רוב השירותים.

נעמ"ת: מחאה על המשבר בבריאות

על שורה של פעולות מקומיות, עד כדי השבתת ישובים למשך שעה אחת, במחאה על הפגיעה ההולכת ומתמשכת בבריאות העם וברפואה הציבורית־השיוויונית מצד הממשלה הוחלט בכינוס ארצי של מזכירי מועצות פועלים ומזכירות נעמ"ת שנערך אתמול בתל־אביב.

שחל קורא לבדוק הסגרת טרוריסט שרצח ישראלי לפני עשרים שנה

מאת יוסי מלמן, סופר המודיעין של „דבר"

שר האנרגייה משה שחל קרא לממשלת ישראל לבדוק סוגיית הסגרתו של טרוריסט פלשתינאי שרצח אזרח ישראלי בפיגוע לפני 20 שנה והעצור עתה בקנדה.

השר שחל אמר אמש ל„דבר" כי על מעשי רצח לא חלה התיישנות ועל „הגורמים המוסמכים בישראל לבדוק אם המחבל הוא בר הסגרה". השר שחל, משפטן בהשכלתו, הגיב על תביעתה של חוה שידרון, בתו של הישראלי שנרצח, התובעת מממשלת ישראל לפעול להסגרתו של הטרוריסט. חיים קלוגמן, מנכ"ל משרד המשפטים, אמר אמש כי משרדו יבדוק את כל הסוגיות המשפטיות והבין־לאומיות הקשורות לפרשה.

הפרשה הזולה לפני חמישה חודשים, כאשר צוות של הטלוויזיה הקנדית פנה אל הגברת שידרון וראיין אותה בנושא. המדובר בטרוריסט פלשתינאי שנדון לפני 20 שנה בבית משפט ביוון על השתתפות בהתקפה על מטוס אל־על באתונה. בהתקפה נרצח ליאון שידרון, מהנדס מחיפה, שהיה בדרכו לארגנטינה להשתתף בפרוייקט בין־לאומי מטעם האו"ם. הטרוריסט הפלשתינאי ריצה רק חמש שנים מתוך 17 השנים שפסק לו בית המשפט ושוחרר מכלאו. הוא עזב את יוון, השיג מסמכים מזויפים, הקים משפחה ולפני שנה וחצי נכנס שלא כחוק כדוכמן מזויף לקנדה. כאשר גילו זאת שלטונות אוטווה, הם עצרו את הטרוריסט וביקשו לגרשו לאלג'יר. ואולם שלטונות אלג'יר מנעו את כניסת הפלשתינאי והוא עצור עתה בקנדה ומחכה לביצוע צו הגירוש נגדו. לפני זמן־מה הוא ראיין בטלוויזיה הקנדית וביקש את רחמי הציבור בטענה כי מדובר במעשה ישן. בתגובה ראיינה חוה שידרון בתוכנית אחרת וסיפרה על מעורבות הטרוריסט ברצח אביה. הופעתה עוררה תגובות בדעת הקהל בקנדה. עתה־דין ידוע הסכים להגיש בשמה תביעת נזיקין על רצח אביה נגד ארגון אש"ף והטרוריסט. לדברי חווה שידרון רמזו גורמים ממשלתיים בקנדה כי היו שמחים אם ממשלת ישראל היתה מבקשת את הסגרתו של הטרוריסט. „אינני נוקמת או נוטרת" אמרה אמש חווה שידרון „ולא פניתי לשום גורם רשמי, אך על ממשלת ישראל לפעול בעניין".

<u>דיון סוער בכנסת על הצעת איתן להסיר חסינות מיעארי</u>

„אני בעד טרנספר שלך מהכנסת" – אמרה גאולה כהן למיעארי; „כאן אתה אורח"

מאת שלמה גינוסר, סופר „דבר" בכנסת

דיון סוער התנהל אתמול בוועדת הכנסת על בקשתו של חה"כ מיכאל איתן (ליכוד) להסיר מחה"כ מוחמד מיעארי מהרשימה המתקדמת לשלום את חסינותו לגבי חיפושים והגבלת תנועה. חה"כ איתן אמר בפתח הדיון, שהשתתפותו של חה"כ מיעארי במסיבת עתונאים של אש"ף באתונה (בנושא ספינת הפליטים שלא הפליגה) היא עבירה פלילית.

ח"כ גאולה כהן (התחיה), שתמכה בעמדתו של ח"כ איתן שאלה: „מדוע מה שמותר למיעארי אסור למיכל שוורץ מ„דרך הניצוץ"? מה, הוואתמה זה טרור ועדפאות לאש"ף בפגנותה ליועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש שנכח בישיבת ועדת הכנסת היא שאלה: „הייתי רוצה לדעת מה זה סוכן זר? האם אנחנו מחוקקים חוקים שרק אנחנו יכולים לעבוד עליהם" כאשר ח"כ מיעארי העיר משהו בנושא ה„טרנספר" ושאל, עד היכן היא רוצה לשלוח אותו בטרנספר, ענתה ח"כ כהן: „אני בעד טרנספר שלך מהכנסת עוד היום, ואסתפק בכך שתהיה מעבר לגבול הירדני". ח"כ תופיק טובי מחו"ש מחה על דברים אלה ואז אמרה ח"כ כהן: „במדינה ציונית – אתה אורח". ח"כ טובי: „בושה וחרפה. בג"צ כבר השיב פעם אחת ריקם את בקשתו של מיכאל איתן. אל נחזור על השטות ולו פעם אחת נוספת. אין שום זכות לממשלה או ליועץ המשפטי לתבוע נטילת חסינות מחבר כנסת הממלא את תפקידו".

ח"כ חייקה גרוסמן (מפ"ם) אמרה: „אין במדינה חוק המחייב אדם להיות ציוני. לדידו של איתן, כל מי שאינו מסכים עם דעתו הוא בוגד או אש"פיסט". ח"כ איתן: „את משקרת. מפ"ם התקרבה בוועידה האחרונה שלה לאש"ף. לא קראתי לכם בוגדים". ח"כ גרוסמן: „יש עכשיו בכנסת חוסר סובלנות בלתי נסבל. מתי יבואו ויגידו לנו, אנשי מפ"ם, שגם אנחנו צריכים לצאת מפה, כיון שהחלטנו, שאם אש"ף יגנה את הטרור ויכיר במדינת ישראל, נדבר אתו".

יו"ר ועדת הכנסת מיכה רייסר תמך בעמדתו של ח"כ איתן והדגיש כי זו אינה דיעה אישית של איתן אלא עמדת הליכוד. לעומת זאת, ח"כ שבח וייס (מערך) הטיל ספק ביכולתו של „טריבונאל פוליטי" לשמש מעין בית־דין, במיוחד בשיאה של עונת הבחירות. על כך העיר ח"כ מרדכי וירשובסקי (ר"צ) כי, אכן, 90 אחוז מהוויכוח הזה הם חלק ממערכת הבחירות.

הגרלת הלוטו

להלן המספרים שהועלו בגורל: 39, 38, 34, 33, 26, 21

והמספר הנוסף: 32.

היערכות

(המשך מעמוד 1)

ישראלי.

דריכות גם בעזה

לאחר כמה ימי רגיעה ברצועה, עדיין לא ברור כיצד ינהגו היום תושביה היום. אתמול שרר שקט יחסי ברצועה, מלבד נסיונות להפרות סדר ברפיח, חאן־יונס ובאזור מבתי הספר בעזה. הצבא אטם בחביות בטון את הרחובות הסמטאות המובילות מרח' אל־נאסר במערב עזה למחנה הפליטים שאטי, שדרכם נהגו תושבי המחנה לצאת להפגנות ברחוב זה ולהימלט בחזרה למחנה לאחר הפרות סדר.

בימים האחרונים צבעו תושבים, שאולצו לכך על־ידי הצבא, את הסמטאות הרבות שצוירו על בתים

המרכז

(המשך מעמוד 1)

במפלגה הזולת חוג „משוב" להגיע להסכמה עם אליהו שפייזר. בעוד שאל ההסכמה עם מחנה רבין התייחסו רבים בחיוך – על כך שיוסי ביילין, מקורבו של פרס, יזכה בתמיכת מחנהו של מי שהתמודד בעבר נגד פרס.– הין בין חברי מרכז הנחשבים ל„אנשי פרס" שלא הבינו איך מקורבו של פרס עושה עסקה עם מי שתומכיו של פרס בחוג.

ב„ריל" הגדול, שאותו „בישלו" בעיקר מחוזות חיפה, התק"ם וירושלים, כלולים גם כחוז תל־אביב, מחוז המושבים, כוונה רבין, והחוגים „משוב", „הכפר הירוק", „קהילה", „תפנית", „השילוב", „ערכים" והפורום ההסתדרותי. 16 המועמדים שהוחלט לתמוך בהם במסגרת ה„ריל" הם: משה שחל, אורה נמיר, יעקב צור, אברהם כץ־עוז, אהרן נחמיאס, יצחק פרץ, אברהם (בייגה) שוחט, חיים רמון, יוסי ביילין, שבעון שטרית, יחיאל לקט, מיכה גולדמן, שמואל כהס, גדעון בן־ישראל, נאוה ארד, עמיר פרץ.

במחוז תל־אביב כוללת הרשימה שהוקראה לחברי המרכז בכלפון גם את מועמדי המחוז, שאינם ב„ריל" הגדול, וכך נהגו גם בחיפה. בתל־אביב, למשל, לא נכללו חברי הכנסת אבא אבן, מרדכי גור וחיים בר־לב אפילו בין המובלטים עד המקום ה־29. לעומת זאת, בין חמשת המובלטים האחרונים, שאין חובה לסמנם (התקנון מתיר סימון 20 מועמדים בלבד), כלולים לובה אליאב, גד יעקבי ודוד ליבאי.

גם פועלי המתכת ועובדי המדינה מכריזים סכסוך

הברפלד: יחסי העבודה במשק הגיעו אל סף התמוטטות

מאת חיים ביאור, סופר „דבר"

ההסתדרות, „עובדי המתכת, החשמל והאלקטרוניקה והסתדרות עובדי המדינה מצטרפות לשורה של איגודים מקצועיים שהכריזו על סכסוך עבודה נגד המעסיקים, עקב השחיקה המשאו ומתן על הסכמי השכר לשנתיים הבאות.

יצחק גלעדי, מזכיר הסתדרות עובדי המתכת, החשמל והאלקטרוניקה, המייצגת מעל 100 אלף איש, טוען שכל הנסיונות להביא את אירגוני המעסיקים אל שולחן המשא ומתן נתקלו עד כה בסירוב מוחלט מצידם.

הסתדרות עובדי המתכת דורשת תוספת שכר בענף, בשיעור של כ־15 אחוז ותשלום תוספת ותק בשיעור של אחוז אחד עבור כל שנת עבודה. כן היא תובעת הנהגת קרן השתלמות לכל עובדי המתכת.

המזכירות הארצית של הסתדרות עובדי המדינה הכריזה אמש על סכסוך עבודה, שיקיף כ־60 אלף עובדי מדינה כדירוג האחיד ובדירוגים המקצועיים. ראובן בר־עמי, מזכיר הסתדרות עובדי המדינה, מסר שהעילה לסכסוך היא העדר התקדמות במו"מ לחידוש הסכם השכר וסירוב האוצר לשלם מקדמה לעובדי המדינה בסך 120 שקלים, על חשבון העלאת השכר הצפויה.

סכסוך הוכרז אתמול גם בענף הספנות, לאחר שהדיונים בין איגוד עובדי הים היימאים והירודנים לבין איגוד חברות הספנות על כריתת הסכמי עבודה חדשים, נקלעו למבוי סתום.

בתוך כך האשים אתמול יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, חיים הברפלד, כי „מדיניות הסירוב של שר האוצר הביאה את יחסי העבודה במשק אל סף התמוטטות". הוא חזר על עמדת ההסתדרות לפיה כאשר יצטברו 7 אחוזי התייקרות במדד המחירים, יצטרכו המעסיקים לשלם תוספת יוקר במתכונת הקבועה, דהיינו 70 אחוז מעליית המדד.

★ עובדי משרד הפנים נמנעו גם אתמול מלהנפיק דרכונים חדשים, תעודות זהות ותעודות פטירה, במסגרת עיצומים שהבריזו על רקע קשיים במשא ומתן לשיפור תנאי השכר.

תושבת ביתא תואשם היום בחבלה – ולא ברצח תרצה פורת

מאת דני רובינשטיין, סופר „דבר"

תושבת ביתא, מנירה צאלח דאוד, בת 22, שהתביעה הצבאית מבקשת להשאיר במעצר, תואשם בתקיפה ובחבלה, ולא בגרימת מותה של תרצה פורת.

האישה, הנמצאת בהריון, השליכה אבן גדולה על ראשו של רומם אלדובי, מתוך כוונה לפגוע בו. התביעה שקלה להאשים את דאוד בגרימת מותה של תרצה פורת, משום שבעקבות פציעתו, ירה אלדובי את הכדור שהרג את תרצה פורת. אולם התביעה חזרה בה מכוונתה מחוסר ראיות.

אתמול התלוננה האישה באוזני ח"כ יוסי שריד, שפגש בה בבית המשפט בשכם, כי אינה זוכה לטיפול רפואי נאות. שירות בתי הסוהר דוחה טענה זו.

תושב שילה יואשם בהריגת רועה ערבי

(ע). – פרקליטות מחוז ירושלים תגיש היום בבוקר לבית המשפט המחוזי בעיר כתב אישום נגד ישראל זאב, תושב שילה שמעבר לקו הירוק.

זאב יואשם בהריגת ג'ודה מחמוד עוואד, בן 26, רועה צאן מהכפר תורמוס־עיה השוכן בסמוך לשילה. כתב האישום מפרט את מה שאירע בסמוך לגדר שילה ב־5 במאי אחר הצהריים.

אוניברסיטת תל-אביב

טקס חנוכת הקתדרה ללימודים איבריים ולטינו־אמריקאים ע"ש אליאס סוראסקי

במעמד מר שמעון פרס ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ

הרצאה: פרופ' שלמה בן־עמי המופקד על הקתדרה

הבטחה בפריפריה: הדמוקרטיות האיבריות החדשות והפרספקטיבה הלטינו־אמריקאית

ביום רביעי, ט"ו בסיון תשמ"ח, 1.6.1988 בשעה 17.00

קרית האוניברסיטה, רמת־אביב

(הכניסה עפ"י הזמנות בלבד)

ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון

ת.ב. 2770

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 12 בגוש 7172 רח' אחד במאי מס' 20 חולון הכוללת מתן הקלה באחוזי בניה 6% משטח המגרש 252 מ"ר בשתי הקומות. הזלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ג'.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

ע"ד ח. שרון

ראש העיר ויו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה חולון

ועדת משנה לתכנון ולבניה–חולון

ת.ב. 2630

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 394 בגוש 6740 רח' גורדון מס' 10–8 חולון הכוללת מתן הקלה ב: א) אחוזי בניה 6% בשטח המגרש 1226 מ' בשתי הקומות. ב) [illegible] הזלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ג'.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

ע"ד ח. שרון, ראש העיר ויו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה חולון

מדינת ישראל

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965

מרחב תכנון מקומי מבוא העמקים

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון, החליטה באישור של הפנים, לאשר שינוי התכנית מתאר הנקראת: תכנית מס' 4888 שינוי לתכנית מתאר מס' 303–כפר ה', חלוקת מגרשי בניה, רמת־ישי. שהודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3356 מיום ל' בסיון התשמ"ו (7.7.86) עמוד 2681 ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:

גוש 11184 חלקות 23, 26.

עיקרי מטרת שינוי התכנית: שנוי הקצאת קרקע לשטח ציבורי פתוח – איחוד וחלוקת חלקות למגרשי בניה והסדרת גישה למגרשי בניה והעברים לצבור.

השינוי האמור בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם תשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה מבוא העמקים שברחוב הרבל 20/5, נצרת עלית. וכל המעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

עמרם קלעג'י, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה – צפון

תאריך: ה' באדר התשמ"ח 26.2.1988

הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג [illegible] בגוש 6210 חלקה 152 [illegible] ואזור.

כל המעונין [illegible] לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות [illegible] הועדה המקומית [illegible] תוך 26 יום מיום פרסום הודעה זו בעתונות.

בכבוד רב,

אורי עמית, ראש העיר, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג

בית כפר גלעדי

משתתף באבלם של חברינו כרמלה ויחזקאל

על מות

היה נוימן

(לבית מליק)

ההלוויה תתקיים היום, יום ד', ט' בסיון תשמ"ח 25.5.88 בשעה 15.00 בבית העלמין בכפר גלעדי.

הננו משתתפים בצערה של החברה בן זקן מרים

על מות

אחיה ז"ל

הוועד הפועל של ההסתדרות וחבר עובדיו

לחברתנו מאור מרים

איתך באבלך במות

אביך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ

ההנהלה והעובדים

לחברתנו גוץ נעמי

איתך באבלך במות

בעלך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ

סניף מרכזי

ההנהלה והעובדים

דבר DAVAR

מאוחד עם „למרחב"

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי
מנהל כללי אמנון בר־נוי
המו"ל – „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת.ד. 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281560, 298032

סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 256141, מיקוד 65233

ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאזיה קומה ב'
טלפון 242203, מ. 94229

חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 3־2־642111, מ 33104

"שיא חדש" של נשירה:

מראשית מאי יצאו מברה"מ 857 יהודים – 40 עלו

מאת יקיר צור, סופר "דבר"

מראשית החדש מאי יצאו מברה"מ 857 יהודים, מתוכם עלו ארצה 40 בלבד. נתון זה, המהווה שיא חדש של נשירה – למעלה מ־95 אחוז, נמסר אתמול על ידי מנכ"ל המועצה הציבורית למען יהודי ברה"מ, חיים צ'סלר, בכינוס לציון איחודם מחדש של הורים ובנים ממסורבי עלייה לשעבר, שנערך במסגרת ועד ה"אמהות למען חופש" ו"בנים למען הורים" שליד המועצה הציבורית למען יהודי ברה"מ.

בכינוס, שהתקיים בבית סוקולוב בתל־אביב, נכחו יו"ר ההנהלה הציונית, שמחה דיניץ, חברת הכנסת נאוה ארד, ראש מחלקת העלייה בסוכנות היהודית, אורי גורדון ושגרירי ארה"ב, צרפת, הולנד ואוסטרליה, שממשלותיהן סייעו במאבק למען יציאתם של מסורבי העלייה.

יו"ר ההנהלה הציונית, שמחה דיניץ, אמר בכינוס כי במצב הנוכחי בברה"מ, בו כל יהודי שיש לו קרובים מדרגה ראשונה בארה"ב או בכל מדינה אחרת בעולם יכול להגיש בקשה לאיחוד משפחות, אין יותר הצדקה שמי שמבקש ומי שמקבל ויזה ישראלית, ישתמש בה כדי לעבור לארץ אחרת. "אין פותרים בעיה של גלות אחת ע"י גלות שניה ואין פותרים את שאיפת היהודים לחופש ע"י העברתם מארץ נוכריה אחת לארץ נוכריה אחרת, עם כל ההבדלים הכרוכים בדבר. מדינת ישראל היא המפתח לפתיחת שערי ברה"מ לעלייה לארץ ישראל ולא תחנת מעבר לגולה אחרת".

מנכ"ל המועצה הציבורית, חיים צ'סלר וח"כ נאוה ארד, ציינו את הצלחת פעולתם של ארגוני ה"אמהות" ו"הבנים". 83 מ־110 האמהות שהקימו את ועד "אמהות למען חופש", זכו במרוצת השנה האחרונה להתאחד עם בניהם ובנותיהם, שהיו מסורבי עלייה ו־66 מ־70 הבנים והבנות שהקימו את ועד "בנים למען הורים", זכו להתאחד בארץ עם הוריהם.

אמש בפסטיבל • אמש בפסטיבל • אמש

המופע "דיונה" שנערך בדיונות החול מדרום לאשדוד. (צילום: דוד ואלדד מאסטרו)

ארבעים שנות מוסיקה ישראלית מרוכזות במכלאה אמנותית

מאת ישראל רלית

ארבעים שנות מוסיקה אמנותית בישראל רוכזו במעין מכלאה. מרתון יצירות, בהרכבים שונים, של מלחינים מדור המייסדים ועד לדור הצעירים: המייסדים, אנשי הביניים והצעירים.

למעצב התכנית ולמנחה, נעם שריף, היתה כוונה טובה, להראות באמצעות היצירות שנבחרו שהמסורת נמשכת ושקיימת אצלנו תשתית ומורשת ושיש בישראל מגוון עצום של כוח מוסיקלי יוצר. "אין סיבה שלמלחין הישראלי לא יהיה דימוי עצמי מכובד וטוב", אמר בדברי ההסבר שלו. הבעיה "הנבחרת" היא: כיצד לעורר את התעניינות הקהל ולהביאו לאולם הקונצרטים. לדעתי, עדיף היה להתייחס אל היצירות הישראליות כשוות ערך למוסיקה מן העולם הגדול ולשבצן על פני הפסטיבל בקונצרטים מבוקשים ולא במרתון באופי של הרצאה מודגמת. בחלק הראשון, שנמשך כ־3 שעות, הושמעו שמונה יצירות, רובן מעולות, מנכסי צאן ברזל של המוסיקה בארץ. מאת עמודי התווך המייסדים: בוסקוביץ', סל, אורליך וסטתר והצעירים, הפחות מוכרים יאן רדז'ינסקי, עודד זהבי, בעה בלאס ולאון שידלובסקי.

הופעה חיובית בולטת היתה הביצועים המצויינים מצד של נגנים וזמרים שהכינו את היצירות בשיתוף פעולה והכוונה אישית עם המלחינים. התרשמתי במיוחד מהיצירה לכינור סולו "בשרב" של אבל אורליך בביצוע אברהם מלמד (מהפילהרמונית) שניגן אותה לראשונה ב־1954, ומהביצוע של מס' 4 הנפלאה של סטתר עם רביעיית המיתרים הירושלמית ומיצירתו החדשה, האישית והמקורית (הטונאלית) של זהבי בין ה־27 "הוט" לאנסמבל קאמרי ולסופרן (למילים של חיה שנהב) בביצוע הזמרת שוש לגיל ו"מוסיקה נובה" בניצוח נעם שריף.

"מגילת העצמאות"

בסיום המרתון למוסיקה ישראלית בוצעה לראשונה יצירה שהוזמנה במיוחד על ידי הפסטיבל, מבוססת על טקסטים מתוך מגילת העצמאות, עם מוסיקה מאת יוסי מר־חיים, המוכר בעיקר מעבודתו בתחום התיאטרון. המסר העיקרי של המלחין היה להביע מחאה ותסכול על כך שרבות מההבטחות שבמגילה טרם התגשמו. מר חיים "הצליח" במשימתו במידה לא מבוטלת, באמצעות יצירה ראוותנית רבת משתתפים והמולה (לזמר באריטון, מקהלות ותזמורת).

אם תוקפנות רעשנית היא סימן היכר לאומי, יצירתו אכן ישראלית אופיינית. אני מסופק אם היצירה ראויה לביצוע חוזר. משמח לציין שחברי תזמורת המשטרה בהדרכת מנשה לביא השתלבו בנגינה מבריקה ומרשימה.

לראשונה בחייהם פגשו רקדני בז'אר חרדים – ברחבת הכותל

מאת הדרה צימרמן

לילה אחר בגל פסטיבל מחולף בנצי שירה דומה; מאיש יחסי הציבור של פסטיבל ישראל למדריך טיולים. סיור מאורגן של משתתפי הפסטיבל יוצא להפירות הכותל המערבי. ביום שני בלילה, עם סיום ההופעה, עלו כ־100 מחברי להקת בז'אר לשני אוטובוסים בדרך לכותל. הטעם נוסף השנה לסיורים שם, מלבד תיירות לשמה. מחר יעלו בירושלים, בפעם הראשונה, את יצירתו החדשה של מוריס בז'אר על פי סיפור "הדיבוק". בנצי, כמדריך של ממש, מחזיק במיקרופון אוטובוס התיירים, מודיע כי הצילום אסור, כי הגברים חייבים בכיסוי ראש והנשים בכיסוי הכתפיים.

מגיעים לרחבת הכותל. כמה מן הרקדנים פוגשים לראשונה בחייהם, יהודים חרדים, בקפוטה, זקנים ופאות. אחד מהם, אדוארדו, מגלה כאן כי בשעת הריקוד עליו להסתיר את שערו המתולתל הארוך מתחת לכובע. מאת כבר החל לגדל לצורך ההופעה. עומדים מספר דקות ליד הכותל. הרקדנים אינם בקיאים בהסטוריה יהודית ומבקשים הסברים על הכותל המערבי. גרציה גלנטה, המגלמת את תפקיד לאה, כבר היתה כאן לפני מספר חודשים. היא עומדת לבדה, רצינית, מספר דקות קרוב מאוד לכותל. אף אחד לא טומן פתק בין האבנים.

כשעה וחצי נמשכת הצעדה לאורך המחילות. מקצת הרקדנים מתעניינים, שואלים שאלות, מבקשים הסברים. אחרים נראים משועממים. בין העתונאים הישראלים מועברת הבדיחה כאילו סיור זה הוא "עונש" על גילוי הדעת שפירסם בז'אר לפני בואו לישראל... כשחוזרים לאוטובוסים השעה אחת וחצי לפנות בוקר. בבית הכנסת שבמחילות נשמעים עוד קולות מתפללים.

שוב שינויים בלוח הפסטיבל

לקראת סופו של השבוע השני, שוב שינויים בלוח הפסטיבל: המנצח כריסטוף אשנבך חלה, כך נמסר, ולא יגיע לנצח על המופע "במעד לחודים". במקומו ינצח מי שכתב את היצירה המשלבת מוסיקה ותיאטרון, מרק נייקרוג. ומכיוון שזה היה אמור להיות פסנתרן המופע ולא יוכל לבצע את שתי המשימות, הנגן בפסנתר מילכה לקס. בביצוע היצירה, שתועלה לראשונה היום בתחנת הכוח הישנה בירושלים, משתתפים הכנר פנחס צוקרמן, נגן הויולה גד לברסוב, הצ'לן עמנואל גרונר, החלילן מיכאל מלצר, נגן הקלרנית אלי חפץ, האבובנית אן ליק והבלי הקשה דוד הוקינס. השחקן הוא מרק חסמן.

שינוי נוסף בתאריך ההצגה "שלגיה". מכיוון שהיתה דרישה גדולה לכרטיסים נוספה הופעה שלישית לשתיים שתוכננו.

פארודיה חבוטה

מאת מירי מר

קבוצת הסמור (ארה"ב) מציגה: "הדרך לנצחיות". בימוי: אליזבת לקוסטה. עיצוב: ג'ים קליינברג.

ספק הומאג' היתולי, ספק פארודיה על שנות ה־60, נביאי הסמים והמאמינים. אלן גינסברג וטימותי לירי היו מן הגיבורים הראשיים.

אבל אפילו כפארודיה הנושא חבוט מכל הכבוד אפשרי. אין שני משפטים קוהרנטיים בהצגה הזאת ובכל זאת, מפגן מרשים מאד של משחק והמצאות בימוי מבריקה.

היום בפסטיבל

"יקי ג'" בביצוע ה"טריסט". תיאטרון שרובר. 1330 ו־2000

אריש מארכר במופע ג'אז. הנרי קראון 2100

"חלום ליל קיץ" בביצוע תיאטרון "דאגאט". רבקה קראון 2100. כל הכרטיסים נמכרו.

"יאריש בעל שנות הנדודים" בביצוע "פרוייקט תיאטרון הפנטומימה". התאן 2030

"הדרך לנצחיות" פרק ב'. קבוצת "הסמור". ורואר בטי 1700 ו־2100

"במעד לחודים". תחנת הכוח הישנה. בירושלים. 2000 ו־2200

"קול המהנגנות" עמנואל קרמונסקי בעין כרם 1830

אלכסנדר ולקוב בעידכים 2100

שלישיית בז'אר. תוכנית ב'. מוזיאון תל אביב 1700. כל הכרטיסים נמכרו.

"דיונה". מחול בחול. בריכה הגדולה באשדוד 1915

"אל תתנו למוות לנכר את המלה האחרונה". תיאטרון החב ברחובת תיאטרון ירושלים. 2015

"הקורי". תיאטרון החב בגן הייאם 2000 ו־2200

"הדבקיה". מופע רחוב מולטימדיה. תחנת הרכבת ירושלים. 2100 ו־2230

פסטיבל ג'אז בבנייני ציון ירושלים 2000

מחווה לגרטרוד קראוס

מאת יהודה כהן

ערב מיוחד במינו בפסטיבל, הוקא בתל־אביב, היה "מחווה לגרטרוד קראוס" באולם רקנטי במוזיאון. האמנית המנוחה ילידת וינה, שהיה מאז 1931 בתל־אביב, היתה חלוצת אמנות הבאלט בארץ, ייסדה ב"תיספר לבאלט", להקה משלה שזכתה להצלחה רבה, בין היתר בבאלט של האופרה הארץ־ישראלית העממית.

על פעילותה הברוכה הוענק לגרטרוד קראוס בשנת 1968 פרס ישראל.

נעמי אלסקובסקי, שהיתה סולנית בכירה באותה להקה, שיחזרה לערב המחווה שלושה באלטים שעיצבה קראוס, כשנעזרה ב־11 חברות, ביניהן רקדנית האופי המצויינת הילדה קסנן.

להקת "קול והממה" רקדה את "חלום שוברט" לפרק ראשון של הסימפוניה הבלתי גמורה, להקת המחול "בת־שבע" את "אלגרו בארבארו" למוסיקה של בארטוק, ואת "בורלסקה" למחולות מאת סטראווינסקי ביצעה בחזות להקת המחול הקיבוצית על רקע תפאורה מוצלחת של מירון סימה. בשלושת הבאלטים הדגים יפה כוח הדמיון של גרטרוד. הכוריאוגרפית המשחזרת, נעמי אלסקובסקי, עשתה עבודה טובה.

לפני הריקודים ניגנה הפסנתרנית פנינה זלצמן בתגופה שלושה קטעי מוסיקה ספרדיים, שהיו אהובים על גרטרוד קראוס והאדריה הציג מנחה הערב, מבקר המחול גיורא מנור, תמונות לדמותה.

מערכת הבטחון אוסרת על "שלום עכשיו" לשאת נאומים פוליטיים במסעם לשומרון

"שלום עכשיו" טוענת כי גם שרים ומתנחלים נושאים נאומים פוליטיים בשטחים ומבטיחה לחזור בה אם יאסרו כוחות הבטחון גם עליהם פעילות מסוג זה

מאת סופרת "דבר" בירושלים

מסע השלום של תנועת "שלום עכשיו" לשומרון ייערך בשבת הקרובה באישור מערכת הבטחון ובתאום עם כוחות הבטחון בשטחים. לאחר עיכוב של כחמישה ימים מאז הוגשה בקשת התנועה לאישור מסלול הסיור וההעצרות – התקבל האישור המבוקש רק אמש בשעות הלילה.

עם זאת, הבהירו גורמי הבטחון כי לא יאפשרו למסע התנועה לעבור בתוך כפרים ערביים או בהתנחלויות, לא תאושר חלוקת כרוזים בכפרים ונשיאת כרזות פוליטיות. אנשי "שלום עכשיו" גם התבקשו שלא לשאת נאומים פוליטיים בזמן העצרת שיקיימו. ביום ד' תהיה פגישת תאום של אנשי "שלום עכשיו" עם גורמי הבטחון להסדרת מסלול התנועה ומיקומה המדויק של העצרת.

דובר "שלום עכשיו" מוסר בתגובה כי נראה שמערכת הבטחון הטילה חלק מההגבלות במטרה להגביל, בסופו של דבר, את פעילות המתנחלים. התנועה תסכים להתפשר על חלק מההגבלות אך לא תוותר בנושא הנאומים הפוליטיים. בעניין זה תביא "שלום עכשיו" דוגמאות רבות מכנסי מתנחלים בשטחים שהיו בעת האחרונה ותשאל את מערכת הבטחון אם היא מתכוונת להפעיל בעתיד הגבלות כאלה גם על שרים המדברים בשטחים ועל ראש הממשלה, שהצהיר הצהרות פוליטיות בביקורו לאחרונה בחברון. "שלום עכשיו" תבהיר כי מטרת המסע בשטחים היא פוליטית, כפי שישיבתם של המתנחלים בשטחים, "טיולים" שלהם ונשיאת נשק בידיהם הם מעשים פוליטיים. אם תתחייב מערכת הבטחון לעצור ולהעמיד לדין את כל המתנחלים והתומכים שהפרו בזמן האחרון הוראות צה"ל שלא לשאת נאומים פוליטיים – תשקול "שלום עכשיו" לוותר על נאומים כאלה.

"מסע השלום" מיועד בראש ובראשונה להביא את מסר השלום אל תושבי השטחים. כמו כן נועד המסע להוכיח לישראלים כי כיבוש השטחים במלחמת ששת הימים נועד להיות קלף במו"מ לשלום וכי בטחון המדינה דורש יציאה מהשטחים. הכרוזים שחלוקתם נאסרה לא נבדקו עדיין בידי כוחות הבטחון, אך תורגמו לערבית ופורסמו בכמה מעיתוני מזרח ירושלים.

בכרוזים מודגש כי על הפלסטינים לפעול בקרב עמם כדי שיוכלו להניח למאבק המזוין ולהתחיל במהלך מדיני. בכרוז מובעת הכרה מפורשת בזכות להגדרה עצמית של הפלסטינים ובזכותם לבחור את נציגיהם למו"מ וכן דרישה מהם להכיר בצרכי הבטחון של מדינת ישראל.

סוס משתולל פצע תלמיד

(ע). – סוס רביבה משתולל פרץ אתמול לשני הגדרים לחצר בית ספר "רמז" בראשון לציון, בעט בראשו של ילד וגרם לו שבר בגולגולת.

המקרה היה בשעה 11 לפנה"צ, שעה שהילדים היו בחצר בית הספר, בהפסקה. הסוס פרץ מבחוץ, חצה את הגדר כשהוא בועט לכל עבר, ופגע בראשו של אמיתי אברהם בן ה־8. המורות המבוהלות הגישו לילד עזרה ראשונה ולאחר שהועבר לביה"ח "אסף הרופא" הובחן שבר בגולגלתו.

"היהודים – אחינו הבכורים"

מאת מיכל סלע, רומא

רומא (מיוחד ל"דבר"). – "כל היהודים הם אחינו הבכורים" – במלים אלה דחו שלטונות הכנסיה את אשמת האנטישמיות שהטיח הרב הראשי של רומא אליהו טואף בחלקים של הכנסיה הקתולית.

עם זאת, יצאה מועצת הכנסיה בקריאה לקהיל הקתולית "להבחין בין האהבה לאחינו היהודים לבין הדעות הפוליטיים להם אחראי לא העם היהודי, אלא ממשל ישראל או כמה מפלגות".

במסמך שהוציאה מועצת הבישופים קוראת הכנסיה למאמיניה ל"תשומת לב, אחריות וזהירות בקריאה ובהתמודדות עם המצב הקשה השורר בין הפלשתינים והישראלים", לא לנהוג "בפשטנות מסוכנת" ולחלוק כבוד ליהודים ולפלשתינים.

ההסתדרות תובעת מ"אגד" מו"מ על פיטורי 500 השכירים מהקואופרטיב

מאת אריה אורן, סופר "דבר"

ההסתדרות דרשה אתמול מ"אגד" לנהל מו"מ על פיטורי 500 שכירים זמניים, כתוצאה מירידה מתמשכת בביקוש לשירותי הקואופרטיב. היום ייפגשו חברי ועד השכירים עם ראש האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד, שכבר שוחח אתמול בטלפון עם יו"ר מזכירות "אגד" שלמה לוין.

הדרישה לנהל מו"מ על הפיטורים הועלתה בפגישה, שקיימו אתמול מחזיק תיק התחבורה באגף לאיגוד מקצועי דן שוורצבורד ויו"ר ועד השכירים מאיר אלבז עם היו"ר לוין. אולם "אגד" הוציא בבוקר את 500 מכתבי הפיטורים בלא להמתין לתוצאות השיחות. לטענת הקואופרטיב מדובר בעובדים זמניים, שאינם מוגנים מפני פיטורים.

שוורצבורד טען בפגישה עם יו"ר מזכירות "אגד", כי גלי שפל וגיאות הם דבר שבשגרה וכי בקיץ שוב יגבר הביקוש לשירותי התחבורה ואז יצטרך הקואופרטיב לגייס מחדש עובדים זמניים. הועלה החשש, כי הפיטורים נועדו להגדיל את האפשרויות של חברי "אגד" ושל השכירים הקבועים לעבוד בשעות נוספות, כדי להגדיל את הכנסותיהם. כן נטען, כי תמורתי משרד האוצר בכספים המגיעים לקואופרטיב גורמים חלק מהקשיים המביאים לצורך בפיטורים. עוד נטען בפגישה, שאם קיים צורך של ממש בצמצום מספר המועסקים, מוטב לאמץ תוכנית פרישה מרצון.

יו"ר "אגד" דחה טענות אלה באומרו, כי הירידה בביקוש לשירותי התחבורה נובעת ממגמה שנמשכת כשלוש שנים, כתוצאה ממדיניותה הכלכלית של הממשלה וכשל המבנה המעוות של תעריפי הנסיעה. לנציגי ההסתדרות והעובדים הובטח, שכשבוע הבא יציג הקואופרטיב נתונים מפורטים על היקף הירידה בביקוש לשירותיו. בכל מקרה, "אגד" עומד על דעתו לפטר תחילה עובדים זמניים, בתקווה שבכך יימנע הצורך מפיטורי עובדים קבועים.

פיטורי 500 העובדים נובע מירידה של 18 מיליון ש"ח בפדיון בחודשים נובמבר־אפריל. פיטורי 500 העובדים יחסכו הוצאה חודשית של 500,000 ש"ח. בין המפוטרים 60 גמלאים של הקואופרטיב, שעבדו במשרות חלקיות. עם זאת נראה, כי ההנהלה מנצלת הזדמנות זו להתייעלות נוספת באמצעות הקטנת מספר "בעלי תפקידים", בעקבות בצמצום המחוץ של היו"ר לוין בבחירות הפנימיות לפני חודשיים.

בת 14 קבלה על אונס שהיה לפני חודשיים

מאת יוסי ליבוביץ, סופר "דבר" בגליל המערבי

ילדה בת 14 מדלית אל כרמל נאנסה באיומי סכין על־ידי תושב הכפר, בן 23, המוכר למשפחת הנאנסת.

האונס ארע לפני כחודשיים ואולם רק שלשום הוגשה במשטרת חיפה תלונה על־ידי קרוב משפחה של הנאנסת.

מתברר כי הילדה פחדה לספר על המקרה לאיש מחשש שהאנס ינסה להתנקם בחייה. מיד לאחר קבלת התלונה פשטו השוטרים על בית החשוד והוא נכלא להמשך החקירה.

החשוד יובא מחר להארכת מעצרו בבית משפט השלום בחיפה.

השבועון "כולנו" שבר שיאי תפוצה בארץ

שבועון הילדים "כולנו" שבר השנה שיא בשיווק עתונים בישראל, זאת על פי סקר שערך איגוד המפרסמים בישראל ואשר פורסם בחודש אפריל.

בביקורת תפוצת העתון שנערכה על ידי איגוד המפרסמים בישראל, לתקופה של ינואר–דצמבר 1987, נמצא כי התפוצה הממוצעת השבועית של "כולנו" עלתה מ־23,543 עותקים בינואר 1987, ל־40,241 עותקים בחודש דצמבר 1987. עליה דרמטית זו בתפוצת "כולנו" בולטת במיוחד בהשואה לנתוני התפוצה של שאר העתונים בהם התנודות לאורך השנה הם בגבולות 10%.

שבועון הילדים "כולנו" נוסד באפריל 1985 מאיחוד שלושה עתוני הילדים "דבר לילדים", "הארץ שלנו", ו"משמר לילדים", והוא בבעלות משותפת של העתונים "הארץ", "דבר" ו"על המשמר".

אשרת יציאה למסורב פרידמן

מאת יקיר צור, סופר "דבר"

אסיר ציון לשעבר, קים פרידמן, שהיה 15 שנה מסורב עליה, זוכה בשבועות הקרובים לשוב ולהתאחד עם אשתו הנרייטה, המתגוררת בישראל, לאחר שקיבל בסוף השבוע שעבר אשרת יציאה מברה"מ.

פרידמן, מהנדס רדיו ואלקטרוניקה מהעיר קייב, היה מסורב עלייה מטעמי סודיות משנת 1973. אשתו, הנרייטה, ובתו, ויקטוריה, קיבלו היתרי יציאה נפרדים ויצאו את ברה"מ בנובמבר 1976, מתוך תקווה שהוא יצטרף אליהן בהקדם.

פרידמן היה אחד הפעילים הבולטים בקהילה היהודית בקייב ונמנה באופן קבוע עם משתתפי טקס הזכרון השנתי בבאבי יאר. ב־18 במארס 1981 נידון לשנת מאסר על פאראזיטיות. בתום ריצוי העונש חזר לקייב והמתין לקבלת אשרת היציאה.

בסיור ועדת הפנים בהר־הבית –

יו"ר נאמני הר הבית גידף את המופתי – וכניסתו נאסרה

מאת יורם לוי, סופר "דבר" בירושלים

קרוב ל־400 שוטרים אבטחו אתמול את יו"ר ועדת הפנים של הכנסת דב שילנסקי וחה"כ עובדיה עלי שסיירו בהר־הבית.

הביקור התנהל ללא תקלות פרט לכך שהמשטרה מנעה את כניסתו של יו"ר תנועת נאמני הר הבית גרשון סלומון משום, שלדבריה, גידף את המופתי ואנשיו והיה חשש שיפר את הסדר. חברי הכנסת הביעו זעזוע ממה שראו בסיורם וטענו כי הערבים עושים כל מאמץ למחוק את שרידי העבר היהודי בהר־הבית.

הסיור החל סמוך לשעה 11, קודם לכן הודיע יו"ר הכנסת כי הוא מתיר את ההשתתפות בסיור רק לחברים הקבועים בוועדה וכן מזכירי הוועדה הצטרפו אל הח"כים. המשטרה דאגה להודיע מבעוד מועד לראשי המועצה המוסלמית והוואקף על הביקור. ואכן, בכניסה להר הבית המתינו לשנים השייך סעד אדין אל־עלמי, סגנו ג'מאל אל־ריפאי וראשי הוואקף. הם הצמידו לחברי הכנסת מדריך מטעם והסיור החל. המשטרה הצמידה לח"כים מספר שוטרים ושאר הכוח המתין מחוץ לחומות. ע"פ הנחיות המשטרה הופסקה לכמה דקות כניסת מבקרים ותיירים להר־הבית. אולם, סולומון וכמה מן האנשים ניסו להיכנס מיד אחרי הח"כים.

אל־ריפאי מנע ממנו [illegible]

ועדת הפנים של הכנסת, אתמול, לאחר הסיור בהר־הבית (צילום: יצחק הררי)

ביתי ואינך אורח שלי" אמר כנגן המופתי "אתם אנשי אש"פ, שונאי ישראל", השיב לו סלומון. מפקד המחוז הדרומי, ניצב רחמים קומפורט ומפקד משטרת ירושלים תנ"ץ יוסף יהודאי, הבחינו במתרחש ואל השניים ניגש קצין הגא"ם המרחבי, סנ"ץ איתן כץ ואסר על סלומון להיכנס [illegible]

סלומון להיכנס משום שקרא קריאות נאצה והיה כך לעורר פרובוקציה, מנעתי את כניסתו כדי למנוע הפרת סדר". סלומון לא הסתיר את מורת רוחו מהחלטת המשטרה וציווה על אנשיו שלא להיכנס. הוא הודיע כי ידרוש לערוך בירור על התנהגות המשטרה.

[illegible] רשמית נאסרה גם [illegible] "נאמני הר [illegible]

הצבא הא[illegible] קניית מערכת "סמארט" של אלתא

מאת אריה אורן, סופר "דבר"

מערכת מכ"ם מתוצרת "אלתא" נבחנת בימים אלה בחיל־הים ובצבא היבשה של ארה"ב. המדובר במערכת "סמארט", שתכליתה כיוון אש ארטילרית למטרות אויב.

חיל־הים האמריקאי בוחן את התאמת המערכת לכיוון אש ארטילרית מבליסטיים. צבא היבשה בוחן את ביצועי מערכת "סמארט" בהשוואה למערכת האמריקאית "יהו ספק־37".

בעוד שנראה כי חיל־הים שוקל ברצינות הצטיידות ב"סמארט", הסבירות שצבא היבשה יצטייד במערכת זו נראית פחותה. החסרון של המערכת מתוצרת "אלתא", שבניגוד למערכת האמריקאית המקבילה אין היא "רוכשת" מטרה, אלא מכוונת אש למטרות שהוגדרו לה.

עם זאת אומרים תומכי המערכת הישראלית בקרב הקצונה האמריקאית, שה"ספק־37" משמשת לרוב בלבדית ל"רכישת" מטרות, והכום כך יש מקום גם ל"סמארט", שתעסוק בכיוון הידי אל המטרות שאותרו באמצעות ה"ספק־37" ובכך תשתחרר את המערכת האמריקאית המתוחכמת יותר להתפקיד שרק היא מסוגלת למלא.

פאקיסטן ערכה ניסוי בטיל המסוגל לשאת ראש גרעיני

ניו־יורק (עי"ר וע"צ).– פאקיסטאן ערכה בחודש שעבר ניסוי של טיל המסוגל לשאת נשק גרעיני – על כך דיווח אתמול העתון "ניו־יורק טיימס". העתון מציין, כי פקיד בממשל רייגן אישר את הידיעה על הניסוי הנבחרי אך לא מסר פרטים נוספים.

דובר של הפנטגון אמר, כי אין לו כל מידע על נושא זה.

עוד כותב העתון, שפאקיסטאני בעל קשרים הדוקים עם חוגים ממשלתיים דיווח לכתבו באיסלאמבאד, כי הטיל שוגר במדבר תאר שבדרום פאקיסטאן ב־25 באפריל. המקור ציין, כי הטיל "מתוצרת בריטית" נבנה בעזרתה של סין ומסוגל להגיע עד בומביי וניו־דלהי.

פקידים אמריקאים סבורים, כי פאקיסטאן מסוגלת לייצר כלי נשק גרעיניים, אך הנשיא מוחמד זיא אול האק חזר והכחיש, כי לארצו כוונות מעין אלה.

עד 31.5 בלבד!

הבטח לעצמך עכשיו הכנסה חודשית צמודה לכל החיים

קופת הגמל "יתר" נסגרת בסוף החודש למצטרפים חדשים. מי שיצטרף עכשיו, בהתאם לתנאי התכנית, בחסכון חודשי או בסכום חד פעמי - יהנה מיתרונות החסכון בקופה - לכל החיים.

קופת הגמל "יתר" מבטיחה תשואה ריאלית שנתית של 4.5% לפחות - לכל תקופת החסכון. בפועל העניקה "יתר" תשואה ריאלית שנתית גבוהה יותר.

קופת הגמל "יתר" מאפשרת לחוסך לקבל הכנסה שנתית צמודה למדד - כיום עד 24,000 ש"ח לשנה - לכל החיים (מגיל 65 לגבר או 60 לאשה).

הצטרף עכשיו ל"יתר" והבטח לעצמך תשואה גבוהה והכנסה חודשית - לכל החיים!

בוא ותראה איך פועלים טוב יותר

בנק הפועלים

مكذا من الأصل

مكان الأصل

בנק ישראל:

משנות ה־70 מסתמנת מגמת ירידה בהשקעה בכבישים

מאת אמנון אסד

הגידול המואץ שנרשם במספר כלי הרכב בישראל מאז שנת 1981 והמשך הפיגור בהרחבת תשתית הכבישים הביאו להתגברות הצפיפות בכבישים שהפכה לאחת הבעיות המרכזיות בתחום התחבורה היבשתית בשנים האחרונות.

כך קובעים כלכלני מחלקת המחקר בבנק ישראל בדו"ח השנתי של הבנק שיתפרסם בשבוע הבא. מנתוני כלכלני הבנק מתברר כי בין השנים 1981 ו־1987 גדלה מצבת כלי הרכב ב־63 אחוזים, בעוד שמלאי ההון בכבישים עלה בתקופה זו במונחים ריאלים בכ־18 אחוזים בלבד.

לדברי מחברי הדו"ח שוררת מאז תחילת שנות השבעים מגמה של ירידה ארוכת טווח בהשקעה הריאלית בכבישים. לדבריהם נובעת מגמה זו מההחלטה להגדיל את התקציבים לסלילת כבישים במשך השנים.

כן מתברר כי גם בהקצאה הפנימית של התקציבים הקיימים לסלילת כבישים קיימת בעייה: בשנים האחרונות החריפה הצפיפות בכבישים בעיקר באזורים עירוניים, בכניסות לערים הגדולות ובמיוחד בגוש דן, לא תמיד נשמר הכלל של הקצאת המקורות המוגבלים על פי חומרת הצפיפות.

חמישה מכרזים מוניטריים ביוני

בנק ישראל הודיע כי בחודש יוני יקיים חמישה מכרזים מוניטריים שבועיים עבור מערכת הבנקאות, במסגרת תכנית העבודה המוניטרית לחודש הקרוב, כל מכרז יהיה בסכום כולל של 450 מיליון ש"ח וינתן לשבעה ימים. המכרז הראשון יערך ביום ה', בשבוע הבא, 26.5.88.

סכום המכרזים נקבע בהנחה שיהיה מיחזור של תחום הפנימי במהלך החודש הקרוב.

מבנק ישראל נמסר עוד, כי בשבוע הבא יפרעו הבנקים הלוואה מוניטרית בסכום כולל של 400 מיליון ש"ח. הבנק המרכזי יבדוק באופן שוטף את סכומי המכרזים לאור יעדי המדיניות המוניטרית.

מסכום הפעילות לחודש מאי, שערכה המחלקה המוניטרית בבנק ישראל, נמצא כי הריבית הממוצעת המשוקללת במכרזים המוניטריים במהלך חודש זה הסתכמה ב־ 15.9 אחוזים על בסיס שנתי לעומת כ־ 17.4 אחוזים בממוצע בחמשת החודשים האחרונים.

גרעונות נזילות ב־300 מיליון שקל בבנקים

מאת דרור שרביט

הבנקים המסחריים נקלעו בשבוע האחרון לגרעונות נזילות המוערכים בכ־300 מיליון שקל. גרעונות אלו גרמו לעלייה בשערי הריבית שהבנקים מציעים לפקדונות גדולים.

עיקר הגרעונות מתרכזים בבנקים הבינוניים על רקע של הצטיידות מוקטנת בנזילות במכרזי בנק ישראל. על רקע מצב הנזילות נאלצים חלק מהבנקים לנצל את קוי האשראי המוניטארי של בנק ישראל המועמדים לבנקים בריבית של 18 אחוז. למפקידים גדולים שולמו אתמול בבנקים ריביות של עד 15 אחוז.

מקורה של הגלישה לגרעונות נזילות הינו מתח הנזילות המסורתי הקיים לאחר תשלומי אמצע החודש למע"מ, ומעבר לנכסים צמודים מפקדונות שקליים, בשל המדד הגבוה בחודש אפריל. גרעונות הנזילות גרמו כבר למכירה מוגברת של מק"מ, המוחזק כאמצעי השקעה מוכר גם על ידי הבנקים. ההערכה בבנקים היא שגרעונות הנזילות ימשכו גם בשבוע הבא.

כור החליטה לפטר עובדים מעל 65

אלקנה כספי צורף לדירקטוריון תדיראן

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

הנהלת „כור" החליטה להוציא לפרישה עובדים במערך המפעלים והנהלות הקונצרן שעברו את גיל 65. החלטה זו תגרור פרישת 260 עובדים במהלך החודש הקרוב.

במסגרת תחילת ההערכות החדשה ב„כור" הוחלט גם על סגירה מיידית של בית הספר למנהלים המופעל בבית ברל. כמנהלו של בית ספר זה שימש רפי קוצר שנחשב לידיד אישי של המנכ"ל הקודם של „כור", ישעיהו גביש. „כור" העתיק את מסלולי ההדרכה למנהלים למסגרות אחרות במסגרת ההערכות החדשה בקונצרן.

בענין אחר מסר אתמול מנכ"ל „כור" בני גאון בישיבת ההנהלה של הקונצרן על מינויו של אלקנה כספי, לשעבר מנכ"ל „תדיראן" כנציג ציבור במועצת המנהלים של החברה

סילורה תייצא מערכת בקרת ריסוס לארה"ב

חברת סילורה ישראל בכפר מסריק תייצא מערכת של בקרת ריסוס לארה"ב. הסכם על כך נחתם בין מנהלי החברה לבין גורמים אמריקאיים.

מערכת בקרה זו פותחה בישראל והיא מגבירה את דיוק הריסוס של שדות ומטעים ומביאה לחסכון עד עשרה אחוזים בשימוש בחומרי הדברה.

האמריקאים ירכשו מאה מערכות בקרת ריסוס, משום שמחירם בישראל זול בשיעור 50 אחוז מהמערכת המקבילה בארה"ב.

מנהל המפעל איתמר רשף צופה, כי הייצוא לארה"ב יוכפל. עתה שוקדים במפעל על פיתוח מערכת בקרת ריסוס המותאמת לצרכי המשק המושבי.

דויד מושיוב

מפעלי תעשיה עומדים החודש בפני סגירה בגלל יבוא מתחרה

מאת גבי שוברט

28 מפעלי תעשיה, ביניהם 6 מפעלים בקיבוצים, עומדים החודש בפני סגירה בגלל יבוא מתחרה, הבג"ע ארצה מאירופה, דרום אמריקה והמזרח הרחוק – על כך מסר הכלכלן שמואל בהם, יו"ר האגודה הישראלית לעצירת היבוא המתחרה לארץ. המפעלים בהם מדובר הם בענפי זכוכית, טכסטיל, עור, מרצפות, כלי בית וקרמיקה.

לאגודה הגיעו בשבועות האחרונים כ־40 בקשות של מפעלים לטפל בדחיפות בבעיית היבוא המתחרה המגיע, לדבריהם, פעמים רבות בתנאי הצף לארץ. המפעלים ביקשו מהאגודה להפעיל לחץ מאסיבי על משרד התעשיה והמסחר ועל הנהלת המכס לעשות בכל יכולתם לעצירת משלוחי יבוא האמורים להגיע ארצה בימים הקרובים.

הוחרפו הירידות במניות

● מגמת שחיקת השערים התחזקה והסבה לירידות שערים לעיתים תלולות ● אי כניסת משקיעים חדשים לבורסה ופעילות מכירה מצד לאומי פ"א היו מהגורמים המרכזיים במגמת המסחר השלילית במניות ● אכזבה גם מפעילות קופות הגמל שאינן משמשות גורם בורסאי מוסדי רציני ● מדיניות קלים בקרנות הנכויות, פעילות מתגברת במק"ם, יציבות בקרנות הסולידיות, ירידות חדות במניות ההופשיות, ירידות במניות המשתנים ● פרשנים כלכליים מעריכים כי המדד הקרוב יצביע על קיפון בקצב האינפלציה ויסתכם ב־1.3% לערך, יציבות בריבית השקלית למפקידים 13% ● מנהלי קרנות נאמנות גדולים – המחוק בבורסה יבלם היום, תיקון מכניף ● מורגשת שבירה של מנהלי תיקים בנייע קליליים שטופלו בעבר הקרוב באגרסיביות ● חוסר ההחידות במישור הפוליטי לא תרם לשיפור מצב הרוח בבורסה ● הצלחה להנפקת נכסי אוזרים, הצעים גדולים בניירות הערך החדשים של אי.פי. שעלו חדות שלשום, נמשכת השחיקה החדה בניירות הערך של מבני תעשיה. ● התנהגות השערים במניות לא תקרב משקיעים למסחר בבורסה.

מאת שמואל רוזנבלום

שוק המניות המשיך גם אתמול להפגין חולשה שקיבלה תיזוק מימי המסחר הקודמים ואיפשרה ירידות שערים חדות למדי במניות רבות. כבר במסחר בשלב המר"צ בשעות הבוקר נרשמו הצעים למניות המשתנים שירדו כ־2.1% במחוזרים חלקיים. אי כניסת משקיעים וכספי חדש למערכת הבורסאית בצירוף „נטישת" השוק לאנחות מצד גורם מרכזי כלאומי פ"א חברו יחדיו והביאו לירידות השערים והעכרת האוירה.

התנאים הבסיסיים החיוביים בבורסה לא השתנו, הריבית השקלית נמוכה, רמת המחירים במניות רבות אטרקטיבית להשקעה, אפיקי ההשקעה האלטרנטיביים אינם זולים ולמרות הכל השוק מדרדר. שוב הוכח בעליל כי חוש השידה הבורסאי נתון לשינויים תכופים במצב הרוח, וכל עוד אין יציבות של ממש הכל אפשרי. עקב שיעורי הריבית הנמוכה (עד 13%) בפיקדונות השיקליים מורגשת פעילות ערה במק"ם שתשואתו נעה בין 14% עד 17% לערך. הצעים נרשמו עד 17% לערך. הצעים נרשמו בבנקאיות שכהסדר במסגרת חוסר הענין הכללי בבורסה. במניות התופשיות בלטו ירידות חדות באורדן – מוכרים בלבד, מנורה 1 7.3%–, הפניקס 5.4%–, בטוח משנה 9.8%–, ברוך 10%–, ציקלון 1 5.5%– ובמניות נוספות דוגמת מלונות אילון, מרלז, אגרון, אקרשטיין ודבות נוספות. עליות מפתיעות הופיעו באיתן 5%+, ניקוב 5 8.5%+ ותים 8.6%+. במניות המשתנים הבולטות כים המלח, סבג, כלל תעשיות, אפריקה, אוזרים וניר הודה נרשמו ירידות שערים ממוצעות של כ־2.5% לערך. חלק מהמקורבים הסוחרים הערך אתמול כי היום יורגש שיפור מסויים במסחר, לדעה זו הצטרפו גם מספר מנהלי קרנות גדולים.

קופות גמל – גורם מוסדי?

תחילת מגמת רכישות בבורסה מצד קופות הגמל הבנקאיות לווה בזכור בתרועות ושמחות תוך הכרזות שכבר כוף מקבלות המניות גיבוי מוסדי של ממש. מי שעיקב אחרי פעילות קופות הגמל בשוק המניות ידע כי מנהלי הקופה מקציבים סכום מסויים וקבוע לרכישת מניות ואינם נהגים לעשות ממוצעים בשערי המניות בעת ירידות. נראה שהגיבוי המוסדי המיוחל רחוק עדיין מהמציאות הבורסאית.

ניתוח המניות – עדיפה לאי כניסת משקיעים

חוסר היציבות המוכגנת בשבוע האחרון בשוק המניות מהווה לדעת רבים ערובה לאי כניסת משקיעים מקרב הציבור לפעילות בורסאית. גופי ההשקעות המובילים בבורסה ציינו בסקירתם היומית ההתבוננות כי הצטרפות מעגל משקיעים נוסף למניות ולקרנות כותנה בהפגנת יציבות בורסאית תוך קיפון מובהק בתנודות השערים. נראה כי אותם גופים (או לפחות חלקם) מוכים בהסברים ופחות יעילים ביישום המלצותיהם. ככל שתנודות המניות תמשך גם כלפי מעלה ירחיקו משקיעים רבים את פעילותם משוק המניות בעת הקרובה.

מיטב – מדריך קרנות הנאמנות

חברת הייעוץ הפיננסי מיטב בניהולם של ה"ה כבסף וסיבבבסקי הוציאה להדפיס מדריך חדש בשוק ההון בתחום קרנות הנאמנות. המדריך הינו פרי איסוף ומחקר כשנתיים ע"י צוות בראשות צבי כבסף. הספר מבוסס על מאגר נתונים ממוחשב וסדרת נתונים ופירסומים בנושא קרנות ונאמנות בישראל. המדריך מיועד לציבור רחב של משקיעים שבו עפ"י אומדן כללי מחזיקים 300,060 בתי אב בישראל בתעודות פיקדון בקרנות נאמנות.

התשואות השנתיות במניות הבנקים – מיון 1988

אי.די.בי. רגילות	13.09
אי.די.בי. ב'	13.79
אי.די.בי. א'	13.53
אגוד	11.80
דיסקונט ב'	13.65
דיסקונט א'	12.71
מזרחי ע"ש	13.19
מזרחי מוכר'	11.22
פועלים ע"ש	13.06
פועלים מוכר'	12.62
כללי	12.35
בל"ל סטוק	12.94

אכזבה מאי זרימת כספים למניות ולקרנות

אין ספק שהסיבה החשובה הבולטת ביותר לירידות השערים הפוקדות זה שלושה ימים ברציפות את שוק המניות טמונה ככל הנראה באי זרימת הון חדש למניות. כאשר מעגל הפעילים בבורסה הולך ומצטמצם ככל שהשוק עולה מעיד הדבר בבירור על אי כניסת פעילים חדשים למעגל הבורסאי. קרנות הנאמנות המתמחות בהשקעה במניות לא זכו ליצירות כספית של ממש מזה מספר שבועות ובאין כסף חדש אין עליות. גם פעילותה של לאומי פ"א בעת האחרונה אינה תורמת במאומה להתפתחות חיובית או בלימה במניות. כזכור הייתה זו לאומי פ"א שהעלתה את שוק המניות במגמת עליות מתמשכת מחודש אפריל. כעת מנסה לאומי פ"א למכור סחורה במניות מסויימות והיא מדרדרת את השוק כלפי מטה באין מרשיע. קרנות בנק הפועלים הפועלות באחרונה באופן חיובי אינן מסוגלות לעמוד בפרץ הירידות ולפיכך כל עוד לא תשנה פ"א את התנהגותה ימשיך השוק לרדת. בשיחה שקיימתי עם אנשי פ"א הוסבר לי כי לדעתם מדד המניות ההופשיות צריך לרדת לשיעור של כ־84 לערך בטרם תרשם יציבות ואולי גם שיפור קל. מדד המניות ההופשיות עמד שלשום על כ־87.2 המשיך גם אתמול במגמת ירידה. בפ"א מאמינים כי עד פירסום מדד המחירים הקרוב ימשיך שוק המניות להפגין הסכנות עד שהתמונה האינפלציונית תתבהר יותר. מבחינה בורסאית טכנית נראה כי אי הפגנת קו תמיכה ברור במהלך הירידות האחרונות מבטא חולשה בורסאית של ממש. כך או אחרת קשה להעריך כי צפוי מפנה חיובי במניות בעת הקרובה.

הודעות מהבורסה

תים – בתשעת החודשים שהסתיימו בדצמבר 1987 הרוויחה החברה 521 אלפי שקלים לעומת רווח בסך 172 אלפי שקלים בכל שנת 1986.

דדעד – בשנת 1987 הפסידה החברה 332 אלפי שקל לעומת הפסד של 216 אלפי שקל בתקופה המקבילה אשתקד. [illegible] מכירה 13 [illegible] שכרשמה בתקופת המאזן.

גבמ סכרינה – רווח החברה לשנת 1987 הגיע ל־538 אלפי שקלים בהשוואה להפסד בסך 2.7 מליון שקל בשנה הקודמת. עיקר הרווח נובע מרווח חד פעמי ממכירת מקרקעין.

בירשן – בשנת 1987 הסתכם רווח בירשן ב־17 אלפי שקל לעומת הפסד אשתקד.

יאה – במועצת המנהלים של יאה יכהנו משה דינגר, גוסטה דינגר, רבקה זילברמן, שמואל זילברמן, אברהם פורז ויחיאל נוסבאום.

רנבאר – במועצת המנהלים של רנבאר יכהנו אלי מקבי, נעמי בלומנטל, רן שריולי, ירחמיאל דורי ותנוך צחר.

• הכותב מנהל תיקי השקעות

משתנים

שם נייע	מספר קבוצה	שער מבוקש	שער בפתיחה	שינוי באחוזים	כמות
הבינלאומי	3	6114	6130	-3.00	1355.0
פ"בי	3	7588	7577	-2.75	1855.0
הסנה	5	174.00	174.00	.80	37033.0
שלמון	2	696	689	-1.69	3999.0
כלל סחר	1	355	355	-2.47	10745.0
שופר-סל ב'	4	927	930	-2.52	5396.0
דלק ג'	7	2083	2083	-1.98	22236.0
אפריקה 1	9	35295	33209	-2.25	445.0
אוזרים	4	856	836	-3.02	5506.0
נכסים-בנין	2	2636	2643	-3.02	2716.0
הכשר הישוב		63618	63618	.00	.0
חברה לכלכלי	1	299	302	-2.92	10852.0
כלל נדל"ן	2	662	655	-1.49	6754.0
עלית		12225	12225	-2.50	103.0
פולגת ב'		540	540	.80	1034.0
טבעון?		3104	3104	-3.00	520.0
כלל תעש אל	3	2133	2133	-2.02	2234.0
אלרון		187327	187327	-2.50	8.0
סבג	10	8423	8510	-3.49	4926.8
ים המלח	13	2261	2279	-2.75	11079.0
פרוכבים	8	868	864	-2.03	21857.0
נייר חדרה	18	229631	233404	-3.50	43.0
כלל תעשיות	22	183.00	184.50	-2.40	97029.0
אלביט פת'	14	6666	6718	-3.50	4211.0
אזור		864	864	.08	845.0
חברה לישראל	5	3523	3523	-2.25	2837.0
פועלי השקע	4	704	698	-1.95	12661.0
דיסקונט השקע'	10	1952	1947	-2.25	7648.0
כלל ישר' 10	11	1001	1017	-2.53	11893.0
יואל	4	358	358	-1.38	13626.0

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
[illegible]	5460.73	5401.59
[illegible]	420.66	412.44
[illegible]	281.17	275.80
[illegible]	112.08	109.90
[illegible]	1893.35	1856.15
[illegible]	169.47	166.19
[illegible]	172.70	171.62
[illegible]	433.75	430.90
[illegible]	132.92	130.28
[illegible]	306.94	304.76
[illegible]	857.70	850.95
[illegible]	5663.35	5552.98
[illegible]	5793.22	5678.01
[illegible]	631.65	615.30
[illegible]	685.47	671.57
[illegible]	715.47	702.46
[illegible]	108.21	106.75
[illegible]	101.49	99.05
[illegible]	96.73	94.36
[illegible]	104.58	102.97
[illegible]	322.46	316.15
[illegible]	140.23	137.15
[illegible]	195.00	191.2
[illegible]	89.59	87.86
[illegible]	270.58	267.99
[illegible]	162.34	159.25
[illegible]	544.10	533.60
[illegible]	485.02	475.43
[illegible]	328.00	325.61
[illegible]	1645.83	1517.20
[illegible]	122.60	120.80

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
[illegible]	483.46	474.29
[illegible]	109.47	107.87
[illegible]	3434.61	3369.21
[illegible]	685.45	677.05
[illegible]	363.96	360.46
[illegible]	531.20	529.88
[illegible]	259.45	254.10
[illegible]	1644.65	1634.98
[illegible]	283.98	281.81
[illegible]	599.41	589.03
[illegible]	346.39	343.25
[illegible]	369.27	362.15
[illegible]	406.53	403.74
[illegible]	428.61	420.88
[illegible]	578.29	566.38
[illegible]	117.15	115.45
[illegible]	144.20	142.10
[illegible]	105.81	103.54
[illegible]	99.87	97.37
[illegible]	466.92	457.58
[illegible]	174.35	170.51
[illegible]	155.21	152.80
[illegible]	225.23	223.73
[illegible]	155.35	158.22
[illegible]	120.93	118.28
[illegible]	6635.86	6560.82
[illegible]	495.69	486.11
[illegible]	176.97	173.62
[illegible]	373.47	369.97
[illegible]	485.16	475.85
[illegible]	311.84	305.79
[illegible]	133.18	130.59
[illegible]	655.51	644.04
[illegible]	282.61	280.51
[illegible]	140.43	138.24

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
[illegible]	1263.35	1245.09
[illegible]	5023.96	4926.67
[illegible]	133.67	132.22
[illegible]	344.79	338.07
[illegible]	2066.05	2024.72
[illegible]	410.43	407.71
[illegible]	1478.01	1450.07
[illegible]	4205.34	4178.59
[illegible]	271.42	269.56
[illegible]	3926.45	3890.91
[illegible]	1686.46	1675.26
[illegible]	897.84	886.84
[illegible]	25856.26	25467.17
[illegible]	1099.01	1077.98
[illegible]	101.32	99.39
[illegible]	4833.24	4741.59
[illegible]	792.72	776.04
[illegible]	414.72	411.95
[illegible]	133.96	133.35
[illegible]	1447.89	1420.65
[illegible]	157.56	155.05
[illegible]	286.30	284.31
[illegible]	477.52	470.36
[illegible]	143.63	141.51
[illegible]	654.10	642.48
[illegible]	148.66	145.73
[illegible]	402.43	399.76
[illegible]	576.78	565.54
[illegible]	393.47	387.94
[illegible]	177.66	177.21
[illegible]	374.79	367.74
[illegible]	795.88	790.08
[illegible]	524.71	517.11
[illegible]	117.10	114.61

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
[illegible]	2400.44	2382.60
[illegible]	548.39	537.71
[illegible]	129.95	127.48
[illegible]	1716.99	1683.74
[illegible]	559.38	548.19
[illegible]	505.29	495.42
[illegible]	135.09	134.56
[illegible]	1218.61	1194.27
[illegible]	537.40	529.70
[illegible]	155.16	152.02
[illegible]	107.80	106.35
[illegible]	177.04	176.16
[illegible]	114.07	111.83
[illegible]	18244.69	18089.43
[illegible]	141.97	141.72
[illegible]	912.85	896.98
[illegible]	439.00	429.95
[illegible]	489.23	479.89
[illegible]	362.15	358.70
[illegible]	107.36	104.26
[illegible]	467.04	465.64
[illegible]	445.29	436.65
[illegible]	702.04	691.82
[illegible]	737.62	725.37
[illegible]	197.03	193.21
[illegible]	255.74	253.31
[illegible]	528.90	526.27
[illegible]	588.08	580.92
[illegible]	111.04	108.83
[illegible]	275.17	269.92
[illegible]	212.92	211.45
[illegible]	122.66	120.34
[illegible]	567.74	565.13

שערי מניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

בהסדר הצמדה ל־88

בהסדר הצמדה ל־89

בנקים למשכנתאות

מוסדות מימון

ביטוח

מסחר ושרותים

מסחר

שרותים

מלונות ושרותי תיירות

מחשבים ושרותי מחשב

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

חקלאות

תעשייה

מזון ומבק

עץ

מתכת ומוצריה

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

מוצרי בניה

תעשיות שונות

השקעה תעשיה

חברות להשקעה

השקעה ואחזקה

מוצרים כימיים, גומי ופלסטיק

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

תעשיות שונות

השקעה בתעשיה

חברות השקעה

חיפושי נפט

נסחרות במסח"ה

דלק ונפט

רשימה מקבילה

שרותי תיירות

יזמי בתעש

חקלאות

מזון ומבק

טקסטיל והלבשה

מתכת ומוצריה

מוצרי בניה

מחקר של מחלקת ניירות ערך בבנק הפועלים:

ב־105 חברות הנסחרות בבורסה קיים שיוון בזכויות ההצבעה

מאת מודיה אבנימלך

ב־105 חברות מתוך 269 חברות שמניותיהן נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל־אביב קיים שיוון מלא בזכויות ההצבעה. ההון העצמי של חברות אלה מהווה 21% מסך ההון העצמי של החברות בבורסה. 152 חברות נוספות שהונן העצמי מהווה 57.5% מכלל ההון העצמי בבורסה מדד אי השיוון קטן מ־0.5.

ממצאים אלו עולים ממחקר של המחלקה לניירות ערך בבנק הפועלים. מדד אי השיוון לזכויות ההצבעה נבנה באופן דומה למדד אי השיוון בחלוקת ההכנסות המבוסס על עקומת לורנץ, שבו על הציר האופקי נרשם האחוז המצטבר בהון ועל הציר האופקי האחוז המצטבר של זכויות ההצבעה. שיוון מלא בזכויות ההצבעה יקבל ערך 0, ואי שיוון מלא (כל זכויות ההצבעה במניית שליטה) יקבל ערך 1.

אי שיוון גדול בזכויות הצבעה יש במוסדות מימון ענפיים, בבנקים שבהסדר ובבנקים למשכנתאות. אי השיוון הגדול בין הבנקים הגדולים הוא בבנק לאומי שבו מדד אי השיוון בהצבעה 0.75, אך גם בבנקים האחרים הוא גבוה מאוד: 0.5 בבנק הפועלים ו־0.49 בבנק דיסקונט.

בין חברות הביטוח בולטת הסנה עם אי שיוון גדול בזכויות ההצבעה – 0.53, לעומת איתן ואילון עם שיוון מלא.

שיוון בזכויות הצבעה יש בחברות השקעה ובחברות תעשייה בתחום חשמל ואלקטרוניקה, כימיה, מתכת ועץ נייר ודפוס וכן בחברות ברשימה המקבילה ובחברות שנרשמו למסחר לאחרונה.

בין חברות ההשקעה בולטת כור עם אי שיוון גדול של 0.6 ופועלים השקעות עם 0.38, לעומת חברות המעניקות זכויות שוות או קרובות לשוות כמו אי. די. בי. פיתוח, דיסקונט השקעות וכלל ישראל, או עם אי שיוון קטן כמו כלל תעשיות (מדד 0.07) והחברה לישראל (0.08).

בין החברות התעשייתיות בולטות בשיוון בזכויות ההצבעה כלל תעשיות אלקטרוניקה, אלרון, אלביט, עמק, אי.פי. כלל בניה, טבע, כתר, קרגל, מפעלי נייר. אי שיוון בזכויות הצבעה קיים בדלק (0.75), בארגמן (0.36) ובפולגת (0.33).

המועצה הציבורית למוקד למשקיעים החלה לפעול

המועצה הציבורית ליד המוקד למשקיעים שמונתה על ידי שרי הכלכלה והתעשיה התכנסה בסוף השבוע לישיבתה הראשונה.

במועצה חברים נציגים בכירים של מוסדות ציבוריים ומשרדים ממשלתיים הקשורים בתהליך ההשקעות בישראל ובראשה עומד אברהם פרידמן, לשעבר יו"ר הבנק לפיתוח התעשיה.

המוקד למשקיעים, שהוקם בעקבות החלטת ממשלה מלפני כשנה וחצי, נועד לקצר את תהליך הטיפול במשקיעים זרים על ידי הרשויות השונות הנוגעות בתהליך ההשקעה.

בישיבת המועצה בסוף השבוע אמר שר הכלכלה גד יעקובי כי נחוץ לבטל את הביורוקרטיה כדי לסייע להשקעות בישראל. יעקובי הביע את תקוותו כי המוקד החדש יביא למפנה בתחום זה.

צפויים קריטריונים ליברליים בחוק מיזוג חברות תעשייתיות

מאת אבי שוברט

ועדה מיוחדת שהוקמה לאחרונה על ידי שר האוצר כדי לדון בשינויים לחוק מיזוג חברות תעשייתיות, עומדת כנראה לקבוע קריטריונים ליברליים הרבה יותר מאשר כיום. כך מסר רואה החשבון אבירוד אבני, חבר הוועדה, ביום עיון שנערך בהתאחדות התעשיינים.

הוועדה שהוקמה על ידי שר האוצר היא שלוחה של ועדה שנועדה לבדוק מחדש את פקודות מס הכנסה. אבני מסר עוד, כי הכוונה שחברה תעשייתית תוכל להתמזג לא רק עם חברה תעשייתית אחרת, אלא גם עם רשת שיווק. לדבריו, לפי חוק עידוד התעשיה שהיא המסגרת היחידה המאפשרת כיום מיזוג חברות ללא נטל מס, החוק מאפשר מיזוג חברות תעשייתיות בלבד. כוונת הוועדה להתיר בנסיבות מסויימות להברות שאינן מוגדרות כתעשייתיות להשתלב במסגרת חוק המיזוג.

התעשיין חיים רזוב, מנכ"ל „גיבור סברינה" סיפר על נסיונו במיזוג מפעלים. בין היתר מסר, כי המיזוגים בין המפעלים השונים אצלו, כמו למשל בין „שלרינה־סברינה" ל„גיבור" שיצרה את „גיבור־סברינה" והמיזוגים שקדמו לכך, הביאו לחסכון בכח־אדם, לסגירת 80 חשבונות בנק, לוויתור על אלפי מ"ר של מחסנים מושכרים. הוא ציין את ניצול יתרון הגודל ומתן האפשרות לאנשים לעבור בתחומים שונים כיתרון למיזוג.

האוצר: המלצות בנק ישראל בענין הבנקאיות הועברו רק לפני חודש

מאת דרור שרביט

במשרד האוצר דוחים את ביקורתו של בנק ישראל בענין העדר הטיפול במניות הבנקאיות ומציינים כי המלצות בנק ישראל בענין זה הועברו לאוצר רק לפני ארבעה שבועות. גורם בכיר באוצר ציין כי המלצות בנק ישראל מצריכות לימוד ועיון מפורטים ולפיכך לא ברורה הביקורת שמשמיע בענין זה נגיד בנק ישראל.

במשרד האוצר כבר הוכנו עקרונות התוכנית למיחזור פריון המניות הבנקאיות. שר האוצר משה נסים אישר בשבוע שעבר עקרונות תוכנית זו. שגובשה במשרד הממונה על שוק ההון באוצר בהנהיית סגן שר האוצר עדי אמוראי.

אחת ההמלצות הכלולות בתוכנית, שנועדה להתגבר על העדר כספי תקציבי זמין לתשלום תמורת המניות הבנקאיות, היא להשתמש בהוראת שעה שתאפשר הדפסת כספים על ידי בנק ישראל, כדי לעמוד בהוצאות המחזור.

האפשרות לפריון מוקדם של המניות הבנקאיות שבהסדר אינה נראית כיום אטרקטיבית לנוכח מחירי המניות הבנקאיות בבורסה. האוצר מעדיף לגייס כספים באמצעות הנפקת איגרות חוב חדשות, שמחירן זול יותר לאוצר.

בענין הסדרת השליטה בבנקים, עם פריון מרבית המניות הבנקאיות שבהסדר מביע בנק ישראל את העמדה כי הדרך העדיפה לטפל במחזור השליטה הינה באמצעות משא ומתן עם בעלי השליטה הנוכחיים, לאחר שנקבע העקרון כי יש ללוות את זכויות ההצבעה גם בהשקעה הונית. הנגיד מציין כי הדרך האלטרנטיבית למו"מ עם בעלי השליטה הנוכחיים הינה באמצעות חקיקה בכנסת שתקנה למניות שבידי הממשלה גם זכויות הצבעה.

במשרד האוצר מציינים כבר בראשית הלימוד של מסקנות בנק ישראל כי סמיכות הפדיון של המניות הבנקאיות לבחירות, אינו זמן נוח לטיפול מקיף במחזור השליטה בבנקים, בפרט אם יידרשו גם מהלכי חקיקה בכנסת.

יצוא מפעלי גוש תפן הסתכם אשתקד ב־250 מיליון דולר

מאת יוסף מיכלסקי

יצוא המפעלים בגוש תפן הסתכם אשתקד ב־250 מליון דולר ,ז.א. ברמה שך יצוא המפעלים בירושלים ויצוא המפעלים בחיפה ,למעט הייצור של התעשיה הבימית ובתי זיקוק. דברים אלה מסר התעשין סף ורטהיימר ,השבוע בחיפה ,בכנס של לשכת המסחר החיפנית. סטף ורטהיימר תקף קשות את המדיניות של ממשלות ישראל וקרא לשנות את מבנה המשק הישראלי. לדבריו צריך לתת עדיפות עליונה למפעלים המייצרים ליצוא ו"אם יהיה יצוא יבוא גם המסחר ,אחרת הכל רווח במקום "־ אמר. סף ורטהיימר תבע להוריד לאפס את הארנונה על מפעלי היצוא ולהפחית את המיסים עד למינימום ,כנהוג בארצות המערב המתועשות.

נשיא לשכת המסחר החיפנית גרי סטובר מסר בכנס שלשכת התאום של המפעלים הכלכליים בעיר מחייבת הקמת תחנת הכוח לייצור חשמל שעומדים להקמה בצפון הארץ. לדבריו ההשקעה בתחנה ובתשתית הקשורה בה כגון בנית רציף חדש לפחם ולתפזורת נאמדת ב 1.5 מיליארד דולר והפרוייקט יקדם את העיר בתחום הכלכלי. הואתקף קשות גורמים של איכות הסביבה המקשים על ההחלטה למקם את התחנה בחיפה. גרי סטובר תבע גם לזרז אתפיתוח נמל חיפה ובניית המנהרה מתחת לכביש המוביל לבת גלים ,כדי לשפר את הלוגיסטיקה באזור הנמל והעיר התחתית.

רווח פי. אי. סי. גדל ב־40% ברבעון הראשון

פי.אי. סי. החברה הכלכלית לישראל מקבוצת אי. די. בי. הרויחה ברבעון הראשון של 1987 2.8 מיליון דולר – גידול של 40% לעומת הרבעון המקביל ב־1987.

נשיא החברה יוסף צ'חנובר ציין כי גידול הרווח נובע מעליית ריווחיות החברה מפעילותיה בישראל וממכירת נכסים.

פי. אי. סי. היא חברה שמניותיה נסחרות בבורסה האמריקאית ורוב השקעותיה הן בישראל. לחברה הסכם עם דיסקונט השקעות להשקעה משותפת בחברות בישראל, וכן הסכם ניהול לפיו מנהלת דיסקונט השקעות את פעילותה העיסקית של פי. אי. סי. בישראל.

ביטוח / דן שלם

יוזמות חדשות בביטוח

חברות הביטוח מודאגות מתחזיות הפסדים בענף, כתוצאה מתחרות בביטוח רכב רכוש, כפי שבאה לידי ביטוי בהנחות הגדולות שניתנו לעובדי תדיראן, למשל. לשכת סוכנים מתכוונת אף היא להאבק בחריגות בענף ובסוכן הרכב.

בביטוח חיים יש התקדמות לקראת הוצאות פוליסת ביטוח חיים משתתפת ברווחים בספטמבר. הבעיה שנותרה היא ביטוח כללי הפוליסה בצד הסדר בעיות בהסכם ההשקעות.

פוליסת ביטוח נגד איידס באיתן מקבוצת „כלל"

ביטוח נגד איידס – זוהי פוליסת הביטוח החדשה שהחלה לשווק בימים אלה חברת הביטוח איתן יחד עם קבוצת הביטוח של „כלל", הפוליסה מיועדת לכל עובדי השרותים הרפואיים. מנכ"ל חברת הביטוח איתן, גבי מי־זהב אמר, כי הכנות ממושכות ולימוד יסודי של הנושא סייעו בבניית המודל לפוליסה החדשה.

פוליסת הביטוח תהיה תקפה למשך 5 שנים, ללא זכות ביטול מצד המבטחים ואת בסכומים בש"ח הצמדה למדד עד 100,000 דולר. הביטוח מוצע לכל הצוותים הרפואיים והעובדים הקשורים לרפואה ־ רופאים, אחיות, עובדי מעבדה ועובדי המינהל המשק.

הביטוח ישווק על בסיס קבוצתי, על ביטוח בסך 50,000 דולר תשולם פרמיה שנתית של 75 דולר, על 75,000 דולר ־ 100 דולר ועל 100,000 דולר תשולם פרמיה של 125 דולר. סכומי הביטוח צמודים למדד ומהציתם תשולם בעת פרוץ המחלה.

החברה לא תדרוש בדיקה רפואית כלשהי מאדם שיבקש לרכוש ביטוח עד לסכום של 100,000 דולר, היא תסתפק בהצהרת המבוטח על טופס מתאים.

היועץ המקצועי לתכנית הוא פרופ' אברהם מורג ראש המחלקה לוירולוגיה קלינית במרכז הרפואי „הדסה" עין כרם.

אבי שוברט

הסנה תתן יעוץ פסיכולוגי במשבר שכול למבוטחיה

„הסנה" יוזמה שרות חדש, ראשון בסוגו בארץ: במסגרת שרותי היעוץ למבוטחים „הסנה" תממן למשפחות מבוטחיה שיהיו מעוניינות בכך, יעוץ פסיכולוגי משך התקופה הראשונה של האבל. ד"ר רון לוי, היועץ שעימו התקשרה „הסנה", עיבד תוכנית להערכה וסיוע ראשוני למנגנוני ההתמודדות של המשפחה. השרות יוצע למשפחה ע"י חברת הביטוח יחד עם הטיפול בכל ההיבטים האחרים הקשורים להסתגלות למצב החדש.

חברת „הסנה" מאמינה שביטוח הוא מושג כולל ורחב שהצד הכספי הוא רק אחד מהיבטיו. מנהל חברת „הסנה", מר אלפרד גולץ, טוען כי הסנה החליטה לתת שירותי יעוץ מגוונים למבוטחי „הסנה". ביעוץ בטיחות וגהות, יעוץ מיגון דירה ורכוש, הפצנו ספרי יעוץ למבוטחים והחל מהחודש נראג ליעוץ פסיכולוגי ראשוני למשפחות במשבר השכול.

קרדיו ביפר

חברת הביטוח מנורה שהיתה הראשונה שנתנה למבוטחיה כרטיס זהוי רפואי מיקרוקרד מציעה למבוטחיה אפשרות קבלת מכשיר קרדיו ביפר בעלות נמוכה שיאפשר בכל עת קבלת שירות זמין ומהיר לגבי־ מצב בריאות המבוטח בכל מה שקשור לליבו. השירות מאפשר קבלת מצב עדכני של בריאות מבוטח על פי דעת מומחה מס, הרי מפעלים וחברות שיצטרפו להסדר וישלמו דמי שכירות עבור מנהלים, הוצאה זו תוכר כל עוד המנהלים הם אנשי מפתח, כולל בעלי שליטה.

העברת המידע למוקד הרפואי נעשה באמצעות מכשיר טלפון רגיל.

משמעת הסוכנים

בלשכת הסוכנים יש כוונה להלחם נגד חריגות בענף המתבטאות במתן תנאים מועדפים לעובדי תאגידים ובכך יש פגיעה במבוטח הקטן ובסוכנים ובענף כולו. בלשכה נשמעו דעות כי אין די לטפל בסוכנים קטנים יחסית שחרגו, אלא יש צורך בטיפול בתופעה כולה גם אם מדובר בסוכנות ענק לחנסל.

באחרונה הושעו מספר סוכנים מחברותם בענף. וועדת משמעת מטפלת בעשרה מקרים נוספים.

בענין אחים סלומון שפרסום שנקטו פגע בסוכן, הרי מסתמן הסדר לפיו ישונה נוסח הפרסום כך שלא ישתמע ממנו כאילו ייעוץ בביטוח משמעותו אי איכון בסוכן.

הפרסום החדש ימנע מיצירת רושם של פגיעה בסוכן.

הגדלת הון

המפקח על ביטוח העביר באחרונה לאישור הרשויות את דירשתו להגדלת הון ניכרת בעתודות חברות ביטוח בארץ. הדרישה היא להגדלה של עד 100 מיליון ש"ח בעתודות חברות ביטוח בביטוח כללי. לדרישה זו יש משנה תוקף כיום לאור ההפסדים ברכב מהווה בין 50 ־ 40 אחוז מהענף ומתחרות בין חברות ונוצרת חשיפה גדולה יותר לתביעות וליצירת הפסדים לבין אי גביה מספקת של פרמיות.

ההערכה כי לא יהיה מנוס מהגדלת רזרבות בענפי ביטוח בין היתר על ידי גיוס הון מהציבור או מקורות אחרים.

מיכרז גרירת רכב

פרסום המכרז לגרירת כלי רכב יצר מספר דילמות. בפני הנוכחים הוצג כי יש מקרים שהגורר גובה תשלום בגין גרירת רכב גנוב גם מהמבוטח וגם מהמשטרה וכן כי מרבית הגוררים לא מכבדים את תנאי המכרז הן לענין מחירים והן לענין תוספות שונות כגון חילוץ איחסון וכו' וזאת בניגוד לתנאי המכרז.

סוכם כי חברי הועדה יקפידו הקפדת יתר בנושאים הנ"ל וכן יפיצו בין השמאים העומדים עמם בקשרי עבודה את התעריף שצמוד להסכם שנחתם בין משטרת ישראל לגוררים השונים.

הוצע כי גרירות שמוזמנות על ידי משטרת ישראל תמומנה על ידה והחשבון יוגש לאיגוד. כמו כן הובא לידיעת הוועדה רעיון להקמת מספר מגרשים (ע"י ממ"ן) לאיחסון רכב שבהם לא יתנהל מסחר והם לא יהיו קשורים לגורר מסויים.

האיגוד טען בפני נציגי משטרה כי המשטרה נמנעת מלגרור רכב גנוב שנמצא בשטחים הקשים לחילוץ בעוד שאותם גוררים שמתחמקים מלגרור עפ"י הזמנת המשטרה מבצעים הגרירה תמורת תשלום גבוה עבור חברת הביטוח.

כדוגמא הובאה נקודת כפר סבא ושלוחתה טייבה־טירה שם נמצאת כמות גדולה של כלי רכב שנמצאו ע"י המשטרה ולא נגררו. הוצג בפני סנ"צ ריבלין כי מקרים כאלה מפנים את המבוטח למקום בו נמצא רכבו כדי שיחלצו בכוחות עצמו. יש לועדה תחושה כי בפרק הזמן עד להגעת המבוטח והגורר מטעמו, מספיקים לפרק את הרכב ולבסוף גם להציתו.

חברי הועדה התחייבו בפני סנ"צ ריבלין להוציא בהקדם את כלי הרכב הנ"ל ממגרשי הגוררים.

ריבלין נתבקש להציג בעיה זו בפני מחלקת החקירות האחראית במטה על עבודת החוקרים בשטח ולהדריכם כי יש לגרור כל רכב גנוב הנמצא בשטח ומבלי להכנס לשאלת כדאיות הגרירה.

מגדלי הכותנה תובעים מהאוצר 25 מיליון דולר

מאת דויד מושיוב

מגדלי הכותנה תובעים ממשרד האוצר לממש את הבטחתו, שניתנה לפני חודשיים לשר החקלאות ולתת להם את התמיכה, כפי שניתנה לתעשיינים שנפגעו בגלל הקפאת שער הדולר ־ ולהעניק להם הלוואה עומדת או הלוואה בתנאי ייצוא בסך 25 מיליון דולר, כדי שיוכלו לעבור את השנה הנוכחית עד אשר יותאם שער החליפין לקצב עליית האינפלציה.

בהתאם לנתוני משרד החקלאות יש שחיקה מתמדת ברווחיות הענף בגלל ההתייקרות בתשומות של הענף והקפאת שער הדולר.

במסיבת עתונאים שהתקיימה אתמול מסרו נתונים על הענף סגן שר החקלאות ח"כ אברהם כץ עוז, מנכ"ל מועצת הכותנה דוד אנטורג וכלכלן המועצה סם רוט. הדוברים אמרו, שאילו הפיחות משנת 1984 ועד אוקטובר 1987 היה בשיעור עליית התשומות בענף הכותנה היו הכנסות הענף בתקופה זו בסך 75 מיליון דולר יותר מאשר היו בפועל בתקופה האמורה.

הם הדגישו שאם לא תנתן עזרה מיידית של משרד האוצר לענף, אין ספק, כי בשנה הבאה יצטמצמו שטחי הכותנה לכדי 60 אחוז משהיה שנזרע השנה על פני 490,000 דונם.

הערכות ראשי הענף היא, כי היקף הייצוא השנה יגיע לכדי 120 מיליון דולר. 25 אחוז מהיבול נמכרו כבר ללקוחות. יבול הכותנה הצפוי השנה הוא 54,000 טונות מהן אקלה ו־20,000 טונות מהן פימה, שהוא סוג יותר המחיר המתקבל תמורתו גבוה יותר מהאקלה.

שחל: התסבוכת במכירת „פז" משום שרשות החברות לא התייעצה עם משרד האנרגיה ועם אגף התקציבים

מאת יוסף מיכלסקי

שר האנרגיה והתשתית משה שחל טען השבוע בחיפה שהתסבוכת בביצוע עיסקת מכירת חברת "פז" לג'ק ליברמן נגרמה משום שרשות החברות הממשלתיות התנהגה על חוזה שמו בראשי פרקים מבלי להודיע על כך לאגף התקציבים של האוצר ומבלי להתייעץ עם משרד האנרגיה. השר משה שחל אמר שהוא תומך בשינוי מבנה המשק הישראלי שפרושו המנעות הממשלה מלנהל עסקים של חברות ,מכירת חברות ממשלתיות לגורמים פרטיים וציבוריים, אולם כל מכירה כזאת צריכה להבטיח ,שהממשלה לא תהיה מעורבת יותר בפעילות החברה שנמכרה. הוא הביע תקווה שהעיסקה עם ליברמן אמנם תבוצע אך בר בבר הדגיש שהמשקיע האוסטרלי תובע להבטיח לו רווח של 15 ־10 אחוזים במשך 10 השנים הקרובות כתנאי להסכמתו לרכוש את "פז".

להלן טען השר משה שחל שבאף מקום בעולם לא יעיז משקיע זר לרכוש חברה ממשלתית רווחית בתנאים כאלה.

השר משה שחל טען שחברות הדלק עובדות לפי "קוסט פלוס" ובמצב הקיים מובטח להן רווח של 50 אחוזים מההון העצמי שלהן ,מצב כזה בלתי נסבל ויש לאלץ את החברות לעבור למשק תחרותי .הוא גילה שהדירקטוריון של בתי הזיקוק הביע לאחרונה הסתייגויות מהפעלת הרפורמה במשק הדלק בהתאם להצעות הפשרה שמונעות מבתי הזיקוק לשווק תזקיקי נפט בארץ ,אולם אם תתעורר התנגדות ממשית של בתי הזיקוק לרפורמה יוחלף הדירקטוריון של החברה והשר יוציא צו שיחייב אותה לממש את הרפורמה .

שר האנרגיה טען עוד שהוא מצדד במכירת חברות הממשלתיות בשיטה הנהוגה בצרפת ואשר הוכיחה את עצמה ז.א. מכירת מחצית המניות לגורמים פרטיים, 40 אחוז של המניות לגופים ציבוריים ו־10 אחוזים לעובדי המפעלים.

סקר מצביע על פוטנציאל יצוא גדול במפעלים באזור חיפה

מאת יוסף מיכלסקי

43 מתוך 150 מפעלים באזור חיפה שהשתתפו בפרוייקט לאיתור פוטנציאל ייצוא במפעלי תעשייה מסוגלים לייצא אם יקבלו הכוונה נכונה והדרכה מקצועית. ממצאים אלה התגלו בעקבות סקר שערכה מחלקת המחקר של המכון לפריון העבודה והייצור עבור הקרן למניעת אבטלה שליד משרד העבודה והרווחה המשותפת למעסיקים ולהסתדרות. מטרות הסקר: איתור מפעלים בעלי אפשרויות ייצוא בלתי מנוצלות, חשיפת הגורמים המעכבים ייצוא ומתן סיוע ראשוני להרחבת מעגל המועסקים במפעל.

17 מתוך 43 המפעלים אשר אותר בהם פוטנציאל ייצוא, נמצאים כבר עתה בתהליכי קבלת הזמנות לייצוא או במו"מ מתקדם עם לקוחות בחו"ל לאחר שקבלו סיוע מקצועי ע"י צוות חוקרי המכון המלווה את הפרוייקט. 26 המפעלים האחרים עשויים לממש את יכולת הייצוא שלהם בטווח הארוך ביותר.

במשך ששה חודשי ביצוע הסקר למד צוות מומחים של המכון לפריון העבודה והייצור את בעיות המפעלים, תיכנן עבורם תכנית פעולה וסייע ביצירת קשרים עם חברות ייצוא ועם מוסדות וגופים המטפלים בכל הקשור לתחום הייצוא בישראל ובחו"ל.

משה גולדווסר, סמנכ"ל המכון לפריון העבודה והייצור ומנהל מחלקת המחקר של המכון מסר כי במקביל לסקר, ביצע המכון מעקב אחר התקדמות הייצוא במפעלים במספר אזורי פיתוח אשר פוטנציאל הייצוא שלהם נבדק בשנה שעברה ומצא כי 15 מפעלים אשר נמצאו מתאימים לייצוא כבר מייצאים את מוצריהם לחו"ל ו־10 מהמפעלים נמצאים בשלבי ייצוא מתקדמים. גולדווסר הוסיף כי שיטה זו של עריכת סקרים המשלבת מתן סיוע מקצועי צמוד של מומחים תוכל להעלות חלק מהמפעלים בארץ על פסי הייצוא הרצויים למשק.

תחזית מינהל הדלק: הביקוש לאנרגיה ב־1988 יעלה ב־6%

מאת יוסף מיכלסקי

בהתאם לתחזית של מינהל הדלק הביקוש לאנרגיה בשנת 1988 יגיע לכ 10.353 אלפי טון שוה ערך נפט (טשע"נ) ויעלה ב־6 אחוזים לעומת שנת 1987. הביקוש לדלק גולמי ומוצריו יסתכם בכ־ 8036 אלפי טון ־ עליה של אחוזים 5.2 לעומת אשתקד.צפוי בגידול צריכת תזקיקים שהמובילים הינם הבנזין והקרוסין כמו כן יעלה הביקוש למזוט בעיקר נוכח הגידול. בביקוש ליצור חשמל ,בשיעור של 12.5 אחוז ויסתכם ב־ 2150 אלפי טון . הביקוש לגז על סוגיו השונים יסתכם ב־ 180 אלף טון גידול של 1.2 אחוז לעומת שנת 1987 אולם תימשך מגמת הביקוש הגבוה לבנזין במגזר האורחי בסדר גודל של 8.5 אחוז. מינהל הדלק מעריך שכתוצאה של הסבה לשימוש בפחם בענף המלט ירד הביקוש למזוט בענף ב־ 35 אחוז. הביקוש למזוט של ענף הפטרוכימיה ובנז"ן למעט תדלוק אוניות יעלה ב־ 7 אחוז לעומת שנת 1987 וזאת כתוצאה מעלית הביקוש ליצור חשמל,ויהיה ב־ 50 אחוז מסה"כ הביקוש למזוט גלמי ומוצריו במשק. הביקוש לדלק גולמי עשוי להגיע ל־7890 אלפי טון למעט תדלוק אניות שהם כ־6 אחוזים גידול לעומת אשתקד. הרכב סל האנרגיה הצפוי לשנת 1988 הוא דלק גלמי 77.6 אחוז, גז טבעי 0.3 אחוז ופחם 22 אחוז.

עד סוף החודש ניתן להצטרף לקופת גמל „יתר" מקבוצת „הפועלים" בתשואה 4.5%

עד ה־31.5.88 אפשר להצטרף לקופת גמל „יתר" מקבוצת בנק הפועלים המציעה חסכון חודשי הבטיחו תשואה ריאלית שנתית בשיעור 5.5% לפחות לכל תקופת החסכון, ומאפשר לקבל הכנסה חודשית מובטחת לכל החיים, או למשך 15 שנה, מגיל 65 לגבר ומגיל 60 לאשה.

החסכון צמוד למדד.

לאחר ה־31 למאי נסגרת התכנית על פי הוראות האוצר.

בנק הפועלים הוציא לכל הניפוי טבלאות עם פרוט החסכון החודשי הנגזר ואורך תקופה החסכון לצורך הכנסה עתידית בה מעוניין העמית.

הרווח של אל על עדיין מותיר גבנון של 323 מיליון דולר

מאת דויד מושיוב

מאזנה של חברת אל על לשנת 1987 (המאזן הוא רק לתשעה חודשים מאפריל עד דצמבר 1987) מראה רווח נקי בסך 18.17 מיליון דולר, לעומת רווח נקי בסך 15.2 מיליון דולר במשך כל שנת התקציב הקודמת 1986. רווח זה, אם כי הוא נאה לכשעצמו, אינו פותר את הבעייה הקשה של החברה והוא גבנון של הפסד מצטבר בסך 323 מיליון דולר. אמנם בגלל הרווח של השנתיים שחלפו ירד ההפסד המצטבר ב־33.5 מיליון־דולר בקירוב. אם לא ימצא פתרון לבעייה תמורה זו תזדקק החברה לעוד 15 עד 20 שנות רווח נקי בהיקף של המאזן האחרון, כדי לקזז את ההפסד המצטבר. אולם סביר להניח, כי אסור להשאיר את המצב כמות שהוא ויש לנקוט בפעולה דרסטית למצוא לו פתרון. ואכן המפרק הזמני של החברה עו"ד עמרם בלום מסר, כי מתקיים דיון עם משרד האוצר לשם מציאת הסדר כולל לביטול הגרעון המצטבר של החברה.

מאזנה של החברה מראה, כי הכנסותיה הסתכמו בסך 520.6 מיליון דולר לעומת הכנסות בסך 567 מיליון דולר במשך 12 החודשים של שנת התקציב הקודמת, כלומר גידול בשיעור 14.5 אחוזים. גם מספר הנוסעים גדל בשיעור 12.9 אחוז והגיע לכדי 1.4 מיליון בהשוואה ל־ 1.55 מיליון נוסעים במשך 12 החודשים של שנת המאזן הקודמת.

עיקר הכנסות החברה באות מהנוסעים והן מסתכמות ב־395 מיליון דולר לעומת 411.6 מיליון דולר בשנת המאזן הקודמת. ההכנסות מהטסת מטענים מסתכמת בסך 102.6 מיליון דולר בהשוואה ל־130 מיליון דולר בשנה הקודמת.

דו"ח התוצאות העיסקיות של החברה מראה, כי על אף העובדה שמספר נשאר זהה לשנה הקודמת גדלו הוצאות ההפעלה של החברה והסתכמו בסך 182.8 מיליון דולר בהשוואה 193.7 מיליון דולר שנה קודם לכן שהיתה בת 12 חודשים.

מסתבר, כי אחד הגורמים שהביאו לגידול בהוצאות ההפעלה היא עלות השכר לעובדים שגדלה לדברי מנהלי החברה בשיעור 27.1 אחוז בהשוואה לשנת 1986. גורם שני שהגדיל את הוצאות החברה היא התייקרות במחירי דלק מטוסים בשיעור 20 אחוז בשנת המאזן לעומת השנה הקודמת.

גורם נוסף בעלייה בהוצאות הן ההוצאות בהוצאות התפעול של ענף התעופה שלדברי מנהלי אל על ישנה כאן דהירה בהתייקרויות הוצאות אלה.

צי המטוסים של החברה מתחלק לשנים. ששה מטוסים, שהועמדו לרשות החברה על ידי ממשלת ישראל, אותם היא רכשה בשביל אל על. מאחר וטרם נקבעו הסדרים עם הממשלה בקשר לתשלום דמי שימוש בעד מטוסים אלה. זוקפת החברה להוצאות סכומים שנתיים קבועים הכוללים, כפי הנראה, גם פחת בעד המטוסים הללו. בשנת המאזן היא הפרישה למטרה זו 27.3 מיליון דולר. נוסף לכך נושאת החברה בהוצאות התחזוקה השוטפות של מטוסים אלה לרבות השימוש בחלפים ובהוצאות קבועות כגון בטוח הציוד הדשוי.

בבעלות החברה 16 מטוסים מדגמים שונים כאשר חמישה מהם הם מטוסים ישנים מדגם בואינג 707. בעד מטוסים אלה הפרישה החברה 19 מיליון דולר. יצויין, כי החברה מפסיקה השנה להפעיל מטוסים ישנים אלה. בתקופת הדו"ח החכירה החברה 4 מטוסים מדגם זה בחכירה יבשה לחברת ארקיע. בתקופת הדו"ח קלטה בסוף 1987 שני מטוסים מדגם בואינג 757, שנועדו להחליף מטוסי 707 הישנים. לרכישת המטוסים החדשים קבלה החברה הלוואה מגורמים אמריקאיים בתנאים נוחים בסך 80 מיליון דולר.

בשנת המאזן חתרה החברה לניצול יעיל הן של העובדים והן של הציוד ובשנת הדו"ח גדלה התפוקה הממוצעת לעובד במונחים של טון קילומטר מוטס בשיעור 8.9 אחוזים ובמונחים של טון קילומטר זמין בשיעור 3.3 אחוזים.

חברת הבת לטיסות שכר סאן דור הטיסה בשנת המאזן יותר מ־80,000 נוסעים והכנסותיה הסתכמו בסך 14.6 מיליון דולר בהשוואה ל־ 9.9 מיליון דולר שנה קודם לכן.

חברת אל על נתונה מזה חמש שנים תחת כונס נכסים. מצב זה אינו בריא לחברה וליחסים של עובד ומעביד בחברה. זה נוח אולי לנהל חברה, כאשר חרב תלויה כדוגמת של כונס נכסים מונחת על צוארם של העובדים, אבל אסור שמצב כזה ימשך. הנהלת אל על חייבת למצוא את הדרך ולהגיע להסכמים מוסכמים עם העובדים, כדי שאפשר יהיה להסירה מחסותו של כונס הנכסים כדי שתפעל כמו כל חברה עיסקית רגילה במשק ובעולם.

שנת 1988 עשויה לטמון בחובה הפתעות רבות. אמנם שלושת החודשים הראשונים של השנה היו טובים, אולם החל מאפריל חלה ירידה במספר הנוסעים וזו מחריפה בחודשים מאי ויוני. הנהלת אל על תצטרך לעמול קשות, כדי לשמור על חלקה בתנועת הנוסעים לארץ וכן לפעול בייחוד במיגזר השוק האמריקאי ממנו חלה ירידה חריפה ביותר של תיירים לישראל, במיוחד במיגזר היהודי, כדי שהחברה לא תיפגע מהירידה בתיירות לישראל הנגרמת בגלל האירועים בשטחים.

שערי מטבע חוץ ביום 24.05.88

המטבע	בנקנוטים – לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות – לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	1.53	1.60	1.53	1.60	1.53	1.60	1.5608	1.5802	1.5632	1.5828	1.5642	1.5839	1.5728
1 מארק גרמני	0.90	0.94	0.90	0.95	0.90	0.95	0.9176	0.9290	0.9206	0.9321	0.9212	0.9328	0.9255
1 ליש"ט	2.85	2.98	2.87	3.01	2.87	3.01	2.9192	2.9554	2.9253	2.9597	2.9255	2.9603	2.9417
1 פרנק צרפתי	0.26	0.28	0.26	0.28	0.26	0.28	0.2713	0.2747	0.2718	0.2752	0.2723	0.2757	0.2737
100 ינים יפאניים	1.23	1.29	1.23	1.29	1.23	1.30	1.2557	1.2715	1.2566	1.2723	1.2594	1.2752	1.2653
1 גולדן הולנדי	0.80	0.84	0.81	0.85	0.80	0.85	0.8203	0.8305	0.8215	0.8317	0.8224	0.8327	0.8266
1 פרנק שוויצרי	1.05	1.13	1.09	1.14	1.08	1.14	1.1011	1.1148	1.1048	1.1186	1.1054	1.1193	1.1105
1 כתר שוודי	0.26	0.27	0.25	0.27	0.26	0.27	0.2644	0.2676	0.2650	0.2683	0.2649	0.2683	0.2662
1 כתר נורבגי	0.25	0.26	0.25	0.26	0.24	0.26	0.2526	0.2557	0.2530	0.2561	0.2530	0.2562	0.2545
1 כתר דני	0.24	0.25	0.24	0.25	0.23	0.25	0.2411	0.2440	0.2415	0.2445	0.2416	0.2446	0.2429
1 מארק פיני	0.38	0.40	0.38	0.40	0.38	0.40	0.3882	0.3930	0.3887	0.3936	0.3887	0.3936	0.3910
1 דולר קנדי	1.23	1.29	1.24	1.30	1.24	1.30	1.2574	1.2730	1.2594	1.2751	1.2611	1.2770	1.2671
1 דולר אוסטרלי	1.15	1.27	1.19	1.28	1.19	1.28	1.1277	1.2430	1.2318	1.2472	1.2310	1.2465	1.2387
1 ראנד דרא"פ	0.46	0.55	0.42	0.59	0.43	0.62	0.7037	0.7124	0.7047	0.7135	0.7058	0.7147	0.7090
10 פרנקים בלגיים	0.43	0.45	0.43	0.45	0.43	0.45	0.4378	0.4433	0.4411	0.4466	0.4418	0.4474	0.4438
10 שילינגים אוסטריים	1.28	1.34	1.29	1.35	1.28	1.35	1.3063	1.3226	1.3098	1.3261	1.3073	1.3237	1.3164
1000 לירטות איטלקיות	1.21	1.28	1.22	1.29	1.22	1.30	1.2375	1.2529	1.2399	1.2553	1.2406	1.2562	1.2459
1 סל"י (ECU)	—	—	—	—	—	—	1.9120	1.9357	1.9154	1.9393	—	—	1.9257
1 דינר ירדני	4.30	4.56	4.32	4.60	4.36	4.66	—	—	—	—	—	—	4.5825
10 לירות לבנוניות	—	—	0.09	0.10	0.03	0.04	—	—	—	—	—	—	0.0425
1 לירה מצרית	0.60	0.64	0.60	0.64	0.65	0.70	—	—	—	—	—	—	0.6763

هكذا من الأصل

שייח' אמין טריף זיהה בנוכחות קציני משטרה המכתב המזוייף למרכז „עבודה"

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר"

„לא התמתי מעולם על המכתב שהפיץ כמאל מנצור לחברי מרכז מפלגת העבודה. אינני אומר שכמאל זייף את חתימתי ואין לי טענות כלפיו, אבל מישהו ודאי זייף את המכתב ואת החתימה", אמר אתמול ראש העדה הדרוזית, שייח' אמין טריף, לקציני משטרת עכו שהגיעו לביתו בג'וליס כדי לתשאל אותו בעקבות שתי תלונות על זיוף שהוגשו למשטרה.

מפאת חשיבות ורגישות הנושא הוא תושאל על ידי מפקד משטרת עכו, סנ"צ חיים דראש, ועל ידי קצין החקירות שלה, מפקח משנה אלברט פריץ. בפגישה נכח גם עלי טריף, ששימש מתורגמן למרות ששני הקצינים יודעים ערבית על בוריה.

בימים האחרונים הוגשו למשטרת עכו שתי תלונות („דבר" מאתמול ושלשום) על זיוף: האחת, על ידי בני משפחת טריף, שטענו כי מכתב שהפיץ יועץ הנשיא לענייני דרוזים, כמאל מנצור, לחברי מרכז „עבודה" בחתימת שייח' אמין, מזוייף. השנייה, על ידי מ"מ ראש מועצת עוספייה, קאנג' מנצור, שטען כי המכתב שהפיץ ראש מועצת ג'וליס, סאלח טריף, בקרב חברי „עבודה" בחתימת השייח', מזוייף.

קציני משטרת עכו הציגו לשייח' אמין את שני המכתבים שבמחלוקת. ראש העדה הדרוזית אמר באופן המפורש ביותר כי בעקבות מאות פניות בכתב שהגיעו אליו מנכבדים ומצעירים מבני העדה, שיתמוך בסאלח טריף כמועמד „עבודה" לכנסת, הוא עושה זאת בשמחה ואכן, כך מתברר, המכתב שהפיץ סאלח טריף בקרב חברי „עבודה" הוא אותנטי ונושא את חתימת ראש העדה האמיתית.

שייח' אמין תושאל כשעתיים ולבסוף ביקש מהקצינים לחקור מי באמת זייף את חתימתו במכתב ששלח כמאל מנצור. לסופר „דבר" נודע כי בעקבות גרסת שייח' אמין פתחה משטרת עכו בחקירה פלילית רשמית כדי לאתר את המזייף.

כמאל מנצור אמר אתמול לסופר „דבר" כי הוא חוזר על גרסתו שלפיה מטעמו, שייח ריאד מרזוק, קיבל מכתב חתום במעטפה סגורה ממואפק טריף, נכדו של ראש העדה (שהתלונן לראשונה על זיוף חתימת השייח') ולכן הוא היה משוכנע שהמכתב נושא את החתימה האמיתית של השייח'. „אין לי ספק שמישהו ממשפחת טריף מנסה לסכסך ביני לראש העדה. המכתב הודפס בביתו של שייח' אמין אשר מעולם לא הצביע לכנסת, להסתדרות או לרשויות המקומיות ולכן חשבתי שהכל כשורה. צר לי ששייח' אמין מתערב בפוליטיקה לראשונה מאז קום המדינה. לצערו של שייח אמין יהיו השלכות רציניות מאד בתוך העדה שאת תוצאותיה עוד נשמע. שירתתי את שייח' אמין בהתנדבות 30 שנה ולכן לא ציפיתי לכך", אמר. עם זאת מבקש מנצור מהמשטרה לחקור את פרשת הזיוף עד תום „כדי שמישהו לא יפנה אצבע מאשימה כלפי".

המתמודד השלישי מבין העדה הדרוזית במרכז „עבודה", איש העסקים ריפעת בדיר, אמר אתמול בתגובה לסופר „דבר" כי הוא מעדיף בשלב זה לא להגיב על המאבק בין שני המחנות הפוליטיים.

החוג הרעיוני לאקדמאים דרוזים בראשות עו"ד זאקי כמאל, פרסם אתמול את ההודעה הבאה: „החוג רואה בחומרה רבה את מכתב תמיכת שייח' אמין במועמד מבני משפחתו. השייח' לא עשה זאת מעולם והמחלוקת שיצר עלולה להביא לפילוג בתוך העדה וליצירת מחנות בקרב ההנהגה הדתית הפוליטית שלה. צעד זה יפגע קשות במעמד שייח' אמין שרבים נמנעו מלפגוע בו מפאת גילו המופלג, מצבו הרפואי ומעמדו כנשיא בית הדין לערעורים בעדה. כדי למנוע קרע בעדה לא נקט עמדה במחלוקת הפוליטית למרות תמיכתו בכמאל מנצור. יש לחוג יסוד להאמין ששייח' אמין אינו מודע לחומרת המעשה שאותו עשה בלחץ משפחתי־חמולתי שבסופו של דבר יפגע גם במשפחת טריף וגם בעדה הדרוזית".

ראשי מועצות ערביים נקראים לגנות בפומבי יידוי בקבוקים ואבנים

מאת מהוטר חליליה, סופר „דבר"

מפקד המחוז הצפוני של המשטרה, ניצב שלמה הרוז, דרש משלושה מראשי המועצות ופרנסי הציבור הערבי באיזור לגנות בפומבי את מיידי האבנים ואת זורקי בקבוקי התבערה בתחומי שיפוטם עקב התרבות התקריות באחרונה.

בפגישה שנערכה בכפר כנא השתתפו כל ראשי המועצות הערביות באיזור ונכחו בה מפקד מרחב העמקים, נצ"מ דני סביב, ומפקד תחנת נצרת סנ"צ רוזנברג.

מפקד המחוז מנה את האירועים האחרונים והדגיש כי המשטרה לא תעבור עליהם לסדר היום. הוא ציין כי למרות שבודדים זורקים הבקבוקים והאבנים, חובתם של ראשי המועצות והנכבדים לגנותם בפומבי.

כל המשתתפים גינו בחריפות מעשים אלה וציינו כי אינם תומכים בהפרות הסדר. עוד ציינו שיעשו הכל כדי שבודדים לא יפגעו ברקמת היחסים בין ערבים ליהודים וכדי שכבישי האיזור יהיו פתוחים ובטוחים.

אחרי הפגנה קולנית מתחדש המשא והמתן במנועי בית שמש

מאת יורם לוי, סופר „דבר" בירושלים

משרד האוצר יחדש היום את המו"מ עם שובתי מפעל מנועי בית שמש על תוכנית ההבראה של המפעל ועל תנאי הפרישה למפוטרים – כך סוכם אתמול בתום ישיבה של ועד עובדי המפעל עם מנכ"ל משרד האוצר ויקטור מדינה שלוותה בהפגנה רועשת של כ־200 עובדים.

אתמול הפגינו מול משרד האוצר עובדים במחאה על כך שהאוצר ניתק עימם מגע ואינו מנהל עימם מו"מ רציני על תנאי הפרישה של העובדים שיפוטרו במסגרת תוכנית ההבראה.

היתה זו הפגנה רועשת במיוחד. העובדים [illegible] על חלקי כלאי של מטוסים עשויים ממתכת והפעילו בקולי קולות מערכת רמקולים. לכך נוספו צעקות ושריקות.

כעבור כשעה נתקבל הוועד אצל המנכ"ל מדינה והסיכום שהושג היה שהמו"מ יחודש מיד. בתום הפגישה התפזרו המפגינים וחזרו לעבודתם.

משרד הבריאות מטיח בביבי אשמת ביובה של הכינרת

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

הרופאה המחוזית של מחוז הצפון במשרד הבריאות, ד"ר עדיה ברקאי, מאשימה את ראש עיריית טבריה יגאל ביבי כי הוא הגורם העיקרי את זרימת מי הביוב מהעיר ליד שניים מהחופים הגדולים של טבריה – גיא וסירונית.

לדבריה כבר קיבל ביבי לפני ימים אחדים הוראה להציב שלטים בשני החופים הללו, האוסרים רחצה בשל שפיכת הביוב, אולם עד כה לא נעשה דבר וכך נשקפת סכנה לבריאות המתרחצים.

מתברר כי קווי הביוב של אחת מתחנות הביוב בעיר ישנים ואינם תקינים והדבר גורם את זרימת השופכין לכינרת. משרדי הבריאות והפנים כבר אשרו סגירתם של שני החופים הללו למתרחצים עוד לפני שבוע, אך עד כה לא נעשה דבר.

בתחילת השבוע פנתה ד"ר ברקאי בתלונה לממונה על מחוז הצפון במשרד הפנים, עמרם קלאג'י, ודרשה ממנו לנקוט צעדים חוקיים נגד ביבי. לדבריה ככל שרבים המטיילים והמתרחצים באיזור טבריה, גדלה זרימת הביוב המזהמת את הכינרת.

במשרד הבריאות מאשימים את ביבי כי הוא נוקט סחבת כדי לקבל תקציב מיוחד ממשרד הפנים לתיקון מערכת הביוב והדבר בא על חשבון בריאות הציבור. ד"ר ברקאי אמרה כי אם עיריית טבריה לא תתקן מיד את השילוט המתאים, יבצעו זאת פקחי משרד הבריאות.

בתגובה אמר ביבי כי אין לו תקציב של מיליון שקל כדי לממן את תיקון מערכת הביוב ומשרד הפנים אינו מוכן לסייע. עם זאת הבטיח לנסות ולמצוא פתרון.

ההסתדרות חילקה מלגות בחצי מיליון

מאת סופר „דבר"

בשנה שחלפה חילקה ההסתדרות מלגות לסטודנטים בחצי מיליון שקל.

דורון ספיר, מנהל המחלקה לסטודנטים בהסתדרות, מסר שבחלוקת המלגות הועדפו סטודנטים מעיירות פיתוח ומשכונות מצוקה.

התנאי לקבלת המלגה היה התנדבות לפעילות קהילתית בקרב בני נוער.

השנה הפעילה ההסתדרות סטודנטים בפרוייקטים חברתיים בכפר שלם, בשתי שכונות בעייתיות בבאר שבע ובקרב הנוער העובד והלומד בחיפה.

חניונים ללא רשיון בת"א

מאת נתן רועי, סופר „דבר" בתל אביב

חניון הרכב הגדול בתל אביב, המשתרע על 54 דונם בשדרות רוקח, פועל שנתיים בניגוד לחוק, אך לא מופעלים נגדו כל הליכים מצד העירייה או משטרת המחוז. מבקר העירייה, שמואל רוביצ'ק, כותב על כך לראש העירייה שלמה להט.

בשנת 1986 התנגדו מפעילי החניון לתשלום אגרה מלאה שכן טענו כי אינו מופעל כל השנה. ב־88־87 לא התקבל אישור מהמשטרה בגלל איסימון מקומות, היעדר תאורה מספיקה, כניסה ויציאה לא מסומנות והיעדרו של בודק בטחוני, כמתחייב.

המבקר מביא דוגמאות מחניונים נוספים, בהם חניון התערוכה המשתרע על 4500 מ"ר. הוא מציין כי אין במקום אישור של כיבוי אש, ביקורת עסקית ופיקוח משרד הבריאות.

שני החניונים שהובאו על ידי המבקר כדוגמה מעוכבים, לדבריו, בשל אי מתן אישורים על ידי גורמים מחוץ לעירייה כמו המשטרה וכיבוי אש.

המבקר מעלה שורה של מקרים הנוגעים לעיכוב רשיונות לעסקים בעיר בשל אי־קיום דרישות. אחד מאלה הוא החניון בשדרות שאול המלך פינת לאונרדו דה וינצ'י, הפועל שנתיים ללא רשיון ובנראה עומד להיסגר בקרוב. התברר גם כי שטחו 1986 מ"ר ולא 1308 כפי שנרשם.

ברו"ח מעלה המבקר מהסוד באגרות במגרשי החניה לפרות דרישת העירייה בתנאי לקבלת רשיון.

לסופר „דבר" נודע כי לעירייה תוכנית להקים 35 חניונים בני 150 עד 1000 מקומות חניה.

8000 עזבו את הגליל ב־'87

בוחבוט קובל: הממשלה מקפחת, התעשיינים מעדיפים יו"ש

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר"

8000 איש עזבו את הגליל ב־1987. נושא ההגירה השלילית וכן מצב התעסוקה בישובי העימות בגבול הצפון יועלו בדיון הקרוב של ועדת השרים לענייני קו העימות על־ידי ראש מועצת מעלות־תרשיחא שלמה בוחבוט.

„אם היו חושבים ברצינות על האלפים שעזבו את הגליל, הרי שבכמות כזו של אנשים יכולנו להקים כמעט עוד עיר בגליל", אם בוחבוט והוסיף כי באותה ישיבה יעלה גם את נושא ההפלאה שבה הגירה במבני התעשייה בצפון במאות אחוזים.

מסתבר כי חברת „מבני תעשיה" הממשלתית העלתה את תעריף שכר הדירה מ־1.9 שקל למ"ר מרובע לארבעה שקלים. לדבריו „ההעלאה תגרום פשיטות רגל ופיטורי עובדים רבים במקום לחזק את ערי קו העימות, מחלישים אותן".

לדברי הממשלה שינתה לרעה את מדיניותה כלפי ערי הפיתוח. „התעשיינים מעדיפים היום לפתוח את יהודה ושומרון ולא את ערי הפיתוח. הממשלה מקפחת אותנו ואנו שותקים. אני דורש שנצא למאבק ציבורי כדי להביא לשינוי במדיניות", אמר בוחבוט.

עובדי המינהל האזרחי ברצועה יקיימו בשבוע הבא שביתת אזהרה

מאת דני צדקוני, סופר „דבר" בדרום

העובדים הישראליים במינהל האזרחי ברצועת עזה יתכנסו מחר כדי להחליט על שביתת אזהרה של יום אחד, כנראה בשבוע הבא.

הם דורשים מזה זמן רב לשלם להם תוספת סיכון שתהיה מרכיב בשכרם, כפי שהיא משולמת לאנשי הצבא, המשטרה ושירות המדינה האחרים ברצועה.

עובדי המינהל מקבלים כיום 100 שקל כתוספת סיכון בעוד שהאחרונים פי שלושה וחמישה. לטענתם כולם מודים בצדקת תביעתם, אך הנושא נסחב זמן רב.

עד כה, בהתחשב במצב באיזור, הם נמנעו מנקיטת צעד כזה.

בעבר, כשהחליטו לשבות, אולצו לעבוד על פי צווים וכשתוקפם פג, הובטח להם להעלות את שיעור התוספת שהועלתה אז מ־17 שקל בחודש ל־100.

★ סקר שנערך על ידי פרוייקט שיקום השכונות לקראת תחילתו של הפרוייקט בשכונת עג'מי ביפו, מגלה כי אחוז גבוה מאד של אסירים משוחררים שאינם נמצאים במעקב, חוזרים בתוך פרק זמן קצר ביותר לזירת הפשע.

מתה הגננת שנפצעה מפליטת כדור

(ע). – הגננת החיפאית שרה ברקוביץ (40), שנפצעה קשה מפליטת קליע מאקדח בעלה שחזר מתורנות במשמר האזרחי, מתה אתמול ברמב"ם.

אחותה של המנוחה, אורה שמואלי, התנגדה בבית המשפט לנתיחה וטענה כי אחותה ובעלה "חיו חיים מאושרים וזה פשוט אסון".

השופט גרשון דוד נענה לבקשת המשפחה וסירב להוציא את צו הנתיחה.

ביטול פרוייקט ה„בי־3" בתע"א עלול להגדיל את מספר המפוטרים ב־400

מאת אריה אריד, סופר „דבר"

ביטול פרוייקט ה„בי־3", שנועד להשלים כמה מגנודות הלביא בהשקעה של 25 מיליון דולר בשנה, יגדיל את מספר המועמדים לפיטורים בתעשייה האווירית השנה ב־400 איש, ביניהם ראש הפרוייקט, חתן פרס ישראל עובדיה הררי, נוסף על 800 העובדים הצפויים לפיטורים ממילא.

הנהלת התעשייה האווירית מסרבת לפי שעה להגיב על הצעת משרד־העבודה לממן הסבת 800 עובדים תמורת התחייבות החברה להוסיף ולהעסיקם במקצועותיהם החדשים. עם זאת מעריכים משקיפים, כי התעשייה האווירית תתקשה לעמוד בתנאי זה בנסיבות הקיימות.

פיטורי 800 עובדים השנה מהווים את גל הפיטורים השני בעקבות ביטול פרוייקט הלביא, לאחר שבגל הראשון פוטרו 3,000. הגל השני נובע מן הריאורגניזציה שהתחייבה כדי להתאים את מבנה התעשייה האווירית למצב שנוצר עם קרקוע הלביא. במסגרת ריאורגניזציה זו הועברו מירב הסמכויות מההנהלה המרכזית לרמה החטיבתית המפעלית. כתוצאה מכך התבטלו מאות משרות ניהול ומינהלה בכל הרמות.

הסיבה האחרת לגל הפיטורים השני הוא שנתבדו התקוות שנתלו ב„חלופות צה"ל". למעשה התברר, כי לא התווספו פרוייקטים חדשים על אלה שעליהם כבר עבדו במקביל ללביא. אדרבא, הפיקוד הבכיר לוחץ על שר הביטחון להפסיק גם את פרוייקט ה„בי־3", המתבצע על־פי החלטת הממשלה כדי לשמר את היכולת הטכנולוגית של התעשייה האווירית.

כתוצאה מכך לא רק שאין התעשייה האווירית מסוגלת להתחייב כעת על העסקת 800 המועמדים לפיטורים השנה בכל תפקיד, אלא קיימת סכנה שתיאלץ להגדיל את מספר המפוטרים השנה. לפיכך, התניית תוכנית ההסבה של משרד־העבודה בהתחייבות מצד התעשייה האווירית לקלוט עובדים שיוסבו, עלולה להכשיל את התוכנית כולה.

אמצעים בפרוטרום: לא שעות נוספות לא היענות־חירום

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר"

כ־450 מעובדי מפעל פרוטרום בעכו יפתחו הבוקר בצעדים כמו הפסקת השעות הנוספות ואי־היענות לקריאות חירום שבמסגרת כוננויות הנהוגה במפעל.

כך עולה מהחלטה שהתקבלה אתמול לאחר אסיפת עובדים שנערכה בהשתתפות מזכיר מועצת פועלי עכו יהושע כץ ומזכיר האיגוד המקצועי במועצה שלום מילוא.

צעדים אלה ננקטים עקב הקשחת עמדת ההנהלה בכל הכרוך בפתיחת מו"מ ואי־היענות לתביעות העובדים שבין השאר דרשו לבטל החל באוגוסט את הורדת הקבע ממשכורתם בשיעור 3.85 אחוזים שהחלו בה לפני כשנתיים כחלק מתרומת העובדים להבראת המפעל, ולשפר את סולם השכר הנהוג כיום.

יהושע כץ אמר כי אין להשלים עם המצב הקיים ואין לאפשר כל סחבת מצד ההנהלה. „המפעל מציג היום רווחים נאים לעומת תקופת המשבר שהיה בו. העובדים הם הראשונים שנקראו לסייע להבראה וניאותו לוותר על חלק משכרם. כפי שלא היססו לבקש מאתנו עובדים התחשבות, לאור הבעיות הזמניות של המפעל, כך לא נהסס היום לפעול בתקיפות ובחריפות להשגת התקדמות בהסכם העבודה שיצביע על שיפורים משמעותיים בשכר העובדים, שהם חלק לא פחות חשוב מהשקעות המתבצעות במתקנים ובציוד חדיש", אמר כץ.

יו"ר ועד העובדים שלמה בן זמרה ציין כי במפעל כימי שסכנות לא קטנות טמונות בו, עובדים בתנאים קשים ביותר ובמשכורות שאינן מן הגבוהות במשק. „תרמנו את חלקנו להבראת המפעל וכעת אנו מצפים לתמורה נאותה מצד ההנהלה", אמר.

★ תוך זמן קצר יתחילו בבית שאן בבניית מלון בו יהיו בשלב ראשון 56 חדרים בהשקעה של שלושה מיליון דולר, מסר אתמול בסיור עיתונאים במקום ראש מועצתה שלמה בן לולו. לדבריו המלון ייבנה על ידי משה בנימין תושב האיזור. הוא יהיה במרכזו של קומפלכס, שיכלול בריכת שחיה, מועדון בריאות ואולם שמחות.

שוטרת לשעבר זוכתה מ„מגונים"

(ע). – שוטרת לשעבר, מזל סקרש (32), תושבת תל מונד, ששרתה בתפקיד ראש קבוצה בלשכת התנועה של מרחב דן והואשמה במעשים מגונים בשלוש שוטרות, זוכתה אתמול בבית משפט השלום בתל אביב מכל אשמה.

התביעה טענה כי הנאשמת עשתה בשלוש מעשים מגונים שלא בכפיה.

כבר בתחילת הכרעת הדין קבע השופט ארי זין אם כי הוא מזכה את הנאשמת מכל אשמה מפני שאינו נותן אימון בדברי המתלוננות שלכל אחת מהן היה חשבון אישי עם הנאשמת והן מצאו את ההזדמנות להוסיף חשבונות עימה בכך שיצרו תלונה נגדה ובנוגד להציגה כאילו רצתה ועשתה בהן מעשים מגונים תוך ניצול עמדתה כמפקדת.

השופט מתח ביקורת על חקירת המשטרה בתיק זה ואמר כי לו היו החוקרים טורחים לחקור ולרדת לשורשם של דברים, כפי שנתגלו במהלך המשפט, יתכן שהוא לא היה שומע תיק זה.

מפלגת העבודה הישראלית

בחירת מועמדי המפלגה לכנסת ה־12 מטעם המרכז

תתקיים ביום חמישי י' בסיון תשמ"ח, 26 במאי 1988, באולמי הקונגרסים במגרשי התערוכה בתל־אביב.

הקלפיות תיפתחנה להצבעה בשעה 14.30 ותינעלנה בשעה 18.30.

הכניסה לאולמי הקונגרסים לחברי מרכז, למוזמנים קבועים, למתמודדים ולנציגי כלי התקשורת על־פי תעודות עתונאי בלבד. לפי סידורים שנקבעו, ניתנת האפשרות לכל מתמודד לקבל שני כרטיסי מוזמן אצל החו' יוסקה כהן במקום.

חלוקת חומר תעמולה בתוך מבנה אולמי הקונגרסים אסורה.

המתמודדים ותומכיהם מתבקשים להימנע מתעמולה בתחום של 50 מ' מהמבנה.

חיים י. צדוק
יו"ר ועדת הבחירות המרכזית

מס' 85
ד"ר יקותיאל שרעבי
במבוא „קיתי"
אחרי, בישרנו
על הפצרים
נשאר בצר
פוליטי ב„עבודה"
בן שכ' התקוה
לכנסת.
מס' 85
יצאם הפסד.

לחברינו
נורית ואוריאל בן־עמי
ברכות מזל טוב
בהיוולד הבת
בת־אור
אחות לאורעד
בית „דבר"

מפלגת העבודה הישראלית
המרכז

ישיבת מרכז המפלגה
לבחירת מועמדי המפלגה
לכנסת ה־12

תתקיים מחר יום חמישי י' בסיון תשמ"ח
26.5.88 בשעה 13.00

באולם הקונגרסים בגני התערוכה בתל־אביב

במלאת 21 שנים לכיבוש

מסע שלום ליציאה מהגדה

אל מול האלימות, ההשפלות והענישה השרירותית נצא בשיירת שלום אל לב הגדה.
נביא את דבר ההדברות וההכרה ההדדית ונדרוש פתרון של פשרה למען בטחוננו הלאומי ושלומנו המוסרי.

שיירת מכוניות ואוטובוסים תצא בשני מסלולים למסע שלום ללב הגדה ולעצרת במבואות שכם — והחוצה בשבת 28/5/88

מסלול א':
ירושלים, רמאללה, מבואות שכם, חוצה שומרון והחוצה
המפגש: במגרש החניה של גבעת התחמושת בשעה 10:00
בנייני האומה בשעה 10:00

מסלול ב':
תל־אביב, חוצה שומרון, ביתא, מבואות שכם והחוצה
מפגש: תל־אביב, "הבימה", בשעה 11:00
צומת כפר הבפטיסטים בשעה 11:30

חיפה: הצריף בשעה 9:00; מרכז זיו בשעה 9:30; מרכז אחוזה בשעה 9:45
בארשבע: "אגד" בשעה 8:45; מרכז מסחרי עומר בשעה 9:00

אל תעמדו מנגד!

שלום עכשיו

ת.ד. 24288 ירושלים, חשבון בנק 105-925950, הבנק הבינלאומי הראשון, סניף ראשי - ירושלים

שר העבודה והרווחה

הודעה על כוונה למתן צו הרחבה
לפי חוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז – 1957

בתוקף סמכותי לפי סעיף 26 לחוק הסכמים קיבוציים התשי"ז – 1957[1], אני מודיע על כוונתי לתת צווים לפי סעיף 25 לחוק, המרחיבים את תחולת ההסכמים הקיבוציים הבאים:

1. הסכם קיבוצי כללי (7010/88) שבין איגוד העתונים היומיים בישראל לבין ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י, איגוד עובדי הדפוס, הכריכה והקרטונז' מיום ב' בשבט התשמ"ח (21 בינואר 1988).
2. הסכם קיבוצי כללי (7011/88) שבין האיגוד הארצי למסחר לבין ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י, הסתדרות הפקידים, מיום י"ט בשבט התשמ"ח (7 בפברואר 1988).
3. הסכם קיבוצי כללי (7012/88) שבין איגוד תעשייני ההלבשה בישראל לבין ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י, חטיבת ההלבשה מאפי תק, מיום כ"ח באדר התשמ"ח (17 במרץ 1988).
4. הסכם קיבוצי כללי (7013/88) שבין התאחדות האכרים בישראל לבין ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י, האיגוד הארצי של הפועלים החקלאיים השכירים, מיום יא' בטבת התשמ"ח (1 בינואר 1988).
5. ההסכם הקיבוצי הכללי (7014/88) שבין איגוד המוסכים בישראל לבין ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י, הסתדרות הנוער העובד והלומד, מיום א' באדר התשמ"ח (18 בפברואר 1988).

ב' בסיון התשמ"ח
18 במאי 1988

משה קצב
שר העבודה והרווחה

1) ס"ח התשי"ז ע"מ 63.

לבנט בונדד חברת אחסנה בע"מ
THE LEVANT BONDED WAREHOUSES CO. LTD.
המשרד הרשום: חיפה, שער פלמר 1

הודעה לבעלי המניות

ניתנת בזה הודעה כי

באסיפה הכללית הרגילה ה־110 במספר של החברה

אשר התקיימה ביום 17 במאי 1988
בשעה 11.00 לפנה"צ במשרדי החברה בתל־אביב רחוב לבונטין 1
הוחלט לחלק דיבידנד בסך 1.7462726 ש"ח לפי תלוש 64
הבעלים שבידם מניה של החברה רשאים לפנות למשרדי החברה ולקבל את הדיבידנד המגיע להם למספר המניות שבידם.

בפקודת מועצת המנהלים
נ. משעל, מזכיר

תל־אביב, 25.5.88

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי תל־אביב–יפו
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב, החליטה, באישור שר הפנים לאשר תכנית מפורטת מס' 2373, שינוי מס' 1 לשנת 1984 לתכנית מפורטת מס' 524 „רח' פיכמן רמת־אביב א'".
השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם:
גוש 6768 חלקה 2.
בין הרחובות: פיכמן, רצועת השדה מדרך חיפה, גבול גוש 6649 וגבול גוש 6771.
עיקרי הוראות השינוי:
שיפור תנאי הדיור בשכונה ע"י תוספת שטחי בניה ושיפוץ בתים עפ"י תכנית אחידה לתוספת הבניה ללא תוספת יחידות דיור, שימור האופי הארכיטקטוני ע"י הגבלת נפח המבנים וחומרי בניה מתאים.
הודעה על הפקדת השינוי פורסמה בילקוט הפרסומים 3317 תשמ"ו עמוד 1650.
השינוי האמור בצורה שאישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו וכל המעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

מרדכי בהגא
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב

במלאת שלושים לפטירתו של אבינו, אחינו, יקירנו

משה בן־צור ז"ל

שנלקח ללא עת

תתקיים אזכרה וגילוי מצבה ביום חמישי י' בסיון תשמ"ח 26.5.88 בשעה 15.30 בבית העלמין הישן (שבמורד הכרמל) נפגשים בכניסה הראשית.
תפילה לעילוי נשמתו תתקיים באותו יום בשעה 18.30 בבהכ"נ „..." שדרות הנדיב 39 נוה שאנן חיפה.
מוקירי זכרו מוזמנים.

המשפחה

המרכז הרפואי גולדה
בית החולים השרון – קופת חולים
מחוז פתח־תקוה

מודיעים בצער על מותו
ללא עת של עובדנו המכובד

ד"ר מנשה גולדמן ז"ל

ומשתתפים באבל המשפחה

הנהלת המרחב
ועדי הרופאים
ועדי העובדים
ציבור הרופאים והעובדים

אנו משתתפים באבלה הכבד של

משפחת טוביאס

במות אבי המשפחה,
חברנו הגימלאי

מרדכי טוביאס ז"ל

הארגז בע"מ

דבר היום

נצחון רב־חשיבות

החלטות בית־המשפט העליון כי יש לשתף נשים במועצה דתית (בעיירה ירוחם) ובגוף הבוחר רב ראשי לעיר (בתל־אביב) מהוות נצחון למתנגדי האפליה. לא מדובר כאן בצעד מרחיק לכת, אף כי אולי רצוי לרבים, של הפרדה בין דת ומדינה. מדובר בהסרת מכשול, המיותר גם במציאות הקיימת, שהוכתב מתוך רצון לא לשלב את העם, אך בהתמרותיו תורם לא מעט לפילוגו. מי שנכשל בפסיקת הבג"ץ איננה הדת, וגם לא הדתיים, אלא חסידי הנוקשות השמרנית שמקומה לא יכירנה במדינה המתיימרת לצדק ולשוויון.

זכותם של יהודים מאמינים (כמו של אדוקים בדתם הנוצרית, המוסלמית, או דת אחרת כלשהי) להחליט בעצמם פסיקתו ההילכתית של מי מקבלת עליהם. כל קבוצה דתית רשאית לארגן את ענייניה הפנימיים כאוות נפשה, גם עם כוהנים וחשמנים ואייטולות, בין במידרג שראשו ברומא ובין בקהילות שאינן כפופות ל"ממלא מקום". יש הנהגות שוויון בין גברים ונשים ויש המנציחות את הפער הקדמוני בין האב המפרנס והמנהיג, לבין האם שתפקידיה בתוך ביתה.

אף שהיהדות, בהלכה ובמסורת, איננה מועידה לאשה תפקיד בפסיקת הלכה, ואף פוסלת אותה לכך, אין כל קשר בין דבר זה לבין המינהל הדתי הנהוג בישראל. המועצות הדתיות קיימות מתוקף חוק המדינה, לא מכוח הלכה ולא כפרשנייה המוסמכים. תפקידן לספק שירותי דת למעוניינים בהם, נשים כגברים, ותו לא. בכל הנוגע לרבנים עירוניים (או אף ראשיים) תפקידם כולל את הסדרת ענייני האישות של מי שנזקקים לכך, מתוך בחירה או בלית ברירה. שהרי גם הרבנים בישראל מכהנים מכוח חוק המדינה, וגם ענייני האישות הופקדו בידיהם מכוח חוק המדינה בלבד. זכותן של אזרחיות ישראליות להשפיע על שרותים אלה בדרך של בחירה או היבחרות איננה נופלת מזכותם של האזרחים, ואין בכך כדי לפגוע בהלכה כי המדובר בביצוע חוקי המדינה.

אם דבר זה לא היה נהיר עד כה, ולא נהגו לפי ההגיון הפשוט והצודק, לפעמים מתוך ותרנות ולפעמים מתוך נוחות פוליטית, הרי עתה הדברים ברורים ופסוקים. מול החלטותיהם והשובות של שופטי בג"ץ המחייבות כי "כל החלטה של רשות שלטונית לא תפלה אשה" והקובעות, כי "השיקול שלא למנות אשה רק בגלל היותה אשה הוא שיקול זר", אין שום נימוק ואין שום דרך לנהוג שלא לפי פסיקת הבג"ץ.

החמצה בדכאו

מאת יעל פישביין

ביקור במחנות ריכוז השמדה נהפך למעין טקס התבגרות של בני נוער ישראליים. לאחר שביקר שר החינוך בפולין, ייתכן שתורחב אפשרות זו. ההנחה הרווחת היא שביקור במחנה ריכוז מחזק את התודעה היהודית־ציונית ועל כן כדאי לעודד ולארגן בכלים ממלכתיים עוד ועוד ביקורים.

תלמידי כיתות י' בבית־הספר "תיכון חדש" בתל־אביב שהו באחרונה בגרמניה במסגרת חילופי נוער. משיחה אתם קשה היה שלא להגיע למסקנה, שלפני ששולחים בני נוער לחיזוק תודעה יהודית בפולין או בגרמניה, ראוי לעשות בדק־בית ב"העברת" נושא השואה בבתי־הספר בישראל.

תלמידי "תיכון חדש" הדגישו את האכזבה שחשו עם ביקורם בדכאו. הם היו נכונים ל"חוויה מזעזעת" והיא לא באה. שואה מתקשרת אצלם עם אימה, פחד, זעזוע ובכי. אלה לא עלו בהם, והם חשו מעין החמצה, כפי שעשויים לחוש בטקס שואה שלא עלה יפה. במחשבה שלאחר מעשה הבינו, שאפשר היה ללמוד הרבה בביקור על עליית המשטר הנאצי, אולם האפשרות הלימודית חמקה מהם, כיוון שלימוד השואה בבית־הספר אינו מכוון להעברת מסרים אינטלקטואליים, אלא ליצירת הרגשות. אחרי ימי שואה בבית־ספר ישראלי, הביקור בדכאו אין בו כדי לזעזע.

התמקדות באפקט הרגשי — כך מסתבר — מסכלת את האפשרות לראות את השואה כחלק מהתופעה ההיסטורית של הנאציזם. השואה נתפסת כתופעה מנותקת, דמונית:

הילה: "בכיתות הנמוכות עושים את יום השואה בלי שום רקע היסטורי. ילד יכול לחשוב שהגרמנים באו, בנו מחנות ריכוז, לקחו אנשים, תקעו אותם למחנות הריכוז, שרפו אותם והתחילו להשמיד יהודים. הכל מעורפל, לא יודעים איך זה התחיל ומדוע".

ליה: "השואה נתפסת כדבר ללא גבולות. לא מוגדר. אומרים לך 'גיטו' ואת רואה אנשים במיטות, מתענים, את רואה ערימות של גוויות. לא ממשי. קשה לקחת את הדבר הזה ולחבר אותו למקום, לאנשים".

רונן: "כפי שמעבירים את זה בבית־הספר, השואה זה לא משהו מההיסטוריה, לא משהו שקרה בעולם שאנחנו מכירים, לא קשור למלחמה. לא ידעתי שזה היה חלק מתהליך היסטורי או מהתפתחות פוליטית. השואה נתפסה בעיני כסיפור מזעזע שלא קשור לשום דבר".

את השואה לומדים בכיתה י"א, כפרק נפרד בהיסטוריה. בכיתה י' לומדים את ההיסטוריה של מלחמת־העולם השניה. בדרך הלימוד הזאת, סכנת ניתוק נושא השואה מהקשריו ההיסטוריים קיימת גם בכיתות הגבוהות. התוצאות של ניתוק כזה עלולות להיות חמורות כשמדובר בנושא הרגיש של "לקחי השואה". מעטים התלמידים שיש להם ידע היסטורי ושמסוגלים בעזרתו להגיע למסקנה כי התנערות מערכי כבוד האדם באשר הוא אדם עלול להצמיח תופעה נוראה כמו הנאציזם. עוד פחות מצויידים הם בידע המאפשר אנאלוגיה בין תורת כהנא לתורת היטלר.

הלקחים השגורים שמעלים תלמידים כתוצאה מחוויית השואה הבית־ספרית הם בנוסח של "העולם כולו נגדנו. כולם אנטישמים". או "רק במדינת ישראל יכולים היהודים להגן על עצמם".

לקחים בנוסח זה השמיעו תלמידים שצוטטו בעתונות אחרי ביקורם בפולין. האימה, החוויה המזעזעת במחנות הריכוז, גילויי אנטישמיות מצד עוברי אורח, רק חיזקו את החוויה הרגשית של טקסי השואה בבתי הספר ולא הועילו הרבה לראיית השואה כחלק מהתפתחות היסטורית ממשית שניתן ללומדה, לנתחה ולהפיק ממנה לקחים.

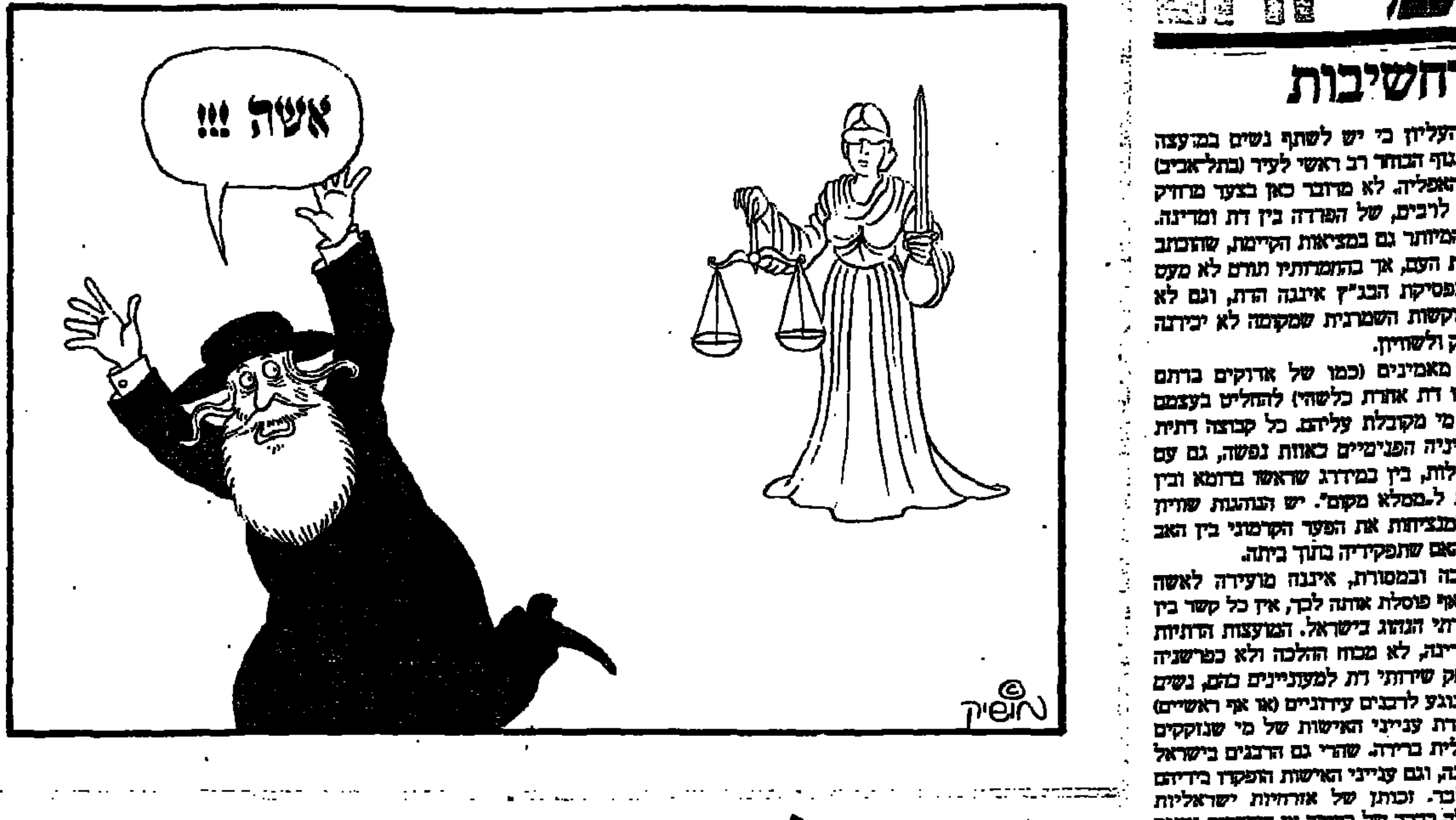

אליפות פיקוד המרכז

מאת עליזה ולך

פוליטיקאים מקצועיים יודעים לסנגר על כל רשימה שילושו ויאפו; דווקא על חברי המפלגה מהשורה מוטל להציג בגרות פוליטית ואחריות, כדי שהנבחרת שירכיבו תהיה הטובה ביותר בליגה הלאומית

מה יהיה? שואלים במפלגת העבודה בימים אלה, והכוונה מה יהיה מחר, בבחירת מועמדי המרכז לרשימה לכנסת. לא יהיה טוטו, זה בטוח. את הבחירות האלה אסור לעשות באופן לוטומטי, גם לא בשיטת החישגד. חברי מרכז מפלגת העבודה מוכרחים להיות מודעים, באמת מודעים, לחשיבותן של הבחירות האלה, שמהן יצמח הגרעין הקשה של הנבחרת שלהם לכנסת הבאה. אל התחנה המרכזית הזאת יתנקזו בעוד כשלושה שבועות הקווים המתחרים, והתחבורה הציבורית שתצא ממרכז מפלגת העבודה תעמוד למבחן הבוחר. אם היא תהיה טובה, יהיו לה נוסעים אל שער הניצחון.

באליפות פיקוד המרכז צריכים לנצח הטובים ביותר בכל מיקצה, בכל תחום, בכל מיגזר ממיגזרי המפלגה הפלוראליסטית. חברי המרכז, אותם 1267 נבחרי המוסד העליון של המפלגה, יודעים מי הטובים ומה הם מייצגים. הם אינם זקוקים לתכתיבים של סדרני־העבודה למיניהם. אם טובת הכלל תעמוד לנגד עיניהם של חברי הגוף הבוחר, סידור־העבודה לא יכזיב. התשואה תעמוד ביחס ישר לתשומה, ומה שחשוב יותר יהיו דיווידנדים.

הליך הבחירות שהנהיגה מפלגת העבודה הוא, כשלעצמו, חידוש מבורך, בתנאי שלא ינוצל לרעה. הוא עבר סטאז' במבחני בחירות שווה במפלגה בשנתיים האחרונות, אך הוא שונה מהם בגלל חשיבותו של הפלט. אין דומה בחירת המועמדים לחבר־הכנסת לבחירת חברי לשכת המפלגה ואפילו לא לבחירת חברי הוועדה המרכזת. ההבדל ה"קטן" הוא גם הסיבה שלפער שבין תחושת שביעות־הרצון הממלאת את חברי המרכז, על שהוענקה להם הסמכות, ובין הפחד המתגנב ללבותיהם מפני גודל האחריות. את הפחד הזה עליהם לתרגם לשיקול־דעת ולאמות־מידה ענייניות בבחירת המועמדים ולא להכפיפו לכוחנות ולמניפולציות של ראשי קבוצות.

ראשי מפלגת העבודה הביעו בקול רם את התנגדותם ל"דילים", לאותן עסקאות של "בחר בי ובאנשי ואבחר בך ובאנשיך". ובכל זאת "דילים" נחתמים בין הקבוצות השונות. כולם במחשכים, חלקם לא בלב שלם, רובם בכוונה שלא לקיימם, ובלבד שלא להישאר מחוץ למשחק. יש במפלגת העבודה גורמים שירשמו בספר השיאים של גינס בגין מספר ה"דילים" החשאיים שהם עשו. הצרה היא רק שחברי המרכז מצווים לבחור לא יותר מ־29 מועמדים, והמיכסה הזאת לא תספיק להם.

יש גם דילים יותר מתוחכמים, בעיקר בקרב אלה שנמצאו בשלב הראשון כמתמודדים. הללו אינם עומדים לבחירה במרכז מחר והם יודעים עתה בתחבולה את מה שהם מקוים לקצור ברינה בסיבוב הדירוג. למשל, יש מועמדת אחת, באזור המחוזות, שמנבאים לה בבחירות מחר הצלחה גדולה מזו שמייחלים לה כמה מהשרים. היא איננה זקוקה ל"דיל", כי הרקורד שלה מדבר טוב מכל מליצי־היושר, וגם כאלה יש לה אלף. אלא מאי, יש מזכיר מחוז שמבקש לתפוס טרמפ על הצלחתה — להיות שותף בהצלחתה, כדי שיהיה לו במה לנפנף בבואו לחפש לעצמו תמיכה מחבריה בסיבוב הדירוג. והוא לא היחיד, חפשו בכל מחוז ותמצאו שלפחות במיגזורים מסוימים של מפלגת העבודה קלטו ואימצו את שיטת המכירה של הסופרמרקטים: קנה היום, שלם בחודש הבא.

אז מי צריך "דילים"? רק מי שחש חוסר־ביטחון ומעוניין לעבור את המשוכה הראשונה בשלום. ומה על המשוכה השניה, הדירוג? הרי בה המסננת תהיה יותר צפופה וניגודי האינטרסים בין הדילרים יהיו יותר גדולים. או, כאן מצאו הזוממים טריק, והם יתרגלו אותו כבר בבחירות מחר: מועמדים אמביציוניים מאוד, החושבים רק על עצמם ולא על החברותא שאתה ילכו לכנסת, מתכוונים לא לסמן מועמדים טובים וראויים, כדי שלא לסייע להם לצבור נקודות. הללו יסמנו כל מיני מועמדי קש, שלא יתפסו גובה, אבל יבלמו את תאוצתם של המתחרים הטובים.

כפי שהדברים נראים עכשיו, יום לפני הבחירות, גם אם יהיו "דילים", לא יהיו "דילים". יכול להיות שכל שתי קבוצות, או אולי שלוש, יגיעו להסכמה מוגבלת זו עם זו ואף יעמדו בה. זה לגיטימי. לעומת זאת, קבוצה שתאבונה לבעלי־ברית יהיה יותר גדול, תחשוף את חוסר־אמינותה ותתגלה כלא מסוגלת "לספק את הסחורה". העונש על מה שייראה כתרמית וכבגידה לא יאחר לבוא, והנענשים יהיו ראשי הקבוצות, שיפזרו שטרות ש"חייליהם" לא יוכלו, ולא ירצו, לפרוע.

ובאשר לשאר השיקולים הצרים והלא־רלוונטיים מנקודת־מבטה של מפלגת העבודה — שדי לה ביריב החיצוני ואין לה צורך ביריבים־מבית — עדיין לא מאוחר להתעשת ולחזור אל ההיגיון הישר. הפוליטיקאים של מפלגת העבודה יידעו לסנגר על כל רשימה שהם ילושו ויאפו בתנור האפיה שלהם, כי פוליטיקאים מקצועיים יודעים להסביר כל דבר. דווקא על חברי המפלגה מן השורה מוטל להציג בגרות פוליטית ואחריות יתר, כדי שהנבחרת שירכיבו תהיה הטובה ביותר בליגה הלאומית.

סמלים שחוקים וגידולי פרא

מאת שלמה גינוסר

א. ויקטורי

אסף אדיב, מאנשי "דרך הניצוץ", נעצר לחקירה. ממש באותם רגעים שוהה אצלו צוות טלוויזיה זר. ואז הוא מניף את ידו מול המצלמות ומסמן באצבע ובאמה את האות "וי", לניצחון. מיכל שוורץ ודוני בן־אפרת יוצאות אתמול מבית המשפט, שם הוגש נגדן כתב אישום חמור. מתוך הרכב המשטרתי מסורג־החלונות מניפות השתיים את ידיהן מול המצלמות ומסמנות, באצבע ובאמה, "וי", אות הניצחון. אדם קלר נעצר כיון שהוא מסרב לשרת שירות מילואים בשטחים. מול המצלמה הוא מניף את ידו ומסמן, באצבע ובאמה, "וי". ולהבדיל (ובכל זאת, להבדיל), כל רבע מחבל שידיו מגואלות בדם, היוצא והבא בשערי בתי המשפט, שם הואשם או נגזר דינו, אינו שוכח להניף יד (לפחות אחת, לפעמים שתי ידיים) ולסמן "וי".

לאיזה ניצחון מתכוונים המחבלים — לא קשה לנחש. אבל, לאיזה ניצחון, בדיוק, מתכוונים אדיב או שוורץ ובן־אפרת? כיוון שהימים הם ימי טרום־משפט, האם כוונתם לניצחון הצדק הישראלי?

גם סמלים זה לא מה שהיה פעם. סמלים נשחקים. ה"וי" המפורסם, האחד ויחיד, של וינסטון צ'רצ'יל במלחמת העולם השניה, היה מקור של תקווה, נצנוץ של אור ודמע באפילה הקודרת ההיא. בדיוק כמו אות התחנה של הבי־בי־סי בשידורים לאירופה הכבושה. צ'רצ'יל ידע בדיוק את מי הוא מבקש לנצח כפי שידע את מי אסור לפייס. הוא אמר באחת ההזדמנויות (דווקא אחרי הניצחון): "פייסן הוא מי שמאכיל תנין מתוך תקווה שהוא יהיה האחרון שהתנין יאכל אותו". אילו ידע צ'רצ'יל מי מעתיק ממנו היום את אות ה"וי" המפורסם שלו, היה מתהפך בקברו.

ב. אבן דרך

אבא אבן סיפר לי פעם כי במו אוזניו שמע את המשפט הבא יוצא מפי הנשיא אייזנהאור: "אילו לינקולן היה חי — הוא היה מתהפך בקברו". זה אי־פרופו הקטע הקודם. ועכשיו — אי־פרופו אבן. נזדמן לי השבוע לראות כמה דפים ששלח אבא אבן לחברי מרכז מפלגת העבודה ובהם הוא פונה אליהם לבחור בו מחדש ברשימת מועמדי המפלגה לכנסת. בין השאר פורש שם אבן את פעילותו המדינית והדיפלומטית ואת רשימת תפקידיו וכתביו, דפים שכל חבר פרלמנט בכל פרלמנט מכובד היה גאה להתקשט בהם. לפחות תמוה, שאדם כמו אבא אבן צריך לרענן את זכרונם של חברי מרכז "העבודה" בפרטים כאלה. גם לדמוקראטיה יש מחיר, לפעמים מגוחך. אבל מה תמוה עוד יותר, שאישיות כמו אבן אינה נכללת בגלריית ה"משוריינים" של מפלגה כמו מפלגת העבודה.

אבן, אגב, אינו קובל כל כך על תופעה זאת. יותר מכך הוא מסתייג מעצם תופעת ה"שריון". לדעתו, אם דמוקרטיזאציה, אזי לא ייתכן שמספר ניכר כזה של חברים יהיו "משוריינים" ולא יתמודדו גם הם. הוא סבור שהפער בין השיטה הקודמת של "ועדה מסדרת" לבין הבחירות במרכז מצטמצם באורח משמעותי בגלל התופעה האוליגרכית הזאת, כפי שהוא מכנה אותה, של גלריית המשוריינים.

אבן מבקש לכהן בכנסת הבאה משום שהוא רואה את המצב הנוכחי כעגום ביותר, גם משום שאי אפשר להוציא מכלל אפשרות שהממשלה הבאה תהיה ממשלה בהנהגת הליכוד. הוא מציג את מועמדותו לרשימת המערך לכנסת משום שהוא מניח שרשימה שהשתתפותו יכולה לתרום לתמורה בתחום האלקטוראלי. זה מה שהוא מוכן לומר בשלב זה.

קשה מאוד להעלות על הדעת שמרכז "העבודה", המתכנס מחר, ימכור את אבן, בצעד נחפז, להיסטוריה ויגזור עליו להסתפק בכתיבת ספרים. זה יהיה צעד מובהק של מפלגה המרוששת את עצמה לדעת.

ג. עוד על השריון

סגן השר אברהם כץ־עוז (כצלה) אומר ששיטת הבחירות החדשה ב"עבודה" מבחינה בין "משוריינים" לבין "חשופים בצריח". לדעתו, ששת האישים ה"משוריינים" שוריינו כדי שיהיו חופשים להמליץ על מועמדים. אך הם אינם עושים זאת. אם אינם עושים זאת, מדוע הם שוריינו, הוא שואל. הוא חולק גם על ההחלטה לשריין אישים נוספים מעבר לששת המובנים: פרס, רבין, ברעם, קיסר, הלל ונבון. אבל התרעומת העיקרית של סגן השר כץ־עוז מכוונת למחדל אחר בשיטת הבחירות החדשה: "אין שיטה להצגת מועמדים במרכז", הוא אומר. "לא ניתנו הנחיות ברורות לאנשים כיצד להציג את מועמדותם. הרי ברור שלכל מועמד נכסים ברורים מאליהם: תואר אקדמאי זה או אחר, כהונה בתפקיד ציבורי כלשהו וכדומה. אך כל אלה אינם חשובים כאשר אדם מגיע לכנסת. שם חשוב מה עמדותיו של האיש, כי הרי בכנסת צריך להביע דעה ולהרים יד ולהצביע. אלא שהמועמדים לבחירות במרכז אינם מביעים את עמדותיהם בנושאים החיוניים העומדים על סדר היום הלאומי. הבחירות משתקות. מועמד יוני חושש להציג את עמדותיו בבהירות פן יפסיד קולות של ניצים, ומועמד ניצי חושש להציג את עמדותיו בגלוי שמא יפסיד קולות של יונים. כך גם בנושאים כלכליים וחברתיים. מה שקורה הוא זה: לא מעט מועמדים מופיעים כחסרי־דעה", אומר כץ־עוז. כצלה משוכנע שאי־הצגת תזות לוויכוח לקראת הבחירות הפנימיות היא מחדל. יש, אומנם, מצע, אבל יש במצע זה ניואנסים לא מעטים, כמעט בכל תחום, וחובתם של חברי המפלגה לדעת את מי הם שולחים לכנסת — לכל כנסת, ובמיוחד לכנסת הבאה, שתכהן בתקופה גורלית ביותר מבחינת ההכרעות הלאומיות שתיקרא ליטול בהן חלק.

המועמדים חוששים להביע עמדות
ח"כ אברהם כץ־עוז

ד. לחברי המרכזים

גם ב"עבודה" וגם ב"חירות": "דיל" או לא "דיל", "מתנה" או לא "מתנה": חשבו רגע גם על הכנסת הבאה. אל תכניסו לשם את מי שלא צריך להיות שם. בשבועות האלה אתם לא קובעים מי ינצח בבחירות הכלליות. את זה יקבע הבוחר. לעומת זאת אתם קובעים את רמתה ואיכותה של הכנסת הי"2. אם הכנסת הבאה תהיה כנסת רפויה, וזה יכול לקרות אם הדמוקראטיה תצמיח גידולי־פרא, לא תוכלו לבוא בטענות אלא אל עצמכם.

גלוי ומכוסה / יצחק רועה

על מספרים ואנשים

.1

באחד העדכונים המשודרים שמעתי במוצאי חג השבועות את הבשורה הבאה: העולם, שמתרגש מ־180 הרוגים אצלנו בשטחים, אינו מתרגש בדומה מ־180 אלף הרוגים במוזמביק. ממוזמביק הוא מתרגש פחות. והסיבה לכך היא שהתקשורת העולמית אינה מתרגשת משחורים שהורגים שחורים. רק מלבנים שהורגים שחורים כמו בדרום־אפריקה. ולפי ההיגיון מעוקם, הם — "התקשורת בעולם" — תופסים אותנו כלבנים ואת הערבים כשחורים. לו היינו מורחים על פני חיילינו משחת נעליים כהה לא היה העולם מתרגש עוד מ־180 ההרוגים "שלנו" בשטחים...

לולא שמעתי את דברי החידודים־החידודים האלה בשידור חוזר, לא הייתי מטריח את הקורא לעיין בהם כלל. אני משער שהקורא מבין שלקראת שידור חוזר אפשר לתקן את מה שנאמר בספונטאניות מחודדת בשידור הראשון. אפשר להשמיט מלה מיותרת. עלי להבין אפוא, שהעורך של טומי לפיד ב"קול ישראל" לא העיר לו בסוף השידור הראשון על טעמה המר של הלצת משחת הנעליים, והוא חזר עליה פעם שניה.

.2

ממתי, אגב, הבעיה שלנו בשטחים היא שהעולם מתרגש מן ההרוגים באש חיילינו? מה על ההתרגשות של אחרים מאתנו?

.3

מעולם לא "התרגש" "העולם" במידה שווה מהרוגים שונים. כל אחד וההרוגים שלו. כל תלמיד מתחיל בבית־ספר לעיתונאות באנגליה, למשל, יודע שהרוג אנגלי אחד זה חדשות. 2 הרוגים צפון־אמריקאים זה חדשות. 5 צרפתים הם גם כן חדשות. וגם 5 גרמנים במקרים רבים. רוסים צריך יותר. צפון־אפריקאים עוד יותר. הודים — 100. דרום־אמריקאים ומרכז־אפריקאים, בערך 500. צבע העור הוא רק מרכיב אחד בכל זאת. והמודל הזה דינאמי וצופן הפתעות. גורמים פסיכולוגיים, אידיאולוגיים, פוליטיים וסתם אינטרסים מתחלפים עשויים לשנות את הסקאלה הזאת מיסודה. בימי מלחמת העולם השניה, למשל, היו בה שיבושים חמורים. לבני־יהודים עשו בקושי חדשות גם כשנרצחו במספרים גדולים בידי לבנים. העולם, אם אתם זוכרים, שתק או מאוד על כל צבעיו. כך שאי־אפשר לומר שהסיבה היא במשחת נעליים, אם אתם רואים למה אני מתכוון, וגם לא בטלוויזיה או בתקשורת.

.4

כשעוסקים בסיקור כלי התקשורת את ה"עכשיו", כדאי להיזכר גם בשאלות של זיכרון היסטורי. הן דומות מאוד מכמה בחינות. גם הזיכרון ההיסטורי לא תמיד מושפע באמצעי־התקשורת ההיסטוריים, ממש כפי שהזיכרון היום־יומי מושפע רק באופן חלקי מאוד מעיתונים ומטלוויזיה. במוזיאון שבפתח מחנה הריכוז דכאו מפורסמים בהבלטה חוקי הגזע של נירנברג ושמעתי שם גרמנים אומרים לישראלים בשמחה: רגע, ואצלכם זה לא אותו הדבר עם הערבים? במוזיאון יש גם רשימות מפורטות מאוד של הרוגי מחנות המוות. נזכרים גם 6 מיליון יהודים. גרמני אחר הסביר בנחת למלווה הסקרנית שלו את המימצאים, והעיר: 6 מיליון הוא מספר לא מדוייק כל־כך, אני חושב. כנראה, מדובר רק ב־4 מיליון. החברה פלטה פליטת אוויר קלה של הסכמה, אנחת רווחה קלה כזאת...

.5

דרך אגב, כל התזה הזאת על העולם המתרגש, מנין היא באה? בעולם המערבי לא כל־כך מתרגשים כבר מהרוג או שניים ביום. אפילו לא מסתכלים כל־כך הרבה בטלוויזיה, והטלוויזיה, שיודעת זאת, כבר לא משדרת מכאן הרבה תמונות. יש מימד של התרגלות לדברים כאלה בעולם, ולא התעייפות מהם, והטלוויזיה במערב אף פעם לא תטיל על הקהל שלה מנה גדושה של חומר שהוא עייף ממנו. כמו גם אצלנו, אגב.

.6

ממתי הבעיה שלנו בשטחים היא שהעולם מתרגש או לא מתרגש מן ההרוגים באש חיילינו? הבעיה היא ההתרגשות שלנו, ההתרגלות שלנו. וזה מחזיר אותי, כמובן, לרעיון משחת הנעליים, להרגיע את העולם. ומה ירגיע אותנו?

לפני רגע של אמת

מאת יהודה גוטהלף

או שתהיה מדינה פלשתינאית בשכנותנו, אומנם קשורה לירדן, או שניהפך בעצמנו — דמוגראפית — למדינה פלשתינאית; הסכם רע טוב מהיעדר הסכם

לעומת המאמצים של מפלגת העבודה ובראשה שמעון פרס לקדם את תהליך השלום, אנו שומעים דברים "מפוכחים" של אנשי הימין על "התמימות" והיעדר התכלית שבמאמצים אלה. לדעתם, עניין לנו בשונאים, שאחת דתם לסלק אותנו מארץ זו לחלוטין. "המטרה איננה הקמת מדינה פלשתינית בצד ישראל, אלא מדינה אש"פית במקומה של ישראל". לא נוכחות המתנחלים ביהודה ושומרון היא מקור המתיחות, כקביעתו של הרמטכ"ל בוועדת החוץ והבטחון. "הויכוח הוא על זכות קיומנו ועל השאלה, אם הארץ הזאת תשקע בתוהו ובוהו, מפני שהערבים אינם מוכנים להשלים עם נוכחותנו ועם שליטתנו".

לפנינו אפוא ויכוח בין אלה המבקשים להבטיח את קיומה של ישראל על ידי פשרה טריטוריאלית לבין אלה הצופים איבה נצחית, תהום פעורה בינינו ובין שכנינו.

יסוד־מוסד לציונות הוא האמונה בקיומה של מדינת ישראל לצד שכניה, ולא בכדי אימצנו לנו כהימנון את "התקווה". לא מצדדי הפשרה הטריטוריאלית הם "תבוסתנים", אלא אלה שאינם מאמינים בה, סולדים ממנה ועלולים להוליכנו לתבוסה רעיונית־מדינית.

אכן, אין הערבים רוחשים אהדה לישראל. זאת ידענו מראשית ההתיישבות הציונית. השאלה היא, אם נדונה ישראל למלחמה נצחית, בתנאים מחמירים והולכים, או תיתכן השגת מודוס ויוונדי?

תולדות העמים משופעות דוגמאות של מלחמות ממושכות, שנסתיימו בהסדר של דו־קיום. היתה מלחמת מאה שנים בין בריטניה וצרפת (האנגלים אף כבשו שטחים נרחבים בצרפת ולבסוף גורשו משם). התתואר כיום מלחמה בין שתי האומות שמשני עברי לאמאנש? לא בכדי אומרים האנגלוסאכסים, כי "גדרות טובות גורמות שכנות טובה". היתה מלחמה שלושים שנה ביבשת אירופה, בעיקר בגרמניה, בין קתולים ופרוטסטנטים: היא נסתיימה בשלום ווסטפאליה (1648), שהניח זכות קיום בצוותא של בני הדתות השונות. האם יש להעלות על הדעת, שתפרוץ באירופה מלחמה דתית כזו בתוך המדינות או בין המדינות, שיושבים בהן בני הדתות השונות?

ברי, כי הדוגמאות הללו מהעבר הרחוק אינן רלוואנטיות ליחסי ערב וישראל. הן רק הובאו, כדי לציין את ההבדל בין השקפה הרואה את יצרי המלחמה בין העמים כתופעה מתמידה, בלעדית, לבין ההשקפה שאינה מתעלמת מתופעות האיבה והתוקפנות, אך תולה תקווה בהתגברות היצרים הטובים כיסוד לחיי שלום, או לדו־קיום.

לאחר שהתחוללה המהפכה הבולשביקית רווחה דעה, כי לא ייתכן עוד דו־קיום ושלום בין גוש המדינות הקומוניסטיות לבין מדינות המערב. ואף על פי כן השלימו ברבות השנים המשטרים השונים עם הקיום זה בצד זה, אם כי לדעת ליצנים הוסיפה להפריד ביניהם "השאלה האגרארית": רוסיה היתה רוצה, שהמערב הרכושני ישקע באדמה, ואילו ארצות המערב היו רוצות, שרוסיה תשקע באדמה.

יתר על כן, ברית המועצות בהנהגת גורבאצ'וב חותרת עתה ביותר שאת להפגת המתיחות ולחידוש הדטאנט בין המעצמות המנוגדות. כלום נצפה להחזרת "המלחמה הקרה" בין מוסקווה וואשינגטון, שתסתום את הגולל על סיכויי העליה מברית המועצות ותמנע שיתופה של ברית המועצות בפתרון קונסטרוקטיבי במזרח התיכון? כלום נזכה לזמן שיפעל לטובתנו במזרח התיכון — לגמר המלחמה בין עירק ואיראן, בין אמל לחיזבאללה וכד', ליתר התלכדות של העולם הערבי והמוסלמי במלחמה כוללת נגד ישראל? הרי לא טחו עינינו מלראות, כי היתרון האיכותי שלנו לעומת יתרונם הכמותי של עמי ערב פוחת והולך — עם התפתחותם, התעצמותם והציוד הטכנולוגי, שהם משיגים ממדינות מפותחות ביותר.

★

אנו מתרעמים על העולם המתקדם, שאינו מעריך את היותנו המדינה הדמוקרטית במזרח התיכון של מדינות רודניות ואנטי־דמוקרטיות.

אכן, הקימונו בארץ זו חברה דמוקרטית. התיישבותנו החלוצית הופנתה בעיקר לאזורים השוממים, לעמקים משופעי הביצות, ויותר משהופקעה פה ושם בעלות של קומץ ערבים הבאנו לרבבים התפתחותם. לא רק פיצינו את "המנושלים" ביד נדיבה, אלא גם יצרנו מקורות פרנסה למספר רב לאין שיעור של ערבים שבאו מקרוב ומרחוק. אין זה דומה לשיטת המתנחלים, המתיימרים להמשיך בדרך החלוצים, והם חודרים באורח פרובוקטיבי לאזורים המאוכלסים בצפיפות.

וכן הקימונו מדינה דמוקרטית. אך השטחים המוחזקים זה 20 שנה, המאוכלסים על ידי 1.5 מיליון אנשים, שאינם נהנים מזכויות יסוד לאומיות ואנושיות, הופכים את ישראל למדינה בלתי־דמוקרטית.

יתר על כן, לגבי אורחות ישראל מקפידים במידה יתירה. אמונת ישראל היתה מקור השראה לדתות המונותאיסטיות האחרות. יש ורואי לא־יהודים, שביהודים או בלא־יהודים העמים על שהיהדות נטלה מהם את המתירנות האלילית מלפני הנצרות והאיסלם וכפתה עליהם חוקיות מוסרית. אך יש גם שתובעים מאתנו לנהוג כדורש מ"עם סגולה". זו הסיבה לתופעה המפליאה אותנו לעתים — על הפילושמיות והאנטישמיות הדרות בכפיפה אחת.

תהיה דעתן של אומות העולם עלינו אשר תהיה, אנו עצמנו ביקשנו להיגאל משכבן וחסרן ולהיות עם חופשי בארצו, מכונן מדינה דמוקרטית וחברה סוציאלית הראויות לעם סגולה. זו תמצית הציונות. שלא כצלבנים, שכל עיקרם היתה השאיפה "לגאול" את הארץ, או מקומותיה הקדושים, מטרתנו היתה להגיע לפתרון לאומי. הפתרון הלאומי לא היה מנותק ממורשתה הדתית של היהדות. אך בצד המקור המסתורי־רגשי של האמונה מברך היהודי המאמין יום יום את הקב"ה "חונן הדעת", "שחננו דעה, בינה והשכל". כלומר, אמונה שאינה מלווה התנהגות אירראציונלית כלפי זולת. וזה ההבדל בין לאומיות לבין לאומנות. הלאומיות עשויה להיות מקור השראה לעילוי האדם. מעשי גבורה נפלאים בוצעו מפאת פאטריוטיזם. לאומיות משמעה חירות, שיוויון, שלום ושיתוף פעולה. לא כן לאומנות המלבה את היצרים האירראציונליים ומוליכה — בלשון המשורר גרילפארצר von Humanitat, durch Nationalität zur Bestialität "מאנושיות דרך לאומיות לחייתיות".

★

פרופ' יהושפט הרכבי, הנודע בחקר יחסי

(המשך בעמוד 8)

مكان الأصل

مكان الأصل

מכתבים למערכת דבר

האם זו משכורת של רופא?

רצ"ב תלוש משכורתה של רופאה שהחלה לעבוד במחלקה להדמיה רדיואיזוטופית בביה"ח סורוקה בב"ש.

רופאה זו, במסגרת עבודתה וכן בגלל אילוצים משפחתיים, אינה מבצעת תורנויות. לפיכך, תלוש משכורתה מציין כמה מקבל לידו רופא העובד כל יום לפחות 8 שעות במשך חודש ימים. רופא אשר למד 6 שנים בביה"ס לרפואה וסיים את שנת הסטז'. הסכום הוא 819 שקלים. במקרה דנן, הרופאה משלמת למטפלת בחצי משרה 620 ש"ח.

האם יש עוד מקצועות אקדמאיים ולא אקדמאיים שבהם אדם מתחיל את עבודתו עם משכורת כה נמוכה?

אני מביא לפרסום תלוש משכורת זה לאור משבר הרפואה הפוקד את ארצנו. נראה לי, שאילו משכורתם של הרופאים (ללא תורנויות) היתה הוגנת, ניתן היה למנוע את התפשטותה של הרפואה הפרטית וזו השחורה (והאפורה) בשירות הציבורי.

פרופ' יהודה שינפלד
מרכז רפואי סורוקה
באר שבע

הצילו את קופ"ח והרפואה הציבורית

מה שלא הצליחה התנועה הרוויזיוניסטית לבצע במשך שנות קיומה למרות הנסיונות והמאמצים שהשקיעה כדי להחליש, לשבור ולהרוס את ההסתדרות ומוסדותיה ולפגוע בדרכה הרעיונית, טל על עצמו את "המשימה הקדושה" לא אחר מאשר שר האוצר משה נסים. צעד אחר צעד, בתיכנון ברור ועקבי, מבצע השר, תחת המסווה של "יציבות כלכלית" את מטרותיה של התנועה הרוויזיוניסטית לשעבר ושל הליכוד בהווה.

הכרזת השר משה ארנס "אם ננצח נפרק את המשק הבולשביקי וניתן לציבור לנשום", והה עם דרכו וכוונותיו של השר משה נסים הנוהג כשליט יחיד במדינת ישראל. נאמן לדרכו הפוליטית ולדרך מפלגתו החל השר לזרוע הרס וחורבן בכל הנושא את שם ההסתדרות ונאמן לדרכה. תוך תקופה קצרה מאז כניסתו לתפקיד כשר האוצר הצליח לזעזע את יסודות משק הפועלים, לפגוע קשות בהתיישבות העובדת, בתעשיה ההסתדרותית, בקרנות הפנסיה של ההסתדרות ובראש וראשונה בקופת־חולים שהיא הנושאת העיקרית והראשית בנטל הרפואה הציבורית השיוויונית, בתקווה שככל שהפגיעה בה תהיה קשה יותר כך גם תיפגע ההסתדרות.

כל נימוקיו והסבריו על חוסר "תקציב ואמצעים" הם נימוקי־סרק הבאים לזרוע חול בעיני הציבור הרחב כדי להשיג את מטרתו והיא הרס קופת־חולים של ההסתדרות, הטלת תשלומים על כתפי המבוטחים בעת מחלתם ופיתוח הרפואה הפרטית. כדי להצליח במשימה מנהל השר מאבק עיקש ובלתי־מתפשר עם הרופאים ועובדי הרפואה תוך הפקרת בריאותם של ציבור החולים הקשישים.

למרבה הצער והכאב באו לעזרתו, מתוך נימוקים צרי־אופק, ציבור הרופאים ובמעשיהם מחישים את הידרדרותה וסופה של קופת־חולים, דבר שיפגע קשות בהם עצמם. לנגד עינינו, ללא תגובה הולמת, הולך ומתבסס שליט יחיד במדינת ישראל. הציבור הרחב והמפלגות שהדמוקרטיה משמשת להם יסוד איתן ובלתי־מעורער משקיפים על המתרחש, אינם מגיבים כלל ולא נוקטים אמצעים כדי לחסום את דרכו ולסכל את מטרותיו של השר.

עת המבחן הגיעה. המאבק הוא על דמותה ודרכה של החברה בישראל. על ההסתדרות, מפלגות הפועלים, כל המפלגות שדמוקרטיה היא נר לרגליהן וכל הציבור הרחב להתייצב, רעיונית ומעשית, מול דרכו של השר ומפלגתו ואת כל עוד לא איחרנו את המועד.

קופת־חולים והרפואה הציבורית השיוויונית הם נכס למדינת ישראל, לאזרחיה, להסתדרות ולציבור העובדים. אנו מצווים לכן, לקום ולהגן בכל האמצעים שבידינו על המוסד המפואר והחשוב ולא לאפשר, בשום מקרה, למשה נסים להשיג את מבוקשו.

משה שי
פתח תקוה

מובארק עוואד אתגר לישראל

ד"ר מובארק עוואד הוא פציפיסט פלסטינאי, המציע לבני עמו לנטוש את דרך האלימות, במאבקם להשגת זכויותיהם, ולנקוט דרכי מאבק לא־אלימות.

למי שמחפש סימטריה במאבק בין ישראל והפלסטינאים, משמעות הצעה זאת מבחינה ישראלית היא, שאנחנו נתפרק מנשקנו ונפנה לדרכי מאבק לא־אלימות.

כמי שדוגל – כמו ד"ר מובארק עוואד – באי־אלימות, אני מציע לממשלת ישראל, במקום לגרש אותו, להיענות לאתגר שהוא מציב לפנינו ולהתחיל במדיניות של אי־אלימות מנקת. משמעות הדבר, לחדול מעשיית דברים הניתנים לעשיה רק בעזרת כוח צבאי, במטרה למנוע התפרצותם מעשי אלימות בין עמינו. למשל: לחדול מגזל אדמות, מעקירת עצים ומהגבלות שונות המפלות בין פלסטינאים ליהודים וכמובן, לחדול מהכיבוש, כשהמטרה היא להפחית למינימום את הפגיעה שלנו בקיומם וזכויותיהם של הפלסטינאים.

אני מציע לאנשי גוש אמונים, שבמקום לחפש דרכים לגרום לגירושו של ד"ר מובארק עוואד, ייענו לאתגר שהוא מציב לפניהם וינקטו צעדים, כמו: התפרקות מנשקם, הימנעות מהופעה עם נשק בהפגנותיהם, והודעה שהם יימנעו מפתיחה במלחמת אזרחים במידה והממשלה תחליט להחזיר את השטחים שנכבשו ב־67.

עמוס גבירץ
קיבוץ שפיים

לתת מקום בולט לנציגי ההתיישבות העובדת

אחת התוצאות היותר מעניינות של מערכת הבחירות הפנימיות במפלגת העבודה היא ההתלכדות של ההתיישבות העובדת – התנועה הקיבוצית ותנועת המושבים – לחבורה פוליטית מגובשת. יש בכך גם מסר ברור וחיובי לתנועה כולה: להתיישבות העובדת יש מעמד מרכזי בקרבנו, שהרי היא פנינת הכתר של תנועתנו. ואין להעלות על הדעת תנועת עבודה ללא ייצוג נכבד ומרכזי של ההתיישבות.

אנו, חברי מרכז המפלגה מכל הזרמים המחוזות והחוגים, מצווים לתת ביטוי ממשי ליוקרתה של התנועה ההתיישבותית. לכן, בבואנו לבחור את מועמדי המפלגה לכנסת ב־26 במאי, אנו חייבים להעניק מקום מרכזי ובולט לנציגי התק"ם, ולהדגיש בכך את ההוקרה וההערכה העמוקה שאנו רוחשים כלפי ההתיישבות העובדת.

ד"ר מיכאל בר־זוהר
תל־אביב

תמימות מוזיקה

במכתב למערכת "דבר" קובל אפרים שלום מעפולה עילית על כפל תפקידים של ראשי רשויות מקומיות וח"כים בנימוק שהדבר הוא לרעת מקומות היישוב ולא היא!

ח"כים מהליכוד שהם גם ראשי רשויות מקומיות הוכיחו, כי לא הזניחו יישוביהם, אדרבה פיתוחם מאד הודות לחברותם בכנסת ולאו דווקא בוועדת הפנים... וד"ל. מתקבל על הדעת, שביישוביהם מעריכים פעלם כיאות, "רואים הקולות" גם יתנו קולם להם ומזה ילמדו גם יישובים אחרים...

אפילו מפלגת העבודה למדה קצת מאותו הלקח וביטלה ההגבלה לשמש בשני תפקידים...

י. שיין
גבעתיים

בית־חולים סיעודי בחיפה

בתגובה לכתבתה של אריאלה ראובני "מרכז מגורים חדש בחיפה", ("דבר" 17.5.88), עלי להדגיש, כי אין מדובר כלל במרכז מגורים. החוזה שנחתם בין עיריית חיפה לחברת "פסגות – חיפה", מדגיש כי במקום יוקם בית אבות.

יועצו לענייני כלכלה של ראש העיר חיפה מסביר, כי בית האבות יכלול מחלקות סיעודיות לחולים, תשושים ותשושי נפש, וכי 75 אחוזים מהמיטות הסיעודיות יאוכלסו על־ידי מועמדים ללא דמי כניסה, אלא בתעריף חודשי.

כוונת העירייה, אם כן, היא שמדובר מפורשות בבית אבות סיעודי ולא ב"מרכז מגורים גדול".

רוני אדם
עוזר־דובר עיריית חיפה

דבר

לפני 60 שנה

תקוות וייצמן מישיבת ועדת הסוכנות

חיים וייצמן ופליכס ווארבורג הפליגו לאירופה. וייצמן אמר לכ"כ יט"א כי הוא מקוה עדיין ליישוב הסכסוך שפרץ בציונות האמריקאית בדרכי שלום ומבלי להביא אנשים לקרבן.

ביהד"ע העליון נגד מנוחת שבת בת"א

ביהד"ע העליון אישר את פסק הדין של בית הדין המחוזי ביפו, אשר החליט, כי תקנות העירייה למנוחת־שבת ביום שבת ומועד בחנויות, בתי מלאכה וכו' – סותרות את סעיף המנדט המבטיח חופש מצפון בארץ.

לפני 40 שנה

הערבים דורשים ארכה נוספת

סוריה הודיעה שהיא פונה בשם כל הארצות חברות הליגה הערבית ומבקשת עוד 36 שעות כדי לעיין בדרישת או"מ לשביתת־נשק בארץ ישראל.

תל אביב ויפו הותקפו מן האויר

אוירוני האויב התקיפו הבוקר את תל אביב. הוטלו פצצות אך לא היו אבידות. כן הפציצו מטוסים מצריים את יפו ונפגעו כמה מקומות, ביניהם מסגד.

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים •

תנועה ברח' האשל

הרבה אח"מים עברו אמש מרחוב האשל מספר 100 בהרצליה פיתוח, לרח' האשל 75 – או להיפך. בכתובת הראשונה, מעונו של שגריר גרמניה בישראל, ערך השגריר וילהם האס קבלת פנים לכבוד "יום התוקה" של ארצו. זהו, אגב, יום התוקה ה־39 של הרפובליקה הפדראלית. בצדו השני של הרחוב, במעונו של ראש הנציגות של תורכיה בישראל ערך השגריר (דרגה אישית) אקרם גובנדירן קבלת פנים לכבוד ידידו האישי, זאק קמחי מאיסטנבול, אחד מאישי המפתח בכלכלה של תורכיה. זאק קמחי נמצא בארץ לכבוד "בית התפוצות" המוצג עכשיו עשור לקיומו.

לא אחר מאשר

לובה אליאב זוכה לתמיכה לא רק בקרב ה"יונים" במפלגת העבודה. רבים מן "הניצים" הבולטים הביעו בימים האחרונים את תמיכתם בבחירתו לכנסת. ביניהם איש ארץ ישראל השלמה דוד קורן, תמר אשל, ישראל ביטמן ורינה דותן. וגם "ניצים" צעירים, כשהבולט ביניהם הוא שמעון שבס, עוזר שר הבטחון. "נץ" נוסף שתומך, ככל הנראה, בלובה אליאב הוא לא אחר מאשר ראש "הזרם המרכזי", יו"ר הכנסת שלמה הלל. היה זה הלל, שביקר את אליאב בקריית שמונה לפני שנים אחדות והציע לו לחזור למפלגת העבודה.

10 שנים לפני

ידידיו של אבא אבן בקמברידג' שלחו אליו שי נאה לרגל יובל חמישים שנה לנאומו הפוליטי הראשון. הם העלו מן הארכיון של השבועון "קמברידג' רוויו" תצלום של דיון שיום המרצה הצעיר בגנות "הפקרת צ'כוסלובקיה ומדינות לא־גרמניות אחרות במרכז ומזרח אירופה". בנאומו התנבא אבא אבן לסיום טראגי של מדיניות הפיוס השגרייה. קמברידג', כידוע, היתה באותם ימים מיבצר השמרנות, וגינוי הפיוס זכה להבלטה בעתונות הבין־לאומית, מאחר וה"אוכספורד יוניון" המקביל קיבל החלטה תבוסתנית פאציפיסטית.

על קו הגמר

האווירה החמה מתחממת עוד יותר לקראת מחר, יום הקלפי במרכז מפלגת העבודה. שדרים אחרונים, טלפונים אחרונים, מאמץ שכנוע אחרון. בין ה"רצים" גם סעדיה מרציאנו (בתמונה), איש השכונות שגייס חתימות־תמיכה מחמישים פעילי שכונות בירושלים, ושיגר אותן לחברי המרכז. סיסמתו היא "אל תשליכונו לעת תקווה". הוא רץ, כמובן, ל"משבצת" השכונות.

מלכת היופי של תאילנד פורנטיפ נארכירונקאנוק בת ה־20 זכתה בכתר מיס תבל בטייוואן. טכס בחירתה הוקרן לכ־700 מיליון צופים ברחבי תבל. הסגנית הראשונה היא מלכת היופי של קוריאה, יונג צ'אנג, בת ה־17. הסגנית השניה – מלכת היופי של מכסיקו אמאנדה אוליוארס בת ה־21. אחריהן צעודות מלכת היופי של יפאן מיזהו סאקאגוצי בת ה־22 ומלכת היופי של הונג קונג פולין יונג בת ה־21. מיס תבל החדשה מתגוררת בלוס אנג'לס בארה"ב, אך טוענת כי היא תאילנדית אמיתית ומודאגת ביותר מכח בעיית היתומים וילדי הפליטים בעולם. היא תקבל מזומנים ופרסים בשווי של מעל 250.000 דולר. טייוואן ביטלה איסור שהיה בתוקף במשך 23 שנים על עריכת תחרויות יופי בשטחה. לקראת התחרות עשו שליטי טייוואן מאמצים רבים, כדי להציג בפני המבקרים את הישגי המדינה.

קליל

להקת המחול "מאזובשה" מפולין, פתחה את מסע הופעותיה בארץ בשני מופעים באודיטוריום בחיפה. המחוללות, היפיפיות, בבגדי מחול סטגוניים הפגינו הופעה צעירה קלילה ועליזה. מי שהרגיש כמעט בבית בין המחוללות הוא ראש העיר אריה גוראל, יליד פולין אשר בירך את האורחות בשפתן.

אריאלה ראובני

לא מוחים

ח"כ דדי צוקר מר"צ כינה אתמול את קהילת המשפטנים בארץ בוגדים, על כך שאינם מוחים על מעצרם של אלפי תושבים פלשתינים בגדה המערבית ובעזה בצווים מינהליים וללא כל דיון משפטי. הוא דיבר בכינוס מטעם קבוצת הפרופסורים באוניברסיטת תל־אביב המכנה עצמה "עד כאן", ששמה לה למטרה למחות על המדיניות שמנהלת ישראל בשטחים ולקדם הידברות בין ההנהגה הישראלית לאש"ף. ח"כ צוקר טען שהן הפלשתינים והן הישראלים אינם כשרים עתה ליזום פתרונות מדיניים, ולכן היוזמה לפתרון צריכה לבוא מבחוץ. עו"ד פאיז אבו רחמה, מראשי הזרם האש"פי ברצועת עזה, קרא בהרצאתו להכרה הדדית בין ישראל לאש"ף כבסיס להסדר שיושג בוועידה בין־לאומית. הוא אמר שאם ישראל תסכים להקמת מדינה פלשתינאית בגדה המערבית ובעזה "אין לו ספק" שאש"ף יסכים שמדינה זו תהיה מפורזת מנשק.

דן אבידן

מקווה

ד"ר נטאמו מוטאלנה אחד מן המנהיגים השחורים הבולטים בדרא"פ ביקר בבית החולים הדסה עין כרם בירושלים, על־פי בקשתו המפורשת ממארגני בקורו בארץ במשרד החוץ. ד"ר מוטאלנה, בעצמו מנהל מרפאה לסדי בסווטו, התעניין במיוחד ברפואה חברתית ובהוראת בריאות הציבור. בשיחתו עם מנהל המחלקה לרפואה חברתית פרופ' יוסף אברמסון, גילה מוטאלנה עניין רב בקורס הבין־לאומי לרפואה חברתית, שבו משתתפים סטודנטים מארצות מתפתחות. הוא הביע תקווה שניתן יהיה לשלב בקורסים רופאים שחורים צעירים מדרא"פ.

יורם לוי

האות והמעש

לשכת המסחר החיפנית העניקה השבוע לראשונה "אות המעש" לשלושה אנשי עסקים בולטים בחיפה ובצפון, אשר תרמו לפיתוח האזור: יקותיאל פרדמן ממקימי "דן פנורמה", דר' ראובן הכט ממקימי ובעלי הממגורות "דגון" וסטף וורטהיימר התעשיין הצפוני הנודע. הלשכה החיפנית נוסדה לפני 67 שנים והיא הראשונה בארץ.

יוסף מיכלסקי

אף על פי כן

אפרים זינגר (זיגי), מועמד המשמרת הצעירה הוא, בנוסף לפעילותו הפוליטית, שחקן פעיל בקבוצת כדור־עף. בסוף העונה עולה הקבוצה לליגה הבכירה. חברי המשמרת הצעירה מקווים שגם בבחירות הפנימיות שייערכו מחר יעלה ליגה.

למרות שיש לו עיר משלו כדבריו, ואינו נוהג לבלות בתל־אביב, הגיע ראש העיר רמת־גן, חבר מועצת המנהלים של הקראום, אורי עמית לטכס "הקופאית המצטיינת", שנערך בחסות "עם יפה עם אחד". בני גאון, שנפרד בטכס מהקראום, הוא חבר קרוב של עמית, שלא היה מוכן לוותר על "טכס כל כך חשוב".

"רחוב אגריפס" – ב־35 אלף דולר

מאת אריה לינדנבאום

היום, 25.5.88, תתקיים באולם הקונגרסים בגני התערוכה בתל־אביב, מכירה פומבית של יצירות אמנות מטעם גלריית גורדון התל־אביבית. בין היצירות הנדירות והיקרות במכירה זו תוצגנה יצירותיהם של אריה ארוך, מרדכי ארדון וראובן רובין במחירי התחלה של 35 אלף דולר עד 60 אלף דולר.

היצירה היקרה ביותר במכירה היא של מרדכי ארדון, שמן על בד (85X60 ס"מ), חתום ומכונה "ריקודה מעל העיר". התמונה צוירה בשנת 1945 ומוערכת במחיר מרבי ב־60 אלף דולר. היא תוצע במכירה כמקבל במחיר נמוך יותר, כנראה, 40 אלף דולר.

יצירה נדירה אחרת במכירה של גורדון היא "רחוב אגריפס" של אריה ארוך. יצירה זו צויירה בשנת 1964 והיא שלט "רחוב אגריפס" ולוח עץ. (צבע שמן, עיפרון עם חריטות, 110X50 ס"מ). היצירה חתומה פעמיים ומתוארכת.

"רחוב אגריפס" הוצגה פעמים רבות בתערוכות יוקרתיות, ביניהן בתערוכת האמן של יצירות משנים 1953–1968 במוסיאון ישראל; בתערוכה "מהנוף אל ההפשטה ומן ההפשטה אל הטבע" במוסיאון ישראל ב־1972 וב־1976; בגלריה לאמנות באוניברסיטת ניו־יורק 1972; במוסיאון תל־אביב 1976, 1986 וכן בכמה גלריות פרטיות.

"רחוב אגריפס" תוצע למכירה בכ־35 אלף דולר, אולם מחיר הערכה מרבית של היצירה הוא כ־45 אלף דולר, על־פי הערכת גלריית גורדון.

יצירה אחרת של ארוך, אבסטרקט משנת 1968 (שמן וטכניקה מעורבת על בד, 80X59 ס"מ) – תוצע בכ־25 אלף דולר. מחירה המרבי הוערך ב־35 אלף דולר.

ב־35 אלף דולר תוצע גם יצירתו של רובין "בניה לצפת" בשנת 1960 – 60X73 ס"מ, התמונה זו מלווה באישור של אלמנת הצייר, אסתר רובין, המייחסת את היצירה לשנת 1960, בעוד קיים כבר שזו תמונה משנת 1940.

במכירה של גלריית גורדון יש גם הצעות זולות בהרבה, כמו אקוארל של שטרייכמן (600 דולר); שמן של צבי שור – 1000 דולר; גואש של פרנקל – 1200 דולר; כמו – שמן על בד, 600 דולר ועוד ועוד.

משל ציירים לא ישראליים יוצעו במכירה ליטוגרפיות בצבעים של שאגאל במחירי התחלה של 4,000–5,000 אלף דולר. תחריט ממהדורה בת 50 של פבלו פיקאסו – 1800 דולר; הואן מירו, ליטוגרפיה בצבעים – 1400 דולר; יעקב ליברמן – תחריט משנת 1900 – 600 דולר.

במכירה יש גם יצירות של סמואל בק, נחום כהנא, משה קסטל, ג. מיטונו, אריה לובין, נחום גוטמן, מאנה כץ, א. אשהיים, חיים גליקסברג, הרמן סטרוק ואחרים. דיוקן ביאליק בשם "ביאליק בגן ביתו" של חיים גליקסברג ושמן 55X46 ס"מ, בתוך אוסף הוצאת ספרים "דביר", יוצע במחיר של 4000 דולר. הציור הוא משנת 1933 והוא מן האחרונים לפני מות המשורר. התמונה מופיעה בספר "ביאליק יום יום" של חיים גליקסברג שהופיע בשנת 1945.

לפני רגע של אמת

(המשך מעמוד 7)

ישראל ערב, כותב ("עיקרי הסכסוך בין ישראל לערב"): הבחירה שעומדת לפני ישראל אינה בין טוב ורע אלא בין רע לגרוע. אין להבטיח אפשרות קיום מדינה יהודית לאורך ימים, כשקרוב למחצית אוכלוסייתה הם ערבים. עם תפרוץ מלחמה עם מדינות ערב, יתמוטט השלום עם מצרים.

האמריקאים היו חזקים לאין ערוך מהווייטנאמים, ואף על פי כן הם שהובסו. מדינה יכולה אמנם בקשיים להגן על גבולות רעים. אולם היא אינה יכולה להגן על עצמה, אם קרוב למחצית אוכלוסייתה נאמנה לאויב. דחיית ההסדר – ממשיך יהושפט הרכבי – לא תביא לעמדה ערבית נוחה, אלא להפך, הערבים יחזרו לעמדה הישנה של תביעת חיסולנו. במאמצים להשיג מטרה שאין להשיגה עלולים להפסיד את מה שניתן להשיגו. ריבוי ההשקעות בגדה והפניית כוח אדם אליה עלולים להחליש את אחיזתנו בגליל ובנגב. בכספים שבזבזו בשטחים אפשר היה לפתור את בעיותיה של ישראל. התנאים שנוכל להשיג בהסדר, שאליו ניגרר, יהיו גרועים מאשר בהסדר ביוזמתנו. סיפוח – פירושו, התאבדות. איננו יכולים לשלוט בעם זר לאורך ימים ולספח את השטחים; ובעייתנו איננה שנהיה מדינת אפארטהייד, אלא שלא נהיה. שיחור עמים לא סייע לקולוניאליזם. שום שיפור באיכות החיים לא ישכנע את תושבי השטחים להסכים להישאר תחת שלטוננו. או שתהיה מדינה פלשתינית בשכנותנו, אמנם קשורה לירדן, או שאנו נהפוך דמוגרפית למדינה פלשתינית. ישראל עומדת בפני רגע של אמת: הסכם רע טוב מהיעדר הסכם. עלינו לעצב חזון של "ציונות של איכות" במקום "ציונות של משטחים" ופופוליזם.

עלינו לטפח בציבור גישה של בקורת עצמית בוגרת ומבריאה, שתחסן אותנו מפני מרוחי אשליה והרפתקנות.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת בניית כנרדים לבית על חלקה 275 בגוש 8374 רח' התנועה הציונית מס' 42 בהריגה, 60 ס"מ בקו בנין אחורי, 30 ס"מ בקו בנ. צד, 6% הקלה וקווי עמודים חלקית.

את התכנית בס' 190/88 ניתן לראות במשרדי הועדה.

התנגדויות אפשר להגיש בתוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

י. אלהאי, יו"ר הועדה המקומית

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי תל־אביב־יפו
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו, הופקדה ביחד עם התשריט המצורף אליה תכנית מס' 2389 – שנוי מס' 1 לשנת 1987 לתכנית שיכון ציבורי 3/01/ג ותכניות מס' 1749, 1594, 985, 885 ב' ר־757.

השטחים הכלולים בשינוי התכנית וקטע:
חלק מהגושים 7321, 6338, 6337 ר־6335.
רחובות: בית אל, הצנחנים, אחד יקר, אירידים, אלמגור, כורים ונהריים.
עיקרי מטרת התכנית:

מטרת התכנית היא לאפשר שינוי והגדלת דירות בשטח שבין 18 מ"ר ועד 38 מ"ר בשכונה נווה שרת כדי לשפר את תנאי הדיור. הדירות שתורחבנה הן בנות שניים עד שלושה חדרים בבניינים טוריים בני ארבע קומות ע"ג הקרקע.

מעל קומת עמודים מלאה או חלקית וכן בבניינים בני שבע קומות מעל קומת עמודים הכל כמסומן בתשריט וכמפורט בחוברת הבינוי המצורפת – "הנחיה לשיפוצי בניינים מורחבים" המהווה חלק בלתי נפרד מהתכנית, ולשנות בהתאם לכך את תכנית שיכון ציבורי מס' 3/01/6 אשר אושרה בהתאם לחוק רישום שיכונים ציבוריים בתאריך 10.1.73 ואת התכניות אשר ההודעות בדבר מתן תוקף להן פורסמו בילקוטי פרסומים כדלקמן:

מס' 1462 מיום 11.7.68 לתכנית מס' 757.
מס' 2087 מיום 22.1.76 לתכנית מס' 1749.
מס' 2097 מיום 13.3.75 לתכנית מס' 1594.
מס' 1750 מיום 26.8.71 לתכנית מס' 985.
מס' 2411 מיום 9.2.78 לתכנית מס' 985 ב' על שינוייה.

כל המעונין רשאי לעיין בשינוי התכנית ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה.

התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מתבססת.

מרדכי בהנא
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב

מודעון

מוקד מידע טלפוני
של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל:
טלפון 03־433300
בימים א' עד ה'
מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב ביום ו' ובערבי חג.
מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר כוכבא מס. 49 – טלפון 03־284649
בימים א' עד ה' מ־21.00 עד 23.00
בימים ו' וערבי חג מ־16.00 עד 24.00
שבתות וחגים – מ־15.00 עד 21.00
אזור חיפה
רחוב הגפן 26 קומה ג' – 04־523566
כל יום כולל ערבי חג, שבת, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00

ער"ן עזרה ראשונה נפשית
בתל־אביב – 03־5461111
קו לילדים ונוער – 03־261113
ירושלים – 02־227171
חיפה – 04־672222
נתניה – 053־335316
כרמיאל (גליל) – 04־988410
כפר־סבא – 052־913999
באר־שבע – 057־418111
קו פתוח – ארגון קשבת לילדים ובני נוער
בתל־אביב 03־221680 (24 שעות)
נעמת – ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה
בימים א' עד ה' מ־9.00 עד 16.00 – 03־235922
קו פתוח לקשישים 02־690685
האגודה לזכויות האזרח בישראל – סניף תל־אביב – בן יהודה 146
טל: 239207 בימים א' – ה' 3 – 9

קבלת מודעות 24 שעות בדחוף
מודעות משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל"הלוח הכללי"
דבר
מתקבלות 24 שעות ביממה
ב"דחוף דיזנגוף"
רח' דיזנגוף 118 (מול כסית)
טל' 246363 239952

עזרה ראשונה נפשית בטלפון
בוא להתנדב לער"ן
אנשים פתוחים ורגישים המוכנים לסייע לקהילה ובכך לתרום לעצמם ולאישיותם
מוזמנים להתנדב לער"ן
ארגון של מתנדבים, אשר יושבים ליד הטלפון 24 שעות ביממה, במשמרות, במטרה לסייע בשעות מצוקה.
למתאימים תינתן הכשרה מקצועית
כתובתנו: ער"ן, ת"א, ת.ד. 33142 ת"א 61331

אלמקס משחת השיניים יעילה פי 3 במניעת עששת
תורנות בתי מרקחת
תל־אביב: סניטס – אבן גבירול 83 – 246003; בבלי – עוזיאל 1 פינת סולדנו 10, בבלי, 440552
ירושלים: ירושלים – יפו 212 – 380073
חיפה: הנשיא – שד' הנשיא 33 – 333512
פתח־תקוה: אסותא – ברוך הירש 21 – 931710
בני־ברק – רמת־גן: פריגן – ר' עקיבא 162 בני־ברק, 796324; המתגן – ביאליק 51 רמת־גן – 721514
בתים: גבעתיים – הנביאים 3 גבעתיים 5515671
אלמקס

פועלי כל העולם – תנו לי סיבה ואזיז את התחת

דבר אחר

פתרון התשבץ
מאוזן: 1. נסים. 6. הרצוג. 9. חלל
לא מאוזן: 1. בני שליטא. 2. מודעי. 3. אפללו

המוסף הסאטירי של דבר • ט' בסיוון, תשמ"ח • גליון מס' 237 • מוקדש לשנת הלימודים תשמ"ח, שנפתחה השבוע בגדה וברצועה

קונצנזוס

החילונים מפלגי האומה

החוצפה התהומית וגם חבורות שמפגינים החוגים החילוניים נגד שומרי אמוני ישראל, עברה חשבון גם את הגבולות, שמעולם לא חשב משהו שנעבור אותם.

איך הם יכולים לדרוש מאנשים, שלמען שלמות העם עלו והתיישבו בלי רשות הממשלה ונלחמו אפילו נגד הצבא –

איך אפשר לדרוש משומרי תורת ישראל הקדושה, שלמען שמירה על קדשי העם ותורתו חקימו מחתרת שלא היתה ורצחו בסתר ובהחבא נערים וראשי־ערים –

איך הם מעיזים לדרוש מאנשים, שלמען אחדות עם ובשמו לא ימלאו אחרי פקודה מפורשת שיוצאה מפי הרמטכ"ל, אם הרבי ציווה אחרת!

איך אפשר לדרוש מהם, שפתאום, ללא אזהרה מוקדמת, ימלאו אחרי צו בית המשפט העליון!

למתו מי מתו!

– ויפה שעה אחת קודם.

העורך

האו, האו! טעינו!

בשבוע שעבר פורסמה בעתוננו הידיעה "פת גורק לכלבים".

כתב "דבר אחר" ברק את אמיתות הידיעה אצל כל הכלבים בארץ – ומתברר, שאין אפילו כלב אחד שאינו גורק אליו. משום־כך, צריך כל קורא לקחת את העתון שלו ולתקן בעט:

במקום המשפט

"פת גורק לכלבים"

צריך לכתוב את המשפט

"הכלבים זורקים את פתי".

"החחיה" דורשת לדון בשערוריה

למה ואיך זה שסחבו גד־געים למרחק של עשרות ק"ם, כדי לאפשר להם להרבע? [illegible] האם אי אפשר לסדר להם את זה ליד הבית?

ברגע האחרון

ערביה משכם לדין על שחטפה כדור־גומי מחייל צה"ל

שיחת השבוע עם: הדיבוק

דבר אחר: דיבוק, צא!
דיבוק: לא א...צ...א
דבר אחר: דיבוק, צא!
דיבוק: לא אצא!
דבר אחר: דיבוק, אני משביע אותך שתצא!
דיבוק: המפיק שלי [illegible]
[illegible]

כתבת "דבר אחר" חטפה אבנים בשטחים

אחרי ששמיר אמר השבוע: "המצב בשטחים נמצא בדרך לרגיעה וחזרה לחיים נורמאליים", נסעה השבוע כתבת דבר אחר לשטחים וחטפה שתי אבנים: אחת בדרך לרגיעה ואחת בחזרה לחיים נורמאליים

מזג האויר

החזאי: עדיין קשה לחזות, אם היה או לא היה שרב בשבת

הוקמה עמותה למלחמה ב"זכות הציבור לדעת"

– מאת כתבנו עמית חבר –

עמותה שקמה לה למטרה להתנגד לכלל הידוע שכותנו של הציבור לדעת, הוקמה אתמול, בסימפוזיון צנוע שערכו מקימי העמותה. [illegible]

[illegible]

ולכן, כדי לשמור על איכות החיים בארץ, הוקמה העמותה שתילחם בכל תוקף נגד זכותו של הציבור לדעת – ומי שרוצה להצטרף, שיפנה לקבלת פרטים.

"רגיעדה" – השם המוצע להחליף את האינתיפאדה

אחרי שראש הממשלה ושר הבטחון אמרו שהאינתיפאדה הולכת ודועכת, מחפשים ברוזמנות שם חדש שיתאר בקצרה הבצורה קולעת ומצמה את המצב החדש בשטחים.

אין המערכת מתחייבת לקבל את השם הזול או הקולע ביותר.

ראש הממשלה מקבל בשם מדינת ישראל את "פרס הייצואן המצטיין". בטכס שנערך בבית הנשיא

בתמונה: חלק מ־12,000 היורדים שמייצאת ישראל בכל שנה לכל ארצות העולם, כולל אוסטראליה

בשניה האחרונה

המועצה הדתית בירוחם: "אף בית־משפט חילוני גבוה לא יכפה עלינו להיות במחיצתה של אשה – אבל זיון זה כבר משהו אחר!"

תוצאות מפתיעות בסקר מכון "רחס":
87% מ־27%
23.4% זה

דג דג דג

אמש דג דג דג. הוא נראה על חוף פרישמן עם חכה בגודל בינוני. משנישאל מה פתאום דג דג, ענה הדג: "אז דג דג דג. ביג דילז"

עיסקת־טיעון עם זורקת האבן מכפר־ביתא

– מאת כתבנו לענייני שיפוט השטחים, יוחנן מודה־ועוזב –

לאחר שהיה כתוב בעתונים, שהערביה מכפר־ביתא תואשם בהריגת תרצה פורת ז"ל, הגיע עורך־דינה של הנאשמת לעיסקת־טיעון עם התביעה, שבה תודה הנאשמת ברצח הערבי ויאזכח ראנם ז"ל, שנהרג מיריות תת־מקלע "עוזי", שירה פנחס ולרשטיין יבל"א לעבר קבוצת נערים בכפר בייתין, ותחטוף את מה שמגיע לה.

הודעה לציבור

בגלל ספירת המלאי של העצורים המינהליים, יהיו שטחי יו"ש ועזה סגורים עד סוף חודש מאי – ועם הציבור הסליחה.

עורכים: יצחק בן־נר, שלמה ניצן. עורך גראפי: סמרלו
אורחים: דני קרמן (בחופשה), אהרן שמי, תומר קרמן ואביב אלחסיד, יוני להב, מנשה רייכמן ואבנר כץ.
המערכת טרם נעצרה.

הנשיא הרצוג קצב את עונשם של אסירי המחתרת היהודית ואחר־כך קיצר את עונשם, ואחר־כך העמידו על תקופה קצרה יותר ואחר־כך חנן אותם. אם הנשיא ימשיך בהתנהגות טובה וגם יביע חרטה על מעשיהם של חברי המחתרת, לא ירחק היום והרוצחים יצאו לחופשי וישלימו את המעשים שהנשיא כבר התחרט עליהם

שרון לסוריה

שר הבטחון לשעבר אריאל שרון הוזמן השבוע לסוריה, כדי לייעץ לה איך לשקוע עמוק בבוץ הלבנוני.

חברת "תדמית מערכות" זכתה בבחירות הפנימיות של מפלגת העבודה / "חרות" והיא שתנהל את מדינת ישראל, אם וכאשר בארבע השנים הקרובות

– מאת כתבתנו לענייני מטלגות, חנטה ריש –

כפי הנראה, תבטל "תדמית מערכות" גם את הקמפיין ששירת אותנו נאמנה שנים רבות והתבסס על הסיסמה: "עם קטן ומוקף אויבים" והיא מתכוונת לצאת במסע־פירסום אגרסיבי, אשר מיועד להחזיר את ישראל לשווקים חרשים ולהעמיק את שקיעתה בשווקים הקיימים.

הארבה לא הגיע לארץ בגלל מדיניות ישראל בשטחים

בתמונה: רה"מ ממתין לשווא בנמל התעופה ע"ש הנתב"ג לארבה, שדחה את בואו

הצעת־פשרה במועצה הדתית:

חבר מועצה יתחזה ללאה שקדיאל

– מאת כתבנו תני ל. גבר –

אמש הוחלט במועצה הדתית העליונה על הצעת־פשרה, שבעקבותיה לא תיפגע, מחד, החלטת בג"צ – ומאידך גיסא, לא תכניס לאה שקדיאל אפילו את קצה חוטמה למועצה הדתית בירוחם.

לפי ההחלטה, יתחפש אחד מחברי המועצה ללאה שקדיאל, כולל השביס, יזריק לעצמו הורמונים נשיים, יגדל קימעא את חזהו וידבר בקול צפצפני, תוך התעקשות על זוטות (שהרי כל הנשים קאפריזיות), תוך דיבור שטויות (שהרי כל הנשים מטומטמות קצת) ותוך פטפוטים על בישולים (שהרי זה כל מה שמעניין אותן, ברוך שלא עשני אשה) ולא יישכח גם להיכנס להריון בכל שנה.

רייגן: התכוונתי אליו, רק לא זכרתי איך קוראים לו!

למרות שהתמחה במסעות־דילוגים, טרם הצליח ג'ורג' שולץ לדלג מעל יצחק שמיר (בתמונה)

שמיר, נסים ואלמוזלינו דנים עם הרצוג, שוסטק ולובביץ' על הקמת ועדה לחקר משבר הבריאות

– מאת כתבנו לענייני בריאות, מאיר גונטשיט –

באותו עת שבה דנו שמיר, נסים ואלמוזלינו עם הרצוג, שוסטק, לובביץ' ומורישה על הקמת הוועדה, [illegible] הועלו שפיגלר [illegible], הנרייטה [illegible] ההמלצות [illegible] הוועדה [illegible] בירנבאום [illegible] הזמן ממש [illegible]

בריכת האחרון

שני הרוגים ו־187 פצועים ביום הראשון של חגיגות הסיום של האינתיפאדה

ברגע האחרון

הרוג, 18 פצועים ו־87 עצורים ביום השני לחגיגות הסיום של האינתיפאדה

ברגע האחרון

שלושה הרוגים, 66 פצועים קל ו־187 פצועים בינוני ביום השלישי לחגיגות סיום האינתיפאדה

ברגע האחרון

שני הרוגים ועשרים פצועים לא הפרו את שמחת החג, ביום הרביעי לסיום האינתיפאדה

שר בטחוני בכיר בממשלה יואשם במסירת סודות צבאיים לאויב

– מאת כתבנו הצבאי ב. ל. מס –

חוקרי השב"כ, המוסד והמודיעין, המכנסים כבר כמה ימים לפענח איך נודע לשירותי הבטחון והמודיעין הסוריים מידע סודי צבאי מישראל, עלו אתמול על עקבותיו של השר רבין.

מתברר, שהסורים הגליטו לוותר על הפריצה לשכונות השיעיות ולהרוג אלפי שיעים שם, רק לאחר שהשר רבין טיפטס בטלפון ואמר, "לא אראו לכם שהסורים ישקעו עמוק בבוץ הלבנוני". [illegible] מובן לישראל, אז זה בטח רע להם – והחליטו לבטל את הפריצה.

התנצלות

בשבוע שעבר פורסמה בעתוננו הידיעה "פת גורק לכלבים" – ועם הכלבים הסליחה.

הממשלה אינה מרוצה מקצב תמותת החולים בבתי החולים

– מאת כתבנו לענייני חולי, שלמה רשואה –

דובר הממשלה: עד שלא ימותו חולים בכמויות מסחריות, לא נקים שום דיון רציני בעניין מערכת הבריאות.

הנשיא רייגן לא התכוון להגיד ששמיר הוא מיכשול לשלום, אלא שהשלום הוא מיכשול לשמיר

صورة من الأصل

ועדת החקירה, שתמונה לחקור את הנעשה במערכת הבריאות, תשלח מכתבי־אזהרה לכל החולים העלולים להיפגע, עד אשר ועדת החקירה תפרסם את מסקנותיה

פוזיטיב

אהרן שמי

* כולם
** אנחנו
*** הליברלים

בשניה האחרונה

מובארק עוזאר מתנגד לגירושו מהארץ, משום שגירוש הוא אקט אלים מיסודו

סקר

15% מתלמידי התיכון רוצים לרדת מהארץ אחרי שירותם הצבאי. 85% – רוצים להיות שר התיירות

אָלֶף בֵּית

א: תגיד, שמעת על ההוא משילה שירה ברועה הערבי, למרות שזה צעק אליו, "זאב, זאב, אל תירה! אתה מכיר אותי!".
ב: כן. שמעתי וקראתי.
א: נו, ומה אתה אומר על זה?
ב: אני אומר, שרועה שצועק "זאב, זאב", שלא יתפלא שלא מאמינים לו

נמוסים והליכות

מדורה של הגב׳ גניה טאקט

הקם לברכך, הקדם לברכו

גניה היקרה,
עתה, לאחר פרוץ האינתיפאדה, כיצד עלינו לברך לשלום את המתקוממים?
חיליק תומני, בת־גלים

תשובתה של הגב׳ גניה טאקט:
עלינו לומר להם, "אינתיפאדה אל־חירי" ולהמתין עד שהם יענו לנו, "קום אם־אממאקי". לאחר מכן עלינו לאחוז בהם בעדינות בקרקפותיהם ולהפוך אותם לעיסה של בשר ועצמות ולא להתחרט על זה. לסיום עלינו לברך אותם ב"יחיה שלום, אינשללה" ולרוץ לספר לחבר'ה.

אָלֶף בֵּית

המדור "אלף־בית" מארח השבוע את שר הבטחון יצחק רבין

רבין: האלימות בשטחים דועכת; לכן גוברים נסיונות הפיגוע בגבולות

א: תגיד, למה גוברים נסיונות הפיגוע בגבולות?
ב: מה זאת אומרת למה? בגלל שהאלימות בשטחים דועכת!

חצי שעה אחרי הרגע האחרון

חרדים מירושלים, שירדו במכונית בשבת לת"א, כדי לצעוק "שאבעס!" על מתרחצים ב"חוף ירושלים" בת"א, חטפו אבנים בקסטל, בגלל חילול־שבת

רמז ששמיר הוא ערבי — ונקרא לשימוע אצל היועץ המשפטי

– מאת כתבנו הדיפלומאטי נ. ו. קומנטו –

לאחר שהנשיא רגן פירסם את הודעתו על מנהיגים סרבנים באיזור ודובר רה"מ אבי פזנר מיהר להודיע שכוונת נשיא ארה"ב היא למנהיגים ערביים, החליט היועץ המשפטי מה שהחליט.

דעת יחיד

פי מאתיים

כמו תמיד, נדמה לנו בטעות שהגענו אל המנוחה ואל הנחלה – ואין טעות גדולה מטעות זו.

אמנם, הרגיעה היחסית ביש"ע נמשכת, יחסית, לא רע – ומה הוא מס פעוט של כמה הרוגים בשבוע על רגיעה זו, כשעוד זכורים לנו הימים הקשים והלא־רחוקים, שבהם השתוללו המהומות בשטחים בכל עת, ודרשו כמה קרבנות בנפש, בכל שבוע. בימים אלה הגענו, אמנם, למספר־שיא נאים של כ־5000 מתפרעים העצורים במחנות מיוחדים, וכ־2000 עצורים־מינהלית, מתוסיים ומעורים למהומות שאין הוכחות מוצקות למעורבותם בעניין, מספרים נאים והישגיים כשלעצמם – אבל מי שמסתפק בהם ורוצה כבר לרבוץ לו בנחת על זרי הדפנה, טועה ומטעה.

מה זה, עצור אחד למאתיים, חצי אחוז מכלל האוכלוסיה כלומר ממתי עצרנו בכלל? מעטות מזה כך. הכלל עצרנו לכל אדם במעלה החזון? ואם זה כל מה שמסוגלת להשיג מדינה בת ארבעים, שניצחה במלחמות והעלתה עולים והקימה ישובים וכל השאר?

אסור להרפות במאמץ ואסור להפסיק לשאוף, עד שנגיע לעצור אחד למאה מן האוכלוסיה הערבית, ואחר־כך לעצור אחד לחמישים ערבים, ועצור אחד לעשרה ואחר לאחד. בסופו של דבר, וזהו החלום הציוני, יישבו כל הערבים בפנים – ואנחנו נשב בחוץ, ברגיעה מלאה.

אני יודע שימצאו מפקפקים שישאלו: ולהיכן תכניס כל כך הרבה ערבים, מיליון וחצי, לפחות? לקטני־אמונה אלה ייאמר: גדולה ורחבה היא ארץ־ישראל שנתן בחסדו הרבש"ע לעמו ישראל ויש בה מקום בשפע גם לנו, גם להם. ואני אומר, נשים אותם באוהלים מאוכלסים בדלילות ביהודים, כמו שקורי יהודה, שומרון וחבל־עזה. שכל אלה יהיו להם מבנה־מגורים גדול אחד. אפילו גדרות לא נשים להם, שלא ירגנו בעולם שאנחנו כובשים אותם. יותר מזאת: אפילו את מעט ישובינו ואת 60 אלף מתנחלינו ואת צבאנו נעקור משם. שיתבשלו להם הערבים במיץ של עצמם ויעשו מהומות ואינתיפאדות לעצמם כמה שירצו.

– ואז, באמת, תשקוט הארץ ארבעים שנה, או לפחות עד הבחירות.

ד. יחיד

פיטורים ב"דבר אחר"

כתב "דבר אחר", שכתב את הידיעה "פועלי כל העולם מסריחים ביחד פחות מראלף קליין אחד", פוטר מעבודתו.

דובר "דבר אחר" אמר: "נעשה כאן מעשה עתונאי שלא ייעשה". כזכור, לפני שבועיים פירסם הכתב את הידיעה "פועלי כל העולם מסריחים ביחד פחות מראלף קליין אחד" –

– דבר שהביא למערכת אלפי מכתבי־מחאה, שבעקבותיהם נאלץ הכתב לפרסם התנצלות שבה נאמר, "בשבוע שעבר פירסמנו את הכותרת 'פועלי כל העולם מסריחים ביחד פחות מראלף קליין אחד' ועם פועלי כל העולם הסליחה". דובר "דבר אחר" אמר לכתבנו, כי יש חשדות ועדויות נסיבתיות, שמהן משתמע כאילו הכתב הנ"ל לא התכוון באמת להתנצל, אלא ניצל את המצב כדי להביא לפירסום חוזר את הידיעה "פועלי כל העולם מסריחים ביחד פחות מראלף קליין אחד", ובשל כך פוטר מעבודתו.

בשניה האחרונה

דובר לישכת רה"מ: "בשמרים אמר על אנשי הליכוד, 'אנשי מפלגה קטנים', הוא התכוון למנהיגים ערביים"

מסביב לעולם בפאניקה

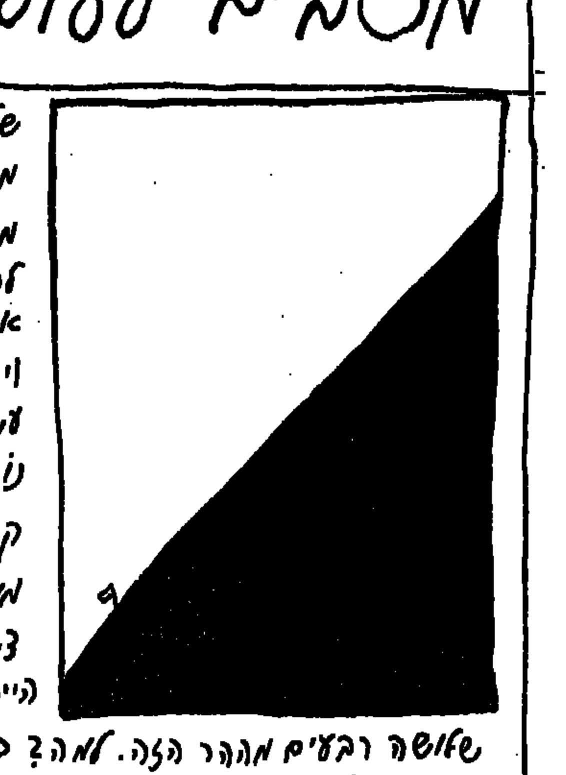

שלום קולגות.
מה שאתם רואים בתמונה זה רק חלק קטן מהויזואליזם. החלטתי שכבר בהתחלה אני תוקע להם איזה דגל ישראל אחד. טוב, אחרי ששמו אותי כבר נמאס לי מהעליה. הפסקתי לעלות וירדתי למטה. אני הרי יודע מה יש שם. רק עשן, חום וסירחון, מי דחק את לה. אם הין ניתנים לי, הייתי שופך לתוך החור של ההר הזה קצת מים שיכבו את האש ואחר כך הייתי מיבש את הלבה המעצלה ושותל שם איזה דשא או משהו, אולי איקליפטוס. אבל בדיוק הייתי הולך על ריבג'. הייתי מרבג' להם אולי שלושה רבעים מההר הזה. למה ז ככה! ריבג' זה יפה. זה טיבעי, טוב, גם תריסר טבעי אבל ריבג' זוג יותר. גם הצהרתי את כל האיטלקים שכבשתי שאם הם שולפים את הדגל מהמקום שלו אני יורה בהם בלי היסוס. למה ז ככה! אלא מה.
שלכם אבנר.

מי אני ומה שמי (קו־קו־אה־אה) — פוליטיקאים צעירים ותדמיתם

קציני העיתונות של "דבר אחר", סלואו טוקר ואיזי רייטר, יצאו חמושים בפנקס אל החטיבה הצעירה של הרחוב הפוליטי, כדי ללקט כמה מסיפוריהם האישיים של המועמדים לרשימות המפלגות הגדולות לכנסת. הסיפורים לפניכם ולשיפוטכם, בכתבתם של סלואו טוקר ואיזי רייטר:

מי אני ומה שמי (ג'לידה טובה) — פוליטיקאים צעירים ותדמיתם

משה בוחבוטנברג
גם ספרדי וגם אשכנזי

"עוד לפני היותי דוגמנית־צמרת הייתי שחקן כדורגל מצטיין – וכבר אז עסקתי בפעילות ספורטו־פוליטית ענפה. מטבע בריאתי אני סובל מראייה כוללנית ומעמיקה, ומסוגל לגשר בין פערים שאינם ניתנים לחיבור כמו: אשכנאצים וספרדו־פאשיסטים; גברים ונשים; זקנים וטף; שמאל וימין; אהבה ומין; דתיים וחופשיים; צ'חצ'חים ויפי־נפש; ישראל ואלהים.
בוחר יקר, זכור: משה בוחבוטנברג דלוקה עליידך"

משה (מולדרי) אדום
אוהב עכברים ובני־אדם

"בוחר יקר,
אני שולח לך בזאת קסטה שעליה הקלטתי את כל החיות שעימן אני עובד ומהן אני מפיק פריון: תרנגולות; כבשים, פרות, תרנגולי הודו, חמורים, טראקטורים – וכן אריה, שאמנם אני לא עובד איתו, אבל אני מאוד מעריך אותו. בצד השני של הקסטה, אנא הקלט לי את החיות שעימן אתה בא במגע יום־יומי, כדי שאוכל לשמוע וללמוד וכמו־כן פוסטרים של מדונה או ש"ע".

עמרם בנדרוס
דמוקרט בהלכה

"אני, נציג הכיפות השחורות הסרוגות, התומכות במדינה דמוקראטית שווה לכל נפש, בהשגחת הבד"צ ובסגנון ההלכה; אני, שהצלחתי למכור בקבוקי־מים לרבבות אנשים הצמאים לנס; אני, שהמצאתי שמות כה אותנטיים לישיבות כה פיקטיביות; אני, שהשתחררתי מהצבא מטעמים פסיכו־

משתמטולוגיים; אני, הדתי הקיצוני, הכוח האליקטוראלי העולה למפלגתכם המתונה היורדת. אני, האיש שיוליך את מפלגתכם שולל לראשות הממשלה.
תנו לי את הכוח להעיק על חייכם לפי מסורת עם ישראל מימים־ימימה".

דרורית בן־יחוחים
גם מרוקאית וגם עדות המזרח

"על הפעילות שלי אין צורך לספר, אולם בכל־זאת אומר כמה מילים: גם בעלי בהסתדרות וגם אני אוספת בובות, משקה זקנים קמלים בבתי־חולים ובעלי עושה טוטר־מתים בהסתדרות ורואה אם מתים יותר שמנים או רזים.

בוחר יקר: תן לי כיסא כי אני כבר עייפה וגם מעשנת ומתנגדת לעישון".

רן ברבר
קשר בלתי־אמצעי עם הבוחר

"הטלפון שלי הוא 414155, איתורית מס. 1234. נא להשאיר הודעה 30 שניות אחרי הצפצוף – זוז. כיום, בשל מסע הבחירות הקרוחתני והקשר הבלתי־אמצעי אשר אני מנהל עם כל בוחר ובוחר, אין לי זמן בשבילך, ידידי הבוחר. אם תצביע בעדי, יהיה לי הרבה זמן לדבר איתך – אבל אז זה כבר ממש לא יהיה בזיין שלי.
ברבר רן גם מבטיח לך וגם מקיים עצמו במבורי".

ישמעאל בן־אברהם
טוהב גם בעליה

"אני, ישמעאל בן־אברהם, נצר למשפחת החיות המורות, איש העליה השלישית ונציג יהדות האיסלם בישראל, מעוניין בזאת, בכל

חומרת הדין ובכל האמצעים כשרים, להיבחר בזאת לכנסת ישראל השתיים־עשרה, למען התקוממות העם בארצו, לזכר התקווה הטובה ולזכר אחי ואחיותי גיבורי התהילה.
ישמעאל בן־אברהם להמשך המאבק באיזור ולתפארת מדינת ישראל".

אלי אינסטלטור
ניתן לבטוח בנקיון כפיו

"במדינה הכל חרא, במימסד הכל חרא, במפלגה אותו כנ"ל. העם זקוק לאדם שיוכל לשכנע את הקולות הצפים להצטרף למדינה, למימסד, למפלגה. כל חיי באתי במגע עם הקולות הצפים ואני היחיד שיודע לטפל בהם. יש להחליף את הצנרת הפוליטית הרקובה לצנרת פלאסטיק צעירה, בשיטה האמריקאית.
הצביעו לאלי האינסטלטור 24 שעות ביממה"

גיא בנגלי
אשה חולה ועשרה ילדים

"בוחרים חנונים. חייב אני היום כי תצביעו בעדי: מצבי הכלכלי המרודרד אינו יודע

גבולות ואילו יותר משאשתי הגוססת חולה, רעבים עשרת בני ושניים מהם על סף רעב. שום פתרון לא נמצא אופק. הביטוח הלאומי מפשל, והסער אינו עוזר. אפילו את הרשיון לקיוסק לא חידשו לי. רק כנסת ישראל תציל אותי. העניקו לי קארנציה אחת – ואהיה מסודר.
תודה רבה".

משה כהן
תמיד בקו הראשון

"מהמיתלה במצריים, דרך אנטבה בעיראק וטוניסיה ועד לכנסת בירושלים. במיבצעים, במלחמות ובהסכמי השלום: תמיד אני מעורב באופן ישיר. אני, שמקשיב לכל מהדורות החדשות וקורא את כל מהדורות העיתונים, מועמד שיודע את מצב העניינים, תמיד בקו הראשון. משה כהן, האיש שאתה זקוק לו בדיוק בגלל שלעולם לא תדע על כך.
משה כהן: אם אתה בחדשות – תמיד תמצא אוזן קשבת".

חדש

לידר חישגד פיג'ו 309 מיד!

הפעם זה המשחק שלך! גרדי את כרטיס לידר חיש גד
החדש ותוכלי לזכות מיד באחת מ־20 מכוניות פיג'ו 309 קורוס.
אנחנו אתך!

הכי משתלם לגרד חישגד

מפעל הפיס

סופית: הפועל ת"א ונתניה במשחק הד"1

מאת ג. אשר

משחק הגביע בין הפועל ת"א למכבי נתניה יהיה הראשון מבין 2 משחקי חצי הגמר ביום שלישי הבא בר"ג – על כך הוחלט אתמול בהתאחדות לכדורגל. ראשי ההתאחדות שהעדיפו תחילה כי המשחק בין הראשונה בטבלה לשניה יהיה המשחק המרכזי (ב־8) הוליכו לאחר שכנועים כי אין מקום לשנות את ההגרלה, מה עוד שהכרטיסים כבר הודפסו בסדר של ההגרלה.

יעקב אראל, מנהל ההתאחדות, הבהיר אמש כי ההחלטה אינה ניתנת לשינוי והיא סופית. לפיכך, יחל המשחק בין הפועל ת"א למכבי נתניה ב־6 והמשחק בין שמשון למכבי ת"א מיד לאחריו.

מאמן חדש לנבחרת הכדורסל: קליין

מאת משה כהן

פרשת רלף קליין הגיעה אתמול לקיצה. נציגי הפועל באיגוד הכדורסל קיבלו את הצעתו של יורם אברקוביץ' לבטל את ההחלטה על הדחתו של רלף קליין.

הישיבה היתה קצרה. אברקוביץ' אמר: "אני מציע לבטל את ההחלטה לגבי רלף קליין. אני מבין שיש לה רוב והחברים לא שינו את דעתם".

הצעתו לא הועמדה להצבעה והנושא ירד סופית מסדר היום. רלף קליין יכנס לפעילות בנבחרת ב־3 ביוני. אז יפתחו ההכנות לקראת משחקי קדם אליפות אירופה, שיערכו בסוף יוני בהולנד.

אתמול לא נערכו ישיבות של נשיאות איגוד הכדורסל והוועדה המקצועית בגלל משחק גמר גביע המדינה לנשים.

הערב זה מתחיל: דרבי גמר יד ראשון בראשון

מאת שמואל קליגר

הערב מתחיל העניין האמיתי בליגת הכדורידה: קרב הענקים בין האלופה מכבי ראשל"צ והפועל ראשל"צ יחל באולם הישן שליד היקב – מגרשם הביתי של המכבים – במסגרת הסדרה "הטוב ב־5 משחקים" שבסיומה תיקבע האלופה. מכבי ראשל"צ זכתה בתואר ב־3 השנים האחרונות. בשנה שעברה זכתה גם בגביע. זוהי קבוצה מנוסה, שאפתנית ולוחמת שהשגיה מעוררים פליאה נוכח הגיל המבוגר של שחקניה. בעונה החולפת סיימו המכבים את הליגה במקום השני ואולם בפלייאוף נצחו בתוצאה חלקה את הפועל ראשל"צ 0:3.

העונה נראה כי צומצם הפער בין שתי הקבוצות. צעירי הפועל ראשל"צ התבגרו ורכשו נסיון ובנוסף לכך נערך בתחילת העונה רכש מאסיבי מהפועל רחובות בדמותם של אבישי פרי וחיים רוץ.

תחושתנו הראשית שפעם זה צריך לקרות. אין מה לעשות נגד הגורם הביולוגי בפרט כשמדובר בגיל. פעם יכריעו הצעירים את יריביהם המבוגרים והעונה דומה כי הפועל ראשל"צ קרובה הפעם להשיג את התואר ולהניח את ידיה – יותר מאי פעם.

קרית־אתא עלתה לגמר הנוער

בחצי גמר גביע ירושלים לנוער הפתיעה אתמול הפועל קרית־אתא מהליגה הארצית את מכבי חיפה 1:0, משער שהבקיע חיים מרקוביץ (8). במשחק השני ניצחה מכבי ת"א את הפועל פ"ת 0:1 משער של אבי פיסוטי בדקה ה־36.

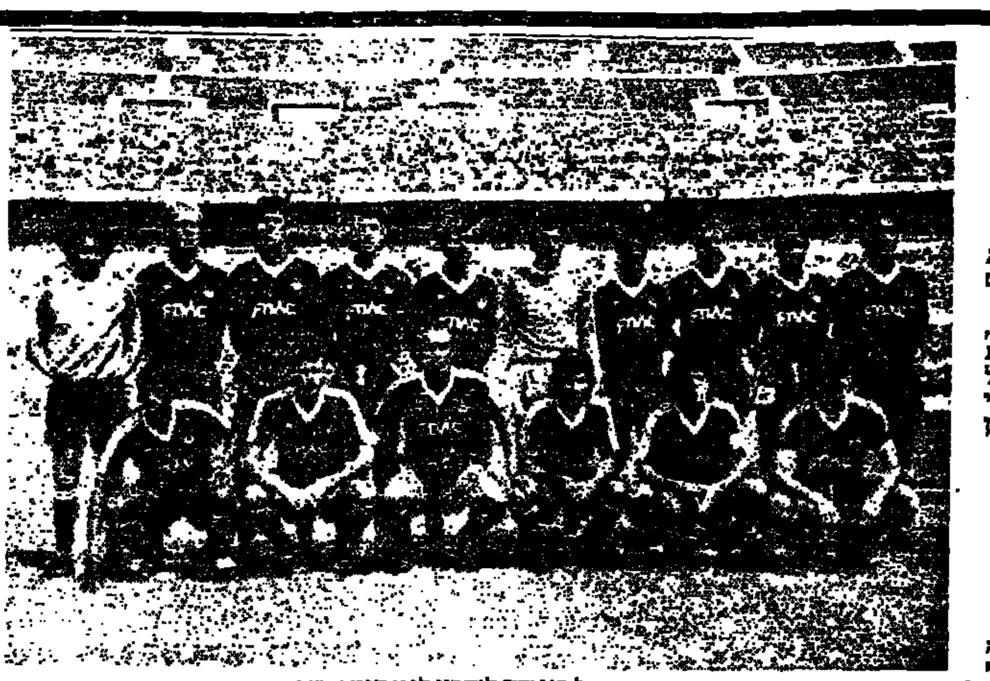

תמונת מחזור של בנפיקה ליסבון לפני הגמר הערב

עיני אירופה יהיו נשואות הערב לגמר גביע האלופות

שוב ליסבון או בחזרה להולנד

מאת שמואל טל

בשטוטגארט, מערב־גרמניה, סיימו אמש בנפיקה הפורטוגזית ופ.ס.וו איינדהובן ההולנדית את הכנותיהן לקראת משחק הגמר על גביע אירופה לקבוצות אלופות. היום תעמוד ההזדמנות לרגלי הכדורגלנים לדבר. 90 דקות (או אולי 120) בסופן יקבע האם יחזור הגביע לפורטוגל לאחר שאשתקד זכתה בו פורטו, או שיעבור להולנד לאחר הפוגה בת 15 שנה.

עבור בנפיקה המעמד הזה אינו חדש. הקבוצה היתה אלופת היבשת פעמיים בתחילת שנות ה־60. לראשונה ניצחה ב־1961 את ברצלונה בשיעור 2:3 ושנה אחר כך גברה על ריאל מאדריד 3:5. כעבור שנה נוצחה בנפיקה בגמר ע"י מילאן 2:1 וב־65 נוצחה שוב ע"י אותה קבוצה 1:0. הפסד נוסף בגמר ספגו הפורטוגזים ב־68 – 4:1 למנצ'סטר יונייטד. אלה היו השנים הגדולות של הקבוצה בשורותיה הופיעו כדורגלנים כמו אאוסביו, קולונה וטורה.

הערב ינסו יורשיהם להחזיר את הגביע לארון הגביעים. לרוע המזל נפגע בשבת כוכב הקבוצה דיאמנטינו שלא יוכל לשחק כמובן הערב. בהעדרו יצטרך המאמן אנטוניו אוליברה לשנות את הטאקטיקה ולהעדיף משחק מסודר על פני משחק התקפי. אבל גם בהעדרו של ה"קפטן" עומדת לרשות הקבוצה סוללה של כוכבים. בהתקפה השוודי מאטס מאגנוסון והדאי אגואש ובקישור הברזילאים אלזו ומוזר.

אצל איינדהובן הסיפור כמובן שונה. הקבוצה מופיעה זו הפעם הראשונה במעמד המכובד. היא תנסה להחזיר להולנד את הגביע אחרי 15 שנה. אז השלימה אייאקס אמסטרדאם הגדולה, עם יוהן קרויף, זכיה שלישית ברציפות בגביע.

איינדהובן היא קבוצה קוסמופוליטית עם הרבה שחקנים זרים המעניקים לה גוון מיוחד מבחינה טאקטית וטכנית. אולם הכוכב בהא הידיעה שלה הוא רונלד קומאן, אחד מכוכבי נבחרת הולנד, שנעדר ממשחק חצי הגמר נגד ריאל מאדריד. הפורטוגזים חוששים מאד ממנו ובעיקר מכושר ההבקעה שלו. משימת השמירה עליו תוטל על החלוץ רואי אגואש.

אבל גם על הדנים סורן לארבי ואיוון נילסן, הבלגי אריק גארטס וההולנדים הבין־לאומיים יאן הינצה, וים קיפס והאנס גילהאוס יצטרכו הפורטוגזים להשגיח בשבע עיניים שכן כל אחד מהם הוא שחקן משובח. מי שיחסר מהמרכב של ההולנדים הוא הדני הבין־לאומי פרנק ארנסן אולם חסרונו לא ישפיע על משחק הקבוצה כמו שעלול להשפיע העדרו של כוכב בנפיקה.

★ בנפיקה: סיביניו אנטוניו ולוסה; דיטו, חוזה מוזר, אלוהארד מאגלאש, צ'יקינה; שאו, אלזו, אנטוניו פאצ'יקה; מאטס מאגנוסון, רואי אגואש.

★ איינדהובן: האנס ואן־ברוקלין; אריק גארטס, איבן נילסן, רונלד קומאן, יאן הינצה; בארי ואן־ארלה, ג'ארלד ואנגנבורג, סורן לארבי, אדוארד לינסקנס; וים קיפס, האנס גילהאוס.

ינהל את המשחק האיטלקי לואיג'י אגולין.

הפועל ר"ג בדרך לאירופה

מאת שמואל קליגר

קבוצת הכדוריד של הפועל ר"ג עשתה צעד משמעותי לעבר השתתפות זו שנה שניה ברציפות בגביע ההתאחדות האירופית לאחר שניצחה את מכבי נתניה 21:25. בהפסקה הוליכו כדורידני הפועל ר"ג 11:13.

הרבו להבקיע להפועל ר"ג: סומך 10 שערים, ולינגר 8. הרבו להבקיע למכבי נתניה הרכון 8, דוראי 5.

הערב במשחק מבחנים מכריע בין אליצור הרצליה ואס"א ת"א תקבע הקבוצה שתעלה לליגה הלאומית יחד עם א.ב. נס ציונה. במשחק הראשון ניצחה אליצור הרצליה בעוד שבמשחק השני לא הושגה הכרעה. נראה כי אליצור הרצליה תזכה במערכה כולה.

גביע הקט רגל לבית"ר י־ם

מאת עידו גרונר

בית"ר ירושלים זכתה אמש בגביע הקט רגל לאחר שניצחה בגמר את בני־יהודה 3:9. במקום השלישי דורגה הפועל ירושלים שניצחה את מכבי נתניה 0:5. הנתניתיים היו אלופי אשתקד בענף. במשחקים חזו 1000 צופים באולם מלחה ירושלים.

גביע הנשים שוב לאליצור

מאת משה כהן

אלופת הנשים בכדורסל, אליצור ת"א, זכתה אמש בחולון בגביע המדינה בכדורסל לאחר שניצחה בגמר את מכבי ת"א 58:94 (28:42).

בגביע הנערים זכתה קבוצת מכבי ת"א שגברה על מכבי תרדה 50:76.

בגביע הילדים זכתה הפועל גבעתיים שניצחה את מכבי חיפה 49:61.

הלייקרס ביתרון 0:1 מול דאלאס

ג'יימס וורתי שקלע 28 נקודות וביירון סקוט שהוסיף 23 משלו הוליכו את האלופה לוס־אנג'לס לייקרס לנצחון ראשון על דאלאס מאבריקס 98:113 בגמר האיזור המערבי של ליגת האנ.בי.איי, ב"פורום" של הלייקרס באינגלווד. שלושה שחקנים נוספים של האלופה קלעו יותר מעשר נקודות.

המתעמלת רוויטל שרון – נבחרה „ספורטאית השנה" במשאל „דבר"

תואר „מאמנת השנה" הוענק לרלי בר־גורן טקס חלוקת התארים יהיה בשבת באולם הספורט בירושלים

המתעמלת רוויטל שרון, תלמידת תיכון (17) מהפועל ת"א, זכתה בתואר „ספורטאית השנה" 1987 במשאל השנתי של „דבר" בשיתוף עם מרכז הפועל.

כמאמנת השנה 1987 נבחרה רלי בר־גורן (בן־יהודה), מאמנת קבוצת ההתעמלות האמנותית הפועל פ"ת ובעבר אלופת ישראל בהתעמלות על מכשירים.

רוויטל שרון, הלומדת באורט קרית־ביאליק, היא אחת המועמדות להשתתף באולימפיאדת סיאול. באליפות העולם האחרונה, שנערכה ברוטרדאם אשתקד, עמדה שרון בקריטריון הבין־לאומי להשתתפות במשחקים האולימפיים.

טקס ההכתרה של רוויטל שרון ושל המאמנת רלי בר־גורן וכן של 14 ספורטאיות נוספות, המצטיינות בענפי הספורט השונים, ייערך בשבת הקרובה, 28 במאי, בהיכל הספורט בשכונת מלחה בירושלים. הטקס ישולב במיניגימנסטראדה לזכרו של אריה וישניה, שתכלול מופעי ראווה בהתעמלות אמנותית, תרגילי אקרובטיקה והופעות של נבחרות ישראל בהתעמלות.

לרוויטל שרון ולרלי בר־גורן יוענקו כרטיסי טיסה לאירופה תרומת חברת „הסתור" לתיירות ולנסיעות.

לראשונה יוענק גם תואר „פעילת השנה" בספורט. הזוכה היא רחל בוגין מרמת־השבים, פעילה ותיקה בענף השחיה.

אופן בחירת „ספורטאית השנה" היה הפעם שונה משנים קודמות. הוא התבסס על חוות־דעתם המקצועית של עורכי וכתבי מדור הספורט של „דבר". ההמלצות אושרו ע"י הוועדה הציבורית של המשאל, בראשה עמדה שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו. בוועדה כיהנו גם אסתר רוט, צפורה צור, שלומית ניר־טור, זימרה ברן, עמי שלף, שמשון בובר, יצחק אלג'ם, מיכל גור ואהרון להב, עורך „דבר ספורט".

הבחירה מהווה הוקרה לנשים העוסקות בספורט, הן כגיל צעיר והן כאמהות בעלות חובה משפחתית.

ואלה הזוכות לפי הענפים:

כדורסל – אלומה גורן (הפועל גבעתיים).
כדורגל – ענת הרשקו (הפועל בת־ים).
כדור יד – נורית אבני (מכבי קרית־שרת חולון).
אתלטיקה – אידית קולודני (הפועל כפ"ס).
טניס – אילנה ברגר (הפועל ת"א).
שחיה – איריס קומן (מכבי נהריה).
טניס־שולחן – אלדיס כרמי (מכבי ת"א).
סיוף – לידיה הטואל (הפועל עכו).
ג'ודו – יעל ארד (מכבי ת"א).
בדמינטון – שירלי דניאל (הפועל אשקלון).
התעמלות מכשירים – רוויטל שרון (הפועל ת"א).
התעמלות אמנותית – שולמית גולדשטיין (הפועל אזור).
קליעה – גילה זהה (הפועל ת"א).
ספורט נכים טניס – תקווה אבישי (מועדון אילן).
קאראטה – ענת צדידה.

המדורג יאריד הודח ב„רולאן גארוס"

מדורג הראשון באליפות הגברים ברולאן–גארוס, הודח בסיבוב הראשון המדורג השבדי אנדרס יאריד, המדורג עשירי, שהפסיד לבן ארצו יוהאקים ניסטרום 6:4, 7:5, 6:1.

יתר המדורגים עלו. השבדי סטפן אדברג, המדורג שני, גבר על הצ'כי קארל נובאצ'ק 6:4, 6:3, 6:3, 6:2. בוריס בקר, המדורג חמישי, ניצח את השווייצרי קלאודיו מזאודי 6:4, 6:2, 7:5. טום מאיזל המדורג שמיני, הכניע את האוסטרלי קרל לימברגר 6:1, 6:1, 6:4. תוצאות נוספות: זיבונוביץ' – קריקסטיין 6:4, 7:5, 2:6, 6:4. דה לה פנייה (ארגנטינה) – יילן (גרמניה) 6:2, 6:2, 6:1. קאסיו מוטה (ברזיל) – פאבל ויישק (גרמניה) 6:4, 6:0, 6:1. ג'ודס פוטרייה (צרפת) – קלאודיו פיסטולזי (איטליה) 6:4, 6:3, 6:4. בנגוצ'אה (ארגנטינה) – קאהיל (אוסטרליה) 6:7, 7:6, 5:7, 6:2, 6:3. גיירמו וילאס (ארגנטינה) – לאונרדו לאוואייה (מכסיקו) 6:2, 6:3, 6:2.

תומאס מוסטר (אוסטריה) – קן פלאך (ארה"ב) 6:1, 6:0, 6:2. מרטי דייויס (ארה"ב) – ג'ים גראב (ארה"ב) 6:4, 6:7, 6:3, 6:4. אנדריי צ'סנוקוב (14) – ג'ון פרולי (אוסטרליה) 6:2, 6:4, 6:7. ג'יי ברגר (ארה"ב) – אריק ויניוגראדסקי צרפת) 6:0, 6:4,6:7. ג'יי ברגר (ארה"ב) – אריק ויניוגראדסקי צרפת) 6:0, 6:2, 7:6 5:7.

בין הנשים בק־קודין מאלייבה מבולגריה והמדורגת 11 נוצחה בסיבוב הראשון על ידי הצרפתיה קתרין טאנווייה.

כריס אוורט המדורגת שלישית, ניצחה את האוסטרית ג'דית וייסנר 6:1, 6:4. מרטינה נברטילובה, השניה בדירוג, הכניעה את פטרישיה מדראדו מברזיל 6:0, 6:3.

פרי–רולדאן (ארגנטינה) – סוזאן מאסקאריין (ארה"ב) 6:7, 6:4, 6:4. ג'ני בירן (אוסטרליה) – פאראדיס (צרפת) 6:1,1:6, 6:4. קארן שימפר (דרום אפריקה), מאריה ליגרסטרום (שבדיה) 7:6,6:3,1:6. חזקיה צאגנר (גרמניה) – אן מינטר (אוסטרליה) 6:1, 6:3. לורי מקניל (9 ארה"ב) – אלי האקאמי (ארה"ב) 6:3, 6:2. סנדרה צ'קיני (איטליה, 14) – קטרינה אוקאמוטו (יפאן) 6:1, 6:3. יאנה פוספישילובה (צ'כיה) – רוזאלין פיירבנק (דרום אפריקה) 6:7, 6:7.

לנדל לא התקשה לעבור

האלוף איוואן לנדל, שלא נוצח על מגרשי חימר מאז 14 מאי 1987, עת נטל את הבכורה ברולאן–גארוס בפאריס, פתח בקלות את מאבקו על הכתר הרביעי.

הוא ניצח בסיבוב הראשון את הצרפתי המדורג 2522 בעולם, פיליפ פס 6–0 6–3 6–4.

אם לנדל יצליח לזכות גם הפעם בבכורה, ישווה את הישגו של גדול טניסאי צרפת בעבר, הנרי קושה, אבל בשיא הזכות מחזיק השבדי ביורן בורג – שש זכיות.

הארגנטינאי מרטין חייטה ניצח את הפרואני חיימה איזאגה 6–4 6–4 6–3.

המדורגת 13, הסובייטית נטליה זברייבה ניצחה את האיטלקיה לאורה גולארסה 7–6, 6–0.

צרפת ו"שאר העולם" נפרדו ב־2:2

נבחרת הכדורגל של צרפת של 1984/86, סיימה בבאסטי בתיקו 2–2, עם נבחרת כוכבים מרחבי תבל.

35 אלף צופים ראו את המשחק, בו היקנה המערב־גרמני מאתאוס יתרון ל"שאר העולם" בדקה ה־16, אולם בלון (52) ופאפן (62) הגיבו בשניים, בטרם כבש האורוגוואי פרנצ'סקולי את שער המשווה בדקה ה־85.

הכנסות משחק זה נועדו למלחמה בסמים.

בראזיל, קולומביה והארגנטינה עלו לגמר

נבחרת הנוער של ארגנטינה עד גיל 21 שסיימה ראשונה בבית בו שיחקה ישראל, עלתה בקושי לגמר אליפות העולם לנוער בסעודיה בחודש ינואר, תודות להפרש שערים עדיף על פאראגוואי.

בראזיל זכתה בטורניר המוקדם באיזור דרום אמריקה, כשניצחה את פאראגוואי 0:1 והארגנטינה גברה על קולומביה 1:2.

בראזיל צברה חמש נקודות והקדימה בנקודה את קולומביה. ארגנטינה ופאראגוואי סיימו עם מספר נקודות זהה –2, אבל כאמור, הפרש השערים הבריע 4–3 לעומת 1–3 של פאראגוואי.

ראש העלה את יובנטוס לאופ"א

החלוץ הוולשי הבינלאומי, איאן ראש, העלה את קבוצתו יובנטוס לגביע אופ"א, תודות לשער קובע שהבקיע בדו–קרב בעיטות עונשין מ–11 מטרים נגד טורינו. המשחק נסתיים בתוצאה 2:4.

שתי הקבוצות סיימו במקום השישי, אך באיטליה הפרש שערים אינו קובע, ולכן התקיים משחק שקבע את הנציגה הרביעית של איטליה בגביע אופ"א.

קודם לכן הבטיחו השתתפותן לפי דירוגן – נאפולי, רומא ואינטר מילאנו.

גליקשטיין בעד צירוף מאמן זר

מאת שמואל קליגר

מאמן־על זר עם סמכויות מוגדרות יצורף ע"י היו"ר החדש של הוועדה המקצועית של איגוד הטניס, שלמה גליקשטיין. הכוונה היא לצרף לנבחרת הגברים מאמן זר שתפקידיו יהיו דומים לאלה של אלן פוקס שהכין את נבחרת ישראל למשחקי גביע דיוויס.

"טרם ברורות סמכויותיו של המאמן וכאשר יגיע באם יגיע המאמן תהיה חלוקת סמכויות מתאימה", אמר אתמול שלמה גליקשטיין.

בנוסף לכך שוקלים למנות יועץ פסיכולוגי למרכז הטניס ברמת השרון.

דבר

הכתרת „ספורטאית השנה" 1987

מיניגימנסטראדה ע"ש אריה וישניה ז"ל

בשבת (28.5.88) בהיכל הספורט ירושלים, שכונת מלחה

תוכתר המתעמלת **רוויטל שרון** כספורטאית השנה 1987

הטקס ייערך ב־10 בבוקר

במעמד:

שרת הבריאות – **שושנה ארבלי־אלמוזלינו** (יו"ר חבר השופטים)

מזכ"ל „הפועל" – **יצחק אופק**

עורך „דבר־ספורט" – **אהרון להב**

לספורטאית השנה ולמאמנת השנה –

רלי בר־גורן (בן־יהודה)

יוענקו כרטיסי טיסה לאירופה, תרומת חברת „הסתור" בע"מ

בתכנית:

★ מופעי ראווה בהתעמלות אומנותית
★ אקרובטיקה
★ הופעות נבחרות ישראל בהתעמלות בהשתתפות 20 קבוצות מכל הארץ

הפרסים למיניגימנסטראדה בחסות החברה הסקוטית, משווקי מוצרי „סיגרם" שיבס ריגל – סברה

הכניסה חופשית

הלוח הכללי ידיעות אחרונות הלוח הנפוץ ביותר דבר ראשון בבוקר

דירות למכירה · עסקים · חנויות · הצעות עבודה · מכוניות · מכונות כתיבה · הלוואות · דיפוי והדיה · רוצים לקנות · רהיטים · מקררים · זיפות גגות · שרותי הובלות · פוליש וניקיון · שיפוצים · נרשמו לנישואין · שרותים · ירושלים · דירות למכירה · הכרויות · דיפוי והדיה · שוק המציאות · חיפה · הכרויות · אילת · הכרויות

המועצה המקומית באר־יעקב
מכרז פומבי מס' 5/88
המועצה מבקשת
מצילים לבריכת השחיה
תנאי השכר יקבעו בהתאם לכישורים
תקופת העבודה עד 31.9.88
המעונינים יפנו למזכיר המועצה
טלפון: 08־245C15
נחום איצ'קוביץ
ראש המועצה

דרוש
פקיד מכירות
בענף הטקסטיל
★ ידע בהנהלת חשבונות
★ נסיון במכירות
נא לפנות לסמי 03–658105.

هكذا من الأصل

مكان الأصل

כוכבים ולילות
בעריכת זאב פרי

בוטל פסטיבל הזמר העברי במסגרת חגיגת הזמר בערד

פסטיבל הזמר העברי, שנערך אשתקד במסגרת חגיגות הזמר העברי בערד בוטל ולא יתקיים השנה, בעיקר בגלל מחלוקת בין המועצה המקומית ערד לבין הטלוויזיה. המנהל האמנותי של חגיגות הזמר העברי בערד, המוסיקאי יאיר שרגאי, אמר אתמול כי הפסטיבל ממילא אינו מעודד יצירה עברית מקורית, אלא מהווה אכסניה לשירים הנכתבים במתכונת המבטיחה זכייה בתחרות, לפיכך אין, לדעתו, הצדקה לקיומו של האירוע. מנכ"ל החגיגות, דני מעיין, הוסיף כי הפסטיבל בוטל בעיקר בשל אילוצים טכניים, שיצרו קונסטלציה מסויימת לפיה גם המועצה המקומית ערד וגם הטלוויזיה הישראלית, החליטו לא לקיים את האירוע. „בשל קיומו של האירוע, נאלצנו לוותר אשתקד על האולם הגדול והמפואר ביותר בערד, קולנוע 'אורון', עובדה שיצרה המון בעיות טכניות. השנה, במקום הפסטיבל שבוטל, ינוצל האולם לשמונה מופעים מרתקים ויפים" , אמר מעיין.

במסיבת עיתונאים שהתקיימה אתמול בבאר שבע, נמסרו פרטים ראשונים על חגיגות הזמר העברי בערד, שיתקיימו במשך שלושה ימים רצופים, החל מה־5 ביולי ויעמדו במוקד חגיגות „אל הנגב". בשלושת ימי החגיגות יתקיימו למעלה מ־100 מופעים מסוגים שונים ב־12 מוקדים שונים ויתארחו כ־50 חבורות זמר, מן הטובות בארץ. בין האמנים הבולטים שיופיעו השנה בחגיגות נמצאים אריק לביא, חנן יובל, דני רובס, רבקה זוהר ומירי אלוני. מארתון רוק בבריכת השחיה העירונית יארח גם את מאיר בנאי ופי היימן.

אחד האירועים המרכזיים בחגיגות השנה, יהיה חידון 40 שנות זמר עברי, בעריכתו ובהגשתו של איש גלי"צ, דובי לנץ. כ־100 מועמדים ניגשו לשלב הראשון של התחרות, מתוכם ישארו 12 לתחרות הפומבית ושלושה יעפילו לשלב הגמר.

באולם „אורון" ייערך מופע מיוחד , שבמסגרתו יארח אהוד מנור אמנים מהשורה הראשונה בתחום הזמר העברי, שיופיעו בהרכבים שונים במיטב שיריהם. מופע מרכזי נוסף, המוגדר על ידי המפיקים כספקטאקל רב משתתפים, ייערך באיצטדיון הכדורגל העירוני ויציין חצי יובל לערד.

במקביל, יופעלו מסגרות אינטימיות במוקדים שונים, כגון קפה־זמר, ערב שירי לדינו עם רבקה רז, מפגש מוסיקלי בין הזמר חנן יובל והמשורר רוני סומק, ערב שירי יורם טהר לב, מופע הילדים „הופה היי" ועוד.

אמיר רוזנבליט

שבחים מקאן פסטיבל הסרטים ה־41 של קאן ננעל שלשום בטקס חלוקת הפרסים המסורתי. בפרס השחקן המצטיין זכה **פורסט ויטאקר** (בתמונה, משמאל), על תפקידו בסרטו של **קלינט איסטווד** (מימין) „ציפור" – המביא את סיפור חייו של אמן הג'אז צ'ארלי פארקר. איסטווד עצמו זכה בפרס עבור טכניקת הצילום של סרטו. בפרס הסרט הטוב זכה הסרט הדני „פלה המנצח" ואילו פרס השחקנית הטובה התחלק בין שלוש שחקניות: **ברברה הרשי, ג'ודי מאי ולינדה מוסי.**

פסטיבל ישראל
האור האפל של בז'אר

באלט מוריס בז'אר לוזאן מציג: „אור". מוסיקה: ויואלדי, סוקסידומן; „דיוניסוס". מוסיקה: חגידאקיס. כוריאוגרפיה: מוריס בז'אר. אמפיתיאטרון קיסריה.

„אור" היא יצירה של אמן מתבונן הבאוח בפאתטיות בתהילת עברו, הופך בה שוב ושוב, מנסה לדלות, לשווא, ממעיין יצירה גווע. צריך להמציא מילון מיוחד כדי להגדיר את השממון, הנפיחות הבלתי־נסבלת והאיוולת שבכוריאוגרפיה הזאת. רעיון קלוש על אשה המהרהרת בימיה הראשונים של העיר סאן פרנציסקו, מדמיינת את פרנציסקו הקדוש, משרטטת קשת אגד בין מזרח ומערב, בין העולם הישן והעולם החדש. המחול נמשך כשעה וחצי ומעורר ברוב חלקיו רמת ריגוש של תצוגת אופנה לביגוד בלתי־לביש. לא ברור מה עושה על הבמה דון חורחה כבד־הגוף. ניכר מאמץ נוגע אל הלב של הכוריאוגרף להשאיר את חורחה על הבמה בתפקידי דממה. חורחה התשוש כשיר, כנראה, למצבים של חוסר תנועה, או להילוך איטי במיוחד, בהבעה זקורת חוטם של אל הינגן.

יש ב„אור" כמה עיצובים מסוגננים ופתוח בלי די. פה ושם אתה מזהה מרכיבים של שפת מחול ייחודית שטבע אמן השוב, את החוש התיאטרלי וכשרון ההעמדה המעולה שלו. אבל אלו הן ריגייסות בודדות המאוורות את הפער המכאיב בין בז'אר של „פולחן האביב" ובין בז'אר של „אור". למי שראה רק השבוע את „פולחן האביב" המרהיב צפויה אכזבה מרה .

הקהל בקיסריה נהג כראוי. כלומר, הפגין ברגליו. אלא שבכך החמיץ את חלקו השני, הטוב, של הערב.

„דיוניסוס" הוא מחול מלא יצריות ושמחת חיים , מעמדים מרשימים ושובי לב. אלה מתגלגלים בעיקר לקראת סופו של הערב. הבעיה היא במה שקרה לך בתחילתו. הצפיה בשממון שמתארך עד בלי די בחלק הראשון של הערב היא סבל צרוף המועצם מן הציפיות המוקדמות שיש לך מאמן כבז'אר. סבל הוא, כידוע, צרכן אנרגיה אכזר. הוא מכלה את מעט השימחה שצפויה לך אחריו.

מירי פז

שבחים בעתוני ארה"ב ל„זמן הצהוב" ול„קופסה שחורה"

ביקורות אוהדות מאוד על התרגום האנגלי של *„קופסה שחורה"* התפרסמו במוספי ספרות אמריקאיים, ביניהם „ניו יורק טיימס" שפירסם כתבה ארוכה במיוחד על הספר ועל משמעויותיו הפוליטיות־חברתיות. לכבוד דומה זכה גם דוד גרוסמן שגליון „טיימס" הקדיש כתבה אוהדת מאוד ל*„הזמן הצהוב"* שלו. ר.ז. שפרד, שסקר את הספר ב„טיימס" כותב, בין השאר, שגרוסמן מציג את הפן האנושי של האויב, „זה שישראלים רבים מעדיפים שלא להתבונן בו". בהקשר זה מצטט הכותב קטע מתוך „הזמן הצהוב" שבו קובע גרוסמן בעקבות שיחה עם מתנחל מעפרה, שהאיש „אינו רוצה לחשוב ולו לרגע על מצבם של הערבים בסביבתו כיוון שהוא לכוד במאבק ובמלחמה נגדם...לו הגזיר לעצמו רחמים והזדהות, היה מחליש ומסכן את עצמו".

גרוסמן, ממשיך הכותב, לכוד בסיטואציה שבה נוח לראות את הפלשתינאים כ„אנדרוגי" והוא מזדהה עמם. אשה זקנה בדהיישה מזכירה לו את סבתו בגלות פולין. עם זאת, הוא משרטט תמונה לא נעימה של מתנחלים „שחצנים ומעוררי פחד".

מירי פז

קונצרט
מנצח פרסי, כנר בלגי

הסינפונייטה הישראלית חנכה בקונצרט השמיני שלה את אולם רקנטי המשופץ במוזיאון תל־אביב. באולם שונתה האקוסטיקה על הצד הטוב על ידי שימוש בבדים סופגי עודף צליל, לרבות כסאות חדשים. המנצחים יצטרכו עוד ללמוד את תנאי התהודה באולם המחודש, כי – כמו בכל מקום – המיצלול הכללי באותו שונה מן המיצלול באולם.

אלכסנדר רהברי, שניצח על הקונצרט, הוא ממוצא פרסי ואירני ופותח בטהראן, בצד המסורת המזרחית, קונסרבטוריון, תזמורת ואף ניצח בבית האופרה. כמפיץ תרבות מערבית נאלץ, עם עליית חומייני לשלטון, לברוח ממולדתו והשתקע באוסטריה שבה למד לפנים את מקצועו, ורכש נתינות של ארץ זו. הוא הופיע אצלנו כאמן מנוסה בעל רמה ופתח את תכניתו בגירסה לתזמורת־קשת של „ליל הוד" מאת ארנולד שנברג, שחיבר המלחין בהשפעת „טריסטאן ואיזולדה" של ואגנר עוד בטרם נטש את חוקי ההרמוניות המסורתיים וביצע את מהפכתו בדרכי ההלחנה. עם זאת התקרב ב„ליל־הוד" אל אטונליות מוחלטת.

ביצוע היצירה בניצוח האורח היה דראמתי ומעמיק, ועיצוב הסימפוניה השמינית של בטהובן שחתמה את הערב היה רענן ושופע שמחה. ברם מבחינת התפיסה המוסיקלית בלבד. כי על אף השיפורים באולם שרד חוסר איזון בין כלי הנשיפה, כשבלטו במשקל יתר הקרנות.

זה קרה גם עוד לפני הסימפוניה, בקונצ'רטו לכינור בסול מג'ור, ק' 216, מאת מוצארט, שמערך תזמורתו כולל רק שני אבובים (בפרק האיטי שני חלילים במקומם) ושתי קרנות, ועל התבלטות יתר של אלה רובצת האחריות, על אף היותו מצויין, על המנצח. הכנר מילים הירשהורן, יליד ריגה, שעבר למערב השתקע בבלגיה, לא יצר, אם כי ניגן טוב מאוד, במסלולי שגרה ובעיקר בצליל רווי: איכות הכלי? או שמא כתוצאה מתנאי אקוסטיקה משופרים? זאת נדע לאחר שנשמע עוד כנרים סולנים ומוסיקה קאמרית באולם המחודש.

יהודה כהן

בית ספר לחזנות הוקם בקומה של בית הספר „תלפיות" הנמצא ברחוב מלצ'ט פינת רחוב העבודה בתל־אביב. הקומה, בשטח של 500 מ"ר, תשופץ ותכלול כיתות לימוד ואולם מופעים. מנהל בית הספר הוא אלי יפה וטובי המורים למוסיקה, פיתוח קול ותורת החזנות מלמדים בו. המחזור הראשון כולל 41 תלמידים מכל חלקי הארץ.

נתן רועי

קולנוע
פרוטה בקופסה ריקה

„החבר של החברה שלי". במאי: אריק רומר.

הדבר המבדר היחידי סביב יצירותיו האחרונות של אריק רומר, הוא שטף השטויות הנכתבות עליהן. הסרטים פעוטים ובנאליים והשבחים כבדים ונמלצים: מלוא הדרת כבודה של הגיגנות הקולנועית על לא כלום. לעתים נדמה לי שרומר, בשטניות מהתלת, דוחף את סרטיו לעומקי השתטות תינוקיים רק כדי להמחיש לעצמו ולנו, כל פעם מחדש, את אווילותה של הביקורת החרדתה מפני פרות קדושות.

אין מלך עירום גדול מרומר של ימים אלה, ומי שרוצה להיווכח במרחק התהילה המסורתית מהמציאות שילך לראות את „החבר של החברה שלי", שיעור שהלקח שלו, למרות שעמום הסיפור, שווה כרטיס. מי שאינו מעוניין בשיעורים קולנועיים יכול לפסוח על הפיטפוט המתוק הזה בלב שלם למרות הדרת האמנות הצרפתית שהוענקה לו פה ושם על־ידי כמה מאוהבי מחשבות עמוקות בכל מחיר.

אחרי כל הדברים הכעוסים האלה, הנה התוכן: לאה הסקסית מכירה את בלנש, עובדת עירייה מבוהלת, שרק הגיעה העירה. לאה חיה עם חברה פביאן, עוד ביישן, שכבר מתחילת הסיפור ברור לכל שנועד מהשמיים לחברה הביישנית מאשר לסקסית.

אל תוך השלישיה הזאת נקלע אלכסנדר, דון ז'ואן מקומי עם כל העדיים: מכונית ספורט, מקטורן ספורט וממוסה מרינית מתאימה לצבע העיניים. בלנש מאוהבת באלכסנדר, שאינו מתאים לה. אלכסנדר חושק בלאה, פביאן מתאהב בבלנש, לאה חושקת־לא־חושקת באלכסנדר, והכל נגמר בהפי־אנד על שפת האגם. עד הרגע המבורך הזה יפספסו באוזניכם שטויות של בתי־קפה בקלילות חייכנית, יקומו, ישבו, יכנסו לדירות ויצאו מהן, יסתובבו בין האגם לבית הקפה המסעדה, הכל בלי שניה ברורה אחת של שקט, כאילו היתה המציאות לא יותר מאשר תפאורת רקע לקשקשת פרובינציאלית. וגם על המגרעת הזאת קראתי דבר שבח למרבי.

לגופו של עניין, „החבר של החברה שלי" הוא פרק נוסף בסדרת פתגמים. לפני כמה שנים יצא רומר להמחיש לנו, באמצעות סיפורי קולנוע דברניים, סדרה של פתגמים בנאליים ואלה, עם כל המשכיותו העיקשת של האקספרימנט הקשקשני, רק ממחישים את קירבתו של רומר, איש מבוגר, לחוכמת טיפש עשרה.

על השטויות האלה ותמימותן אפשר כמובן למלא הררי הגות. יש מעשי יצירה שדווקא ריקנותם ההולכית רוחפת את אוהבי הרצינות לשם פרנסה לחפש בהם משמעות ומשל, אבל זה כבר שיעור בתוסמנם או חולשתם של מבקרים, מול פרות קולנוע מרופרות אוויר.

יגאל משיח

פרסומי ארץ ישראל

במדורנו הפעם רק ספרים, וארבעת הראשונים שבהם בהוצאת „כתר", המגבירה את פעילותה בתחום הוצאת ספרי ארץ ישראל. ראשון בהם הוא המדריך למטייל של אליהו הנר, *„סיורים בירושלים"*, שיפים לו ימים אלה הסמוכים ליום ירושלים. הספר מכיל 24 סיורים רגליים, מדור ביקורים באתרים ומספר סיורים ברכב בנקודות תצפית על העיר. כל הצילומים הרבים הם בצבע ויש בו עשרות מפות ודיאגרמות.

„תרמיל צד" הוא ספרו של יהודה זיו, המסתכל על אתרים ושבילים במבט שני. בספר מלוקטות רשימותיו של מדריך ותיק זה, שנתפרסמו ב„סלעית" של החברה להגנת הטבע. הרשימות הרבות מסודרות לפי אזורים ונילוים להם צילומי שחור־לבן. כמו בספר קודם של זיו, „בשביל המטיילים", מודגשים כאן השמות המנוהגים, כי עניין הלשון, מקורות השמות וגילגוליהם מהווים חלק חשוב בחקירותיו ובכתיבתו. בסוף הספר מפתח מפורט מאוד, המקל על הקורא.

נתן שור מפרסם עוד ספר אודות עולי רגל לארץ ישראל, „ספר הנוסעים לארץ ישראל במאה הי"ט". זאת עשה בתקווה שהספר יפתח צוהר להכרת ספרות הנוסעים לארץ, שכן אפשר שאין עוד מקור מעניין ומקיף יותר לתולדות ארצנו מספרות זו. הספר מחולק למדורים ובו תיאור קצר על כל נוסע ומה שכתב על הארץ, בתוספת הערות שוליים. החלוקה במדורות היא לפי תקופות, לפי עניין (חוקרים ומגלים, חוקרי הטבע, סופרים ומשוררים, ציירים וצלמים, נציגות „המין השלישי") וכן לפי המוצא – אנגלים, אמריקאים, יהודים ועוד. בספר מובאים דיוקנאות הנוסעים ואיורים נוספים.

אבי שמידע ודוד דרום הוציאו את הכרך השני של *„מדריך מרחבי המדבר בישראל"*, המוקדש לצמחיית המדבר. עשוי טוב, מקצועי ושימושי.

שני הספרים הבאים שנאזכר הופיעו בהוצאה לאור של משרד הבטחון. ראשון הוא ספרו של השופט חיים ה. כהן, *„זכויות אדם במקרא ובתלמוד"*, במסגרת ספריית „האוניברסיטה המשודרת". שני הוא ספרו של יאיר גרין, *„להכיר בדווים"*, מפגש בין שתי תרבויות. הוא מכיל מהידע שקלט וליקט המחבר בסיני בהיותו מרכז מינהלי של פרוייקט מחקרי סיני שערכה ישראל לאחר מלחמת ששת הימים, תפקיד בו החזיק עד 1970. יש ברשמיו כדי להוסיף דעת וצבע להיכרות עם סיני ויושביו הבדווים.

צבי אילן

שידורים
טלוויזיה

חינוכית
08.00 עד כאן: חדשות קול ישראל, רצף דפי הטלטקסט.
08.05 שעת כשר.
08.15 ארץ מולדת, ממזרח ומים למולדת (כ).
08.40 אנגלית (ו').
09.00 מדעי הטבע (יסודי) בני שועלת המדבר.
09.20 אנגלית (ז').
10.00 שעת כשר.
10.10 מדעי הטבע (ה'־ו') העיכול (כ).
10.30 פרפר נחמד, „גם אני יכול".
11.00 חשבון (ו') קפטיין האף וקפטיין גרף.
11.15 אנגלית („יאריב").
11.30 מושגים ביהדות: על מזוזות (כ).
12.00 אנגלית (ח').
12.25 אנגלית (י').
13.00 מדעי הטבע (על יסודי), הובלת חומרים אורגניים בצמח.
13.30 גיאוגרפיה של א"י: פני הארץ, עיר קטנה גדולה (כ).
14.00 עד כאן: חדשות קול ישראל, רצף דפי הטלטקסט.
14.05 האוניברסיטה הפתוחה: ניהול משאבי אנוש, מבט חדש על הניעה (מוטיבציה); דמוקרטיות ודיקטטורות, נשיא ארה"ב.
15.00 טוב טוב הגמד „יום הולדת ה־400 לטוב טוב וטוטי". לכבוד יום ההולדת ה־400 יוצאים טוב טוב וטוטי לטיול ארוך. כל ידידיהם באים להיפרד מהם.
15.40 שעת כשר.
16.00 גברת פלפלת, „ביצת התסיסה". פלפלת מוצאת ביצה גדולה ומשכנעת את כרבולת לדגור עליה. הביצה בוקעת ומתוכה יוצא גוזל־חסידה. פלפלת מוצאת את אמא־חסידה והגוזל הקטן חוזר לכנפי אמו (כ).
16.10 שביל באמצע שביל בצד, טיול השבוע: ראשל"צ. סיור באתרים היסטוריים בעיר: מגדל המים והבאר הראשונה, אורוות הברון, בית־הכנסת הגדול, היקב והמוזיאון לתולדות העיר. הזמר מיקי גבריאלוב שר את שירו „מלכת הבוקר" ומצולם באתרי העיר (כ).
16.20 שבעה פיצוחים מצדיעים לארבעים – התוכנית מיוחדת לארבעים שנות המדינה: על מלחמותיה, אישיה, תרבותה והווייה.
17.00 ערב חדש.

כללית
17.30 שמיניות באוויר – בשידור ישיר.
18.30 קיצור החדשות (ערבית).
18.32 חקלאות היום – והפעם על דבורים. חשיבותה של הדבורה רבה ביותר לחקלאות, ולא רק בשל הדבש שהיא מייצרת. אורחים באולפן: א. הפרופ' אבשלום מזרחי, על חשיבות מוצרי הדבורים, תכונותיהם ושימושם בחיי היום־יום; ב. יצחק אייזנשטיין, על חיי הפרפרים, עם פרסום ספרו החדש על פרפרים וצמחים (תרגום עברי).
19.00 בקו הבריאות – ענייני רפואה ובריאות: 1. ראיון עם הפרופ' לפין מארה"ב על שיטת „ניתוח בלא דם", שיטה המופעלת כיום בארה"ב, ואשר מטרתה לתת למנותח עירוי דם מדמו שלו. 2. כתבה על לחץ דם גבוה, סיבותיו, הנזקים שהוא גורם ודרכי המניעה.
19.30 חדשות (ערבית).
20.00 כותרות מבט.
20.02 עד פה.
21.00 מבט לחדשות.
21.30 תשדירי שירות.
21.35 מוקד.
22.05 שובי שבא הקטנה, סרט קולנוע מבוסס על מחזה של ויליאם אינג. בביתו של זוג מתבגר, בעל שהיה מכור לטיפה המרה ואשתו, עקרת בית מרושלת – באה לגור צעירה סטודנטית. הבעל נהפך למעריצה בלב ובנפש: היא מזכירה לו את צעירותו, את הקריירה האבודה שלו ואת ציפיותיו מאשתו, שנכזבו. אך הוא מתאכזב גם מהסטודנטית וגם מרעייתו שלא הביאה לו ילדים, ושאינה פוסקת להתרפק על עברה, והוא שב אל הבקבוק. השחקנית שירלי בות', שהופיעה בתפקיד הראשי בברודוויי, מופיעה בסרט בתפקיד האישה המזדקנת (וזכתה על כך באוסקר), ברט לנקסטר מגלם את דמות הבעל, טרי מור היתה מועמדת לאוסקר על הופעתה בדמות הדיירת הצעירה. הבמאי: דניאל מן, שנת הפקה: 1953.
23.35 פסוקו של יום; חדשות הלילה.

ערוץ 2
18.30 „מוכנים: היכון: בוס" „מוכנים: היכון: מצלמים". על המתרחש מאחורי הקלעים של הפקת תכנית הטלוויזיה „מוכנים: היכון: בוס". צוות טלוויזיה מצלם את המתרחש בעת הכנת התכנית על מירוץ המכוניות הגדול באוהיו (שהוקרנה בערוץ 2 ביום שני האחרון).
19.00 „עולם החיות" – על הביצות בצפון אמריקה, בהן רוחשים חיים שעדיין לא נחקרו. על עולמן המסתורי של חיות וצמחי פרא הגדלים במקום.
19.30 „מארק האלטר" (סרט תיעודי). הצייר הצרפתי מארק האלטר יצא אל העיר הסטודנטיאלית קומפין, הנמצאת צפונית לפאריז במטרה להחדיר את אמנותו לחיי היום־יום של מיליוני אנשים בעיר זו. ציוריו נראים בכל מקום ופינה בעיר, על קירות הבתים ובאוניברסיטה הגדולה שבעיר.
20.00 „זינוק שבועי", מיטב אירועי הספורט „החמים" שהתקיימו בסוף השבוע האחרון בארה"ב. בין האירועים המסוקרים: משחקי הכדורסל של ה־NBA שנערכו בסוף השבוע.
20.15 „מה חדש", מבט על ארבעה טלסקופים הסובבים את כדור הארץ, המשמשים אנשי מדע בתחומים שונים.
20.30 „שמשון ודלילה", מחזה דרמה המבוסס על סיפור מאת ד.ה. לורנס. בבר מגיע לכפר באנגליה. הוא מוצא חן בעיני בעלת החווה בה הוא מבקר. אך לפתע היא משנה את יחסה אליו. במאי: מרק פפלו. שחקנים: ברנארד היל, לינדסי דאנסון ווקי מאסון.
21.00 „להיטים להיטים" של: ג'נסיס ופיטר גבריאל ולהקת שאדופקס.
21.30 „אירי העשיר" עשיר מוצא עצמו מעורב בהגרה עם בני בליעל ולבסוף נסחט על ידיהם.

מזרח תיכונית
13.30 חיים אחרים (סידרה); 14.00 מועדון 700; 14.30 התעמלות; 15.00 האזור הלולייני (סידרה); 15.30 סופר־בוק (מצוייר); 16.00 שוכני הסלעים (תכנית לילדים); 16.30 סרט: „האיש על מגדל האייפל" עם צ'רלס לוטון; 18.00 חץ וקשת (סידרה); 18.30 משפחת קמבל (סידרה); 19.00 חדשות ערבית; 19.30 חדשות אנגלית; 20.00 רצח במשיכת קולמוס; 21.00 החוק והרי מגרד (סידרה); 22.00 המשווה ..(בלש); 23.00 מועדון 700; 23.30 חיים אחרים (סידרה).

ירדנית
15.50 סרטים מצויירים (עד 1); 16.55 מדע ודעת (אנגלית, עד 1); 18.00 אות ומספר (צרפתית); 19.00 חדשות בצרפתית; 19.15 ירדן היום (צרפתית); 19.30 החדשות בעברית; 20.30 סיפורי שיא מתוך ספר השיאים של גינס (צילומי שיאים שפורסמו); 21.00 הופרמן (סידרה משטרתית אמריקאית); 21.35 מעבר לדימדומים (סידרת מסתורין); 22.00 חדשות באנגלית; 22.10 פורד (סידרה אמריקאית על חייו של הנרי פורד); 22.10 האבקות חופשית מיטב ההתחרויות הבריטיות (עד 1).

רדיו

קול המוסיקה
07.09 בהאזנה נינוחה – בטהובן: סימפוניה מס. 6 „הפסטוראלית", שוברט: המוסיקה ל„רוזמונדה", ברטוק: סוויטת מחול.
09.00 קונצרט בוקר – באך: סוויטה מס. 3 לתזמורת; מנדלסון: רביעיית כלי קשת אופ. 44 מס. 2 במי מינור; גריג: קונצ'רטו לפסנתר ותז. בלה מינור; צ'ייקובסקי: סימפוניה מס. 4; פרוקופייב: „פרח הסלע" קטעים מהמוסיקה לבאלט.
11.57 פינת השיר – משירי משה לייב הלפרין.
12.00 אמנים באולפן – ריימון וויא, טנור/אלדד ניטרק, פסנתר. מהלר: שירי חשוליה הנודד לווה: 4 שירי ביירון. רוזל: דון קחוטה דולסינאה. 3 שירים פולקה: „שירים קלי־עדף".
13.05 בהאזנה נינוחה – מורטון גולד: תערוכת ויואלדי, סוויטה; גרשווין: „אמריקני בפאריס"; דניאל גרגורי מאסון: רביעיית מיתרים, אופ. 19 על נושאים כושיים; ברבר: נוקטורן „קיץ 1915"; קופלנד: סימפוניית מחול.
15.00 מוסיקה וזהו.
16.00 מהקלטות התזמורת הסימפונית ירושלים, רשות השידור, היידן: מיסה בסי־במול מג'ור („מיסת ההרמוניה") (נארי ברזונין; מקהלות אוסטאברוק ומיניאפוליס וסולנים); לאלו: קונצ'רטו לצ'לו ותזמורת (אלכסנדר קנגבסקי); בריטן: 4 תמונות־ים מתוך „פיטר גריימס" (סר אלכסנדר גרובז); בטהובן: סרנדה, אופוס 41 (אורל ניקולה, אלדד ניטרק)
18.00 שעה עם...
19.00 מוסיקה אהובה עליכם – מנדלסון: קונצ'רטו במי־מינור לכינור ותזמורת, אופ. 64; סרסטה: קונצ'רטו מס. 4 בדו־מינור לפסנתר ולתזמורת אופוס 44.
20.05 אינטרלוד.
20.30 מאולמי הקונצרטים שלנו – התזמורת הפילהרמונית הישראלית / גוזפה סינופולי ואלטראוד מאייר מצו־סופרן גיון ויקרס טנור – שוברט: סימפוניה מס. 4 „הטרגית"; מאהלר: „שירת האדמה".
22.30 בין הלאה.
23.00 מחזורי יצירות – קונצ'רטו גרוסו של קורלי וויואלדי.

רשת א'
15.30 האוניברסיטה הפתוחה – „פגישות". והפעם: עם יצחק אורפז (חלק שני).
16.05 מושגים והפעם: „תמונות בתערוכה" משתתפים: ד"ר מיכה לוין, תמי שיף ומירי טרגן (ש.ש).
17.10 צבעי הקשת והפעם: „שירי עמים".
22.05 חבר מאותו כוכב, בשידור חי.

רשת ב'
17.05 רגעי קסם.
18.06 יש שאלות.
19.35 מוסף לענייני צבא ובטחון.
20.05 ציטוטים ושקדים – מבחר שירים ביידיש והפעם: על חסידים ומתנגדים.
22.05 מחפשים את המטמון.
00.15 ג'ז ועוד.

רשת ג'
18.06 הצעקה האחרונה.
20.05 כסוב באוזניכם. שירי הפינה לשיפוטכם.
21.05 צליל מכוון.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל
13.55 40 לאחור, סיפור היום בתשי"ח.
16.05 פסטיבל ישראל 88, מוסף יומי מיוחד.
18.05 יעד משודר – ענייני צבא ובטחון.
18.45 מעבר לגבול, ענייני ערבים.

צה"ל 1
19.05 שירים מכאן – שירים עבריים.
20.05 כוכב הערב, רוחמה רז.
21.30 אוניברסיטה משודרת: הרפובליקה השניה ומלחמת האזרחים בספרד – ימיה הראשונים של הרפובליקה.
23.55 שיחות חצות עם אורי אורבך: עורך עיתון הילדים „אותיות".

צה"ל 2
19.05 שליפה מהמותן.
20.05 מצעד הפזמונים הלועזיים המבוקש.
21.57 הודעות לחיילים.
22.05 הפסקת עשר.
23.05 קול הגיזאת.

„מקום בצמרת"
– מצעד הפזמונים הישראליים –
רשת ג' – קול ישראל – 24.5.88

1. הנסיכה והרוח – ריסה
2. עגלי דמאר – ירדנה ארזי
3. מקיץ אל החלום – גלי עטרי
4. תחת שמי ים התיכון – שלמה ארצי
5. השנה אינשאללה – עפרה חזה
6. מטאור – אדם
7. בראדום – ירדנה ארזי
8. שתי בובות על חוט – שרון ליפשיץ
9. שיר הבחורים – דורון מזר
10. בצער לא רב ובינתן לא קודר – ריקי גל
11. רק שוב בשלום – שושנה דמארי ויפה ירקוני
12. אהובתי – משינה
13. שלום עליכם – בועז שרעבי ומתי כספי
14. עטוף ברחמים – ריסה
15. נבראתי לך – שלמה ארצי
16. את יא ראב – זאב רווח וצוות סלאח שבתי
17. לא ידעת – רוני
18. לב שבור – מני בגר
19. עדיין כאן – שושנה דמארי
20. אין ענבים בגפן – חביבי
21. כפר טובה – דור ההמשך
22. במלחמה – להקת קיץ
23. מגדלים בשמים – אילנה אביטל
24. חדשה בעיר – רוחמה
25. לבד – נאוה ארבל
26. בלדה לבלש – ישראל סלע
27. אשה אחרת – יזהר כהן
28. אהבה הורגת – יהודה פוליקר
29. שניים – שלום חנוך
30. אור – דני סנדרסון

מודשדשים (על סף 30 הגדולים)

31. כמו קריסלה – דודו מויאל
32. תמונה שבורה – מזי ארמון
33. חלון לים התיכון – יהודה פוליקר
34. תחנה בזמן – מזי כהן
35. מקום אחר – אורי פיינמן
36. פטימה – ראובן ארז
37. שיר לאמרות אהבה – דפנה ארמוני ושלמה גרוניך
38. לא עובדת בשביל אף אחד – סי היימן
39. עבודה בעיניים – הבטלנים
40. ימים של זוהר – רוני כובש

„כסוב באוזניכם" – הפינה לשיפוטכם

41. לשחרורות – יזהר כהן
42. חולם בספרדית – שלמה יגדוב
43. לו רק – שלה ברטי
44. שוב ההורך חורש את הים – ריבי
45. עוד מעט – גלי עטרי
46. נסיעה – יאם יאם
47. סוף הצד – אילנה אביטל
48. תן לי סימן – רונית מנור

לכבוד:
„מקום בצמרת" קול ישראל
ת.ד. 1082, ים. מיקוד 91910
זה הדירוג שלי (ציין את מספר השיר)

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐
7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10 ☐ 11 ☐ 12 ☐

שם:
כתובת:
תאריך:

סרטים

תל־אביב
אסתר: בלש צמוד 9.45, 7.30, 5
אורלי: מוכת ירח 9.30, 7.30, 5.00
בית ליסין: בית הזונות 23.15
בן־יהודה: חיזור גורלי 9.30, 7.15, 4.30
גורדון: יופיו של החטא 9.45, 7.30, 5.00
גת: שאלה של שפיות 9.45, 7.30, 5.00
דיזנגוף 1: שמי ודוד עושים את זה 9.30, 7.30, 5.00, 1.30, 11.00
דיזנגוף 2: מאגנון 9.50, 5.00, 1.30, 11.00 דאן דה פלורט 7.30
דיזנגוף 3: להתראות ילדים 7.30, 5.00, 1.30, 11.00 תקוה ותהילה 9.50
דקל: משודרים חדשות 9.45, 7.00
היכל: רב מכר 10.00, 8.00 סקס 12.00
חן: נשואה לשניים 9.30, 7.15
הקולנוע (בית ציוני אמריקה)
חן 1: הול סטרים 9.50, 7.25, 4.50
חן 2: פעמיים אשתי 9.55, 7.30, 5.00
חן 3: הקיסר האחרון 9.30, 6.30, 3.30, 12.30
חן 4: מעקב צמוד 9.50, 7.30, 5.00, 2, 11
חן 5: זר שומר עלי 9.55, 7.30, 5, 2, 11
לב 1: הפסקה בבכר 10.00, 7.40, 5, 2
לב 2: אהבנו כל כך 9.50, 7.25, 5, 2
לב 3: החבר של החברה שלי 10.00, 7.50, 5, 2.00
לב 4: המבצר המגמר 9.45, 7.15, 4.45, 2
לימור: פסיכיאטור ליום אחד 9.30, 7.30, 5
מוגרבי: סמור לרגל שיפוטים / התזמורת הישראלית בימה:
מלון דוד המלך: 22.00
מקסים: תשוקה 9.30, 7.30, 5.00
סינון (לשעבר אלנבי): התופת הממכי 9.30, 7.00
פאילת 1: שם המשחק 9.30, 7.15, 5.00
פאילת 2: ערות במבחן 9.30, 7.00, 5.00
פאילת 3: חנה כמש 9.15, 6.15
פאריאנג: עיניים שחורות 9.30, 7.00, 4.30
פאר: בשם העם 9.30, 7.30, 5.00
פריז: לידיה אייב 9.30, 7.15, 4, 2, 12
23.30 דינר
צפון: תשוקות באפריקה 9.45, 7.30
שחף: זרוק אותה מהרכבת 9.30, 7.30, 5.00
תמוז – רמת־אביב: העולם לפי גארפ 9.30, 7.00
תכלת: כוחו של מסך 9.45, 7.30, 5.00
תל־אביב: כלא מתאבדים 9.30, 7.30, 5.00
הסינמטק: 6.45 מסיסט או ספורה של קריירה
22 מאהאהבא

ירושלים
אדיסון: נשואה לשניים 9.15, 7.15, 4.30
אורנע: שאלה של שפיות עם ברברה סטרייסנד 9.15, 7.00, 4.30
אורדיון 1: פסיכיאטור ליום אחד 9.00, 7.00, 4.30
אור 2: הקיסר האחרון 8.45, 5.45
אור 3: ערות במבחן 9.15, 7.15, 4.30
אור 4: מעקב צמוד 9.00, 7.00, 4.30
אבא רד מגגי 11.30
אור 5: אימפריית השמש 8.45, 5.45
23.30 לוחם עם כבוד
בית אגרון: 6.00 הבודה הזכל
7.45, 9.30 שבועות של שברון חושים
9.45 ציינה מאן
ארנון: הול סטרים 9.15, 6.50, 4.30
בנייר: שם המשחק 9.15, 7.15, 4.30
מיטשלה: מוכת ירח 9.15, 7.15
סמדר: עסקי משפחה 9.30, 7.30
עדן: זרוק אותה מהרכבת 9.15, 7.15, 4.30
רון: משודרים חדשות 9.15, 6.45, 4.15
תיאטרון ירושלים: להתראות ילדים 9.30, 7
אימפריה: אשת סם הגבמה 9.30, 7.15, 5

חיפה
אורה: תשוקות באפריקה 9.15, 7, 4.30
אודיל: הפסקה בבכר 9.15, 7.00
אמפיתיאטרון: סגור
ארמון: סגור
חן: פעמיים אשתי 9.15, 7
עצמון 1: זרוק אותה מהרכבת 9.15, 7.00, 4.30
עצמון 2: מוכת ירח 9.15, 7.00, 4.30
עצמון 3: פסיכיאטור ליום אחד 9.15, 7.00, 4.30
פאר: הול סטרים 9.15, 6.50, 4.30
קרית־אתא: בשם העם 9.15, 7.00
רון: נשואה לשניים 9.15, 7.00, 4.30
שביט: יופיו של החטא 9.00, 7.00
רב גת 1: משודרים חדשות 9.15, 6.45, 4.15
רב גת 2: עיניים שחורות 9.15, 7.00, 4.30
רב אור 1: הקיסר האחרון 8.15, 5.00
רב אור 2: שאלה של שפיות 9.15, 7, 4.30
רב אור 3: זר שומר עלי 9.15, 7, 4.30

קריות חיפה
כפיר: הול סטרים 9.30, 7.15
סביון: שחיתות בגדול 9.15
אורות: חנה כמש 9.30, 6.30
בית העם: בראדוק 9.30, 7.15
הזובל: חיזור גורלי 9.30, 7.15
ציון: מוכת ירח 9.30, 7.15

אשדוד
גבורים: חיזור גורלי 9.30, 7.30
אשדודי: הול סטרים 9.30, 7.30

אשקלון
אסתר: חיזור גורלי 9.30, 7.30
מגדל: יופיו של החטא 9.30, 7.30
רחל: באירן 9.30, 7.30

באר־שבע
קרן: חיזור גורלי 9.30, 7.15, 5.00

הרצליה ■ רמת השרון
היכל: סגור
מלון דניאל אמפיתיאטרון: כמי ודוד עושים את זה 9.30, 7.15
כוכב: עבודה בעיניים 9.35, 7.00

עפולה
כפיתוקה: 9.00 לקנות אהבה

חולון ■ בת־ים
אורגיל: אימפריית השמש 9.30, 7.00

ארמון: המאבק לגבורת 9.30, 7.30
מגדל: הול סטרים 9.30, 7.30
עבבאגה: בראדוק 9.30, 7.30, 5.00
מבציר: עדות במבחן 9.30, 7.15, 5.00
רינה: מוכת ירח 9.30, 7.15

חדרה
חדרה: מאגנון 9.30, 7

כפר־סבא ■ רעננה
עמל: מאגנון 9.30, 7.15
חן תל־אביב: לוס אנג'לס 9.15, 7.15
אביב: סגור

לוד ■ רמלה
אביב: סגור
בית העם: ריקוד ביתפת 9.15, 7.15
אביב: בראדוק 9.30, 7.50

נהריה ■ עכו
היכל: שאלה של שפיות 9.15, 7.15

רון: סגור
אמפיתיאטרון: סגור

נתניה
אסתר: שיגעון בחלל 9.15, 7.00, 5.00
שרון: דאן דה פלורט 9.30, 7.15
כפאריה: חשוד 9.30, 7.15, 5.00

קרית אונו
בת־גיא: ריקוד בושות 9.15, 7, 4.30

פתח־תקוה
שלום: יופיו של החטא 9.30, 7.30
היכל 1: מוכת ירח 9.30, 7.30, 5.00
היכל 2: בראדוק 9.30, 7.15, 5.00
היכל 3: הקיסר האחרון 9.10, 6.15

קרית שמונה
שמיר: חיזור גורלי 9.15, 7.15

ראשל"צ ■ רחובות
ג.ג. רון 1: הקיסר האחרון 9.30, 6.30
ג.ג. רון 2: מוכת ירח 9.30, 7.30, 5.00
נגמן: דאן דה פלורט 9.30, 7.00
ראשון: משודרים חדשות 9.30, 7.00
בית העם: אבא רד מגגי 9.45, 7.45
היכל: חשוד 9.45, 7.45
רון: אי אפשר לקנות אהבה 9.45, 7.45

רמת־גן וגבעתיים
אלמוג: השוד 9.50, 7.30
ארמון: סגור
לילי: שם המשחק 9.30, 7.30
הדר: מוכת ירח 9.30, 7.30, 5.00
רב גן 1: הול סטרים 9.55, 7.30, 5.00
רב גן 2: שאלה של שפיות 9.50, 7.25, 5.00
רב גן 3: מעקב צמוד 9.50, 7.30, 5.00
רב גן 4: הקיסר האחרון 9.15, 6.15
שגיא: ריקוד בושות 9.30, 7.15